

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (2309) 1994 GEGUŽĖ-MAY 31

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Ką pjausim nesėję?

Sudėtingame žmogaus gyvenime vyrauja du pagrindiniai bruožai: pasirošimas ir rezultatai. Jau pati pasirošiusia buitinė aplinka to reikalauja — nepavalgęs nebūsi sotus, neskaitęs mažai žinosi ir t.t.

PASIROŠIMO stoka silpnina ir bet kokią darbą. Įvairiose darbo srityse šiandien jau reikia gerai pasirošusių specialistų, gerai pažįstančių užduočių atlikimo priemones, sugebančių gana greitai spręsti pasitaikančias problemas, žiūrinių į savo užsiėmimą ne paviršutiniu žvilgsniu. Juo geresni specialistai ir juo jų daugiau — juo geriau ir visiems, kurie laukia rezultatų, tvarkančių sudėtingo gyvenimo poreikius. Šiandien sunku jau būtų versti savamoksliniais laimėjimais, nes reikalavimai išaugę ir augti nenustoja. Varžybos ir sugebėjimas neatsilikti nuo pažangos tampa pagrindiniu masteliu darbo našumui ir rezultato kokybei nustatyti. Ir paradoksas nuskamba dažnai jau girdimas šių dienų studentų įvertinimas: daug žino, bet nieko nemoka. Nėra abejonės, kad taip šnekama apie aukštuosius mokslus baigusius nespecializuotus jaunus žmones su mokslo laipsniais, kuriems nelengva įsidarbinti jų mokslui paaugotą laiką atitinkančiose tarnybose. Tuo būdu susidaro problemos ir pačiame pasirošime, sakykime — ne tas grūdas mestas, kad gautum derlių. Tikrai reikia apdairumo prieš pradėdant ruoštis. Ir ne tik to — reikia ir aiškesnės logikos: ne visi mokslai, kurie šiandien lengviau įkandami, gali turėti praktiškos reikšmės rytoj. Tiesa, studijuojama tai, kur pomėgiai traukia, kur pašaukimas veda. Tai neišvengiama ir tikra. Tačiau prieš pasirinkimą reikia pasigilinti ir į save — ar iš tikrųjų tai tikra? Bet kokių lengvesnių būdų įsigyti diplomą šiandien jau nedaug ką bereiškia, kai visame pasaulyje specialistų paieška labai didelė.

ATSIMINTINA betgi, kad rezultatai ne vien nuo pasirošimo, pasirošimo ar studijų priklauso. Dažnai užmirštama viena labai svarbi būtinybė, kuri turėtų būti nuo bet kokio mokslo neatsiejama. Tai atitinkamas būdo savybių ugdymas ir apamai dvasinė kultūra, šiandien kažkaip lyg stumiami į šalį kaip nebūtinai reikalingas dalykas. O vis dėlto ji yra pasiekimo ir siekiamos gerovės nematomas laidininkas, tvirtesnis pagrindas stovėti, kai reikia išmokus darbą derbti. Girdėti balsų, kad laukinių žinovų šiandien jau yra pilnas pasaulis ir jų vis daugiau atsiranda. Pasigendama gilesnio dvasinio kultūringumo, lyg jau nurašomos praeičiai, nebesiderinančio su naujaisiais laikais, net trukdančio gyventi pagal žmogaus laisvų ir teisių šiuolaikinį supratimą. Kaip specialybių siekiant, taip ir atitinkamo dvasinės kultūros lygms — reikia nemažai pastangų. Specialybės ir diplomai įgyjami mokyklose, bet kaip ir kur siekiamas tas kultūrinis lygis? Nėra abejonės, kad viskas prasideda šeimoje. Sakoma, kad ir kaliniai jose atsiranda ir tik vėliau jie įvedami į kalėjimus. Galima iš įvairių taškų žvelgti į vaikų auklėjimą. Didžioji žaidžia ir problema yra vis dėlto tėvų paziūros ir gyvenimą aplamai. Jos labai paprastu būdu persiduoda vaikams, plinta visuomenėje, jauga, įsitvirtina, įgauna pakankamai garbingus pavadinimus. Viena jų — aklas materializmas, kuris labai greitai užslopiną dvasinės kultūros daigelius, jei jie kada ir pradeda rodytis. Šeimos metų proga tai svarstyti klausimai. Reikėtų tuo klausimu paruošti temas jaunų šeimų susirinkimams, stovykloms. Tik ieškojimas pusiausvyros tarp pasirošimo *ką veikti* ir nusistatymo *koku būti* gali teikti geresnių rezultatų. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Politinė įtampa dėl Kvebeko

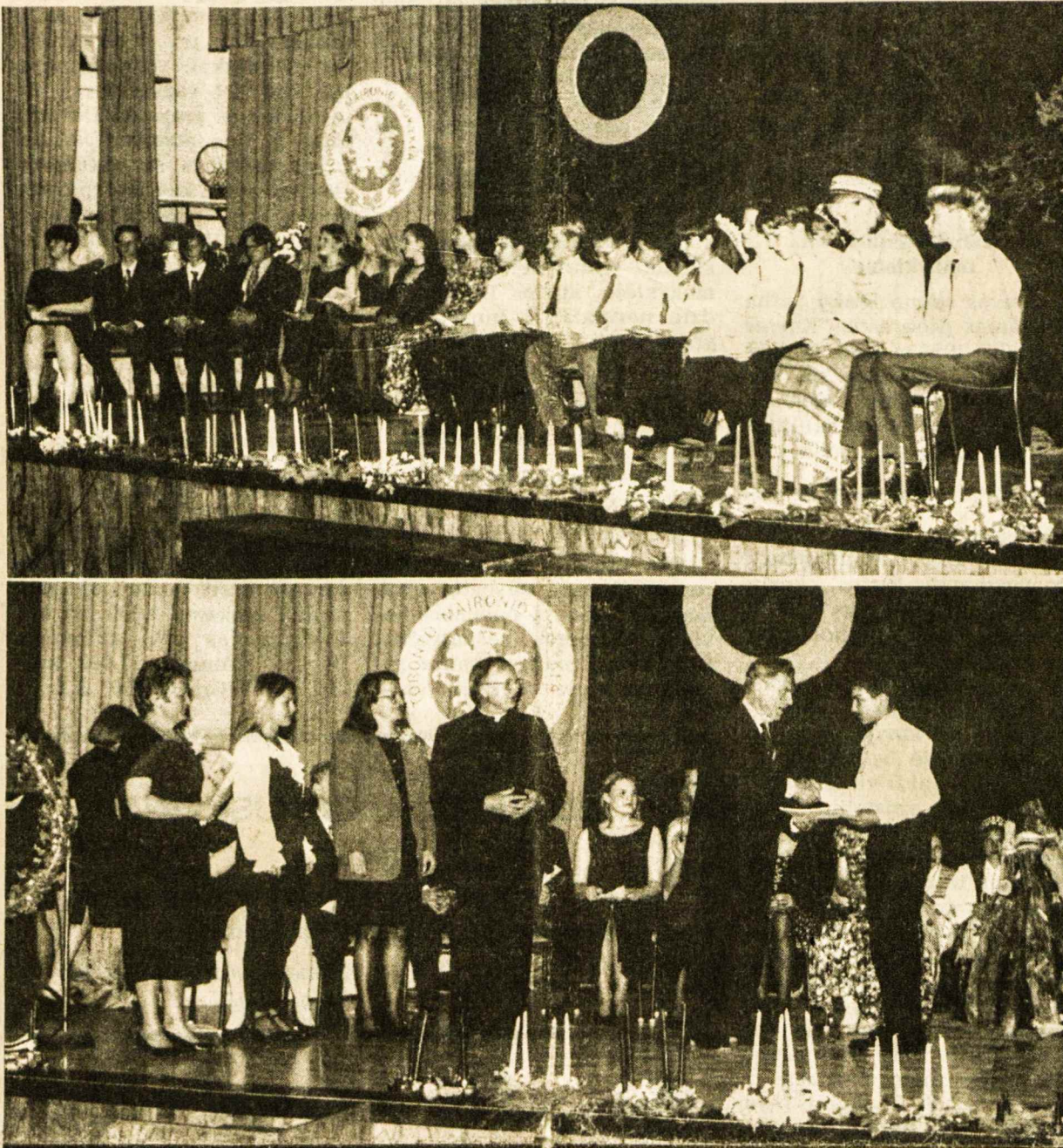
Sparčiai artėjantys Kvebeko parlamento rinkimai vėl stiprina įtampą dėl šios provincijos neišsiskyrimo. Ilgamečio liberalų vado R. Bourrassos pasitraukimas iš politikos vyriausybės vadžias atidavė jį pakeitusiam dabartiniam premjerui Danieliui Johnsonui. Jis betgi yra mažiau žinomas liberalų politikas šioje provincijoje. Remiantis viešosios nuomonės tyrais liudija, kad šios provincijos atskyrimui nuo Kanados pritaria tik 35% kvebekiečių, o pasilikimą remia net 52%. Neapsisprendusių yra vos 13%. Tad ir pastariesiems tapus Kvebeko nepriklausomybės rėmėjais, tokių būtų tikta 48%.

L. Bouchardo vadovaujamas Kvebeko blokas dabar jau yra pagrindinė opozicinė partija Kanados parlamente, nors jo atstovai išrinkti tik to vieno provincijoje. Pačiam L. Bouchardui ir jo bloko atstovams rūpi tik separatistiniai Kvebeko reikalai. Juos jis bandė garsinti lankydamasis Vakarų Kanados provincijose, tikėdamasis susilaukti paramos savo idėjoms ir net pritarimo. Visus nustebino ir L. Bouchardo keturias dienas trukusi viešnagė Paryžiuje. Ten jį konservatorių ministeris pirm. Brian Mulroney, norėdamas sumažinti separatistines nuotaikas, buvo paskyręs Kanados ambasadoriumi Prancūzijoje. Šį sykį L. Bouchardas Paryžių grįžo kaip Kvebeko bloko separatistų ir opozicijos vadas Kanados parlamente. Iš Prancūzijos vadų jis tikėjosi gauti pritarimą savajai nepriklausomo Kvebeko vizijai. Apgaulingų vilčių jam turbūt leidžiamo dienraščio "Le So-

leil" ("Saulė") užsakyti viešosios nuomonės tyrimai liudija, kad šios provincijos atskyrimui nuo Kanados pritaria tik 35% kvebekiečių, o pasilikimą remia net 52%. Neapsisprendusių yra vos 13%. Tad ir pastariesiems tapus Kvebeko nepriklausomybės rėmėjais, tokių būtų tikta 48%.

Visus nustebino ir L. Bouchardo keturias dienas trukusi viešnagė Paryžiuje. Ten jį konservatorių ministeris pirm. Brian Mulroney, norėdamas sumažinti separatistines nuotaikas, buvo paskyręs Kanados ambasadoriumi Prancūzijoje. Šį sykį L. Bouchardas Paryžių grįžo kaip Kvebeko bloko separatistų ir opozicijos vadas Kanados parlamente. Iš Prancūzijos vadų jis tikėjosi gauti pritarimą savajai nepriklausomo Kvebeko vizijai. Apgaulingų vilčių jam turbūt leidžiamo dienraščio "Le So-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Toronto Maironio mokyklos 1993-1994 mokslo metų užbaigimo iškilmė 1994 m. gegužės 20 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Viršutinėje nuotraukoje už pabaigusių vaikinų papuoštos rampos sėdi aštuoneto skyriaus ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientai-tės. Apačioje — baigimo pažymėjimus įteikia Lietuvos gen. konsulas Kanadai H. LAPAS (priima JONAS BALIŪNAS); kairėje — Maironio mokyklos vedėja GIEDRA PAULIONIENĖ, toliau aštuoneto skyriaus mokytojos padėjėja VILJA KARKAITĖ, mokytoja RŪTA RYGLIENĖ ir Toronto mokyklų tarybos pirm. kun. A. SIMANAVIČIUS, OFM

Istorinės sukaktys ir dabarties nuotaikos

Kanados žurnalisto pastabos iš Paryžiaus: Rusija, Italija priimtinos iškilių dalyvės, Vokietija — nepriimtina

Pasaulio žinių skyriuje "The Toronto Sun" balandžio 17 d. laidoje žurnalistas Eric Margolis rašo apie sukaktis, kurios bus minimos Europoje šiais metais. Sueina 50 metų nuo 1944-ųjų pavasario ir vasaros įvykių, įskaitant "D-Day", Varšuvos geto sukilimą ir Paryžiaus išlaisvinimą. O 1995 metais jau bus Vokietijos kapituliacijos 50-metis.

Kviesti nedalyvauti

Margolio nuomone, šie minėjimai gali sudaryti didelę įtampą netvartai Europos valstybių bendruomenei. Pagrindinę problemą kelia, kaip visada, Vokietija. Kancleris Helmut Kohl nebuvo pakviestas dalyvauti (Margolio žodžiais, "buvo kviestas nedalyvauti") "D-Day" paminėjimo šventėje. Pasipiktino vokiečiai, kurie laisvę, kada užsibaigs Antrasis pasaulinis karas, ir kiek laiko vokiečiai dar turės atgailauti? Tuo tarpu italai pakviesti dalyvauti, o jie gi buvo Vokietijos sąjungininkai.

Lenkijos prezidentas Lech Walensa parodė daugiau takto, pakviestas Vokietiją į Varšuvos sukilimo paminėjimą, kuris įvyks rugpjūčio 1 d. Atrodytų, dalyvavimas šio tokio pobūdžio renginiuose Vokietijai būtų pernelyg skaudus, tačiau jai yra reikalingas įrodymas, kad praeities nuodėmės jau išspirtos, ir demokratine santvarka bei jos savybės įsitvirtinusios. Nekviesta į Europos masto renginius Vokietija labai greitai vėl pergryvena senąją izoliacijos ir persekiojimo košmarą.

Rusija dalyvaus

O kaip su Rusija, klausia Margolis. Rusija pakviesta į visas iškilmes, kaip viena iš antrojo pasaulinio karo dalyvų.

jų nugalėtojų. Būtų laikas, autorius manymu, karo sąjungininkams parodyti atgailavimą, kad kovodami buvo drauge su Stalino Sovietų Sąjunga. Tai neįtikinamas klausimas, bet vertas dėmesio. Juk Stalino Sovietų Sąjunga buvo žiauresnė tironija, negu Hitlerio Trečiausis reichas. Hitleris vykdė didžiulius nusikaltimus karo pabaigoje, ir tik po jo apie tai buvo sužinota. O Stalinas bjauriausius žudynes vykdė nuo pat 1931 iki 1939 metų. Apie tai žinojo visos pasaulio, įskaitant Rooseveltą ir Churchillį.

Vokietijos naciai išžudė apie 10 milijonų žmonių. Rusų istorikų paskutiniaisiais duomenimis, Stalinas išnaikino mažiau, 30, gal net 40 milijonų savo tautiečių.

Pamiršta tautžudystė

Didžiausios žudynės vyko Ukrainoje, kuri buvo Stalino pasmerkta visiškai išnaikinimui. Tai buvo prieš tai istorijoje dar nežinoma mirties stovykla. 1930-tųjų dešimtmecio pradžioje Stalinas nusiuntė savo "Eichmaną" — Lazar Kaganovičių — uždaryti Ukrainos sienas ir išžudyti arba badu išmarinti jos gyventojus. Pasaulis ramiai stebėjo Ukrainos naikinimą. JAV viceprezidentas Wendel Wilkie net aplankė Stalino gulagą Sibire ir pagyrė "sveiko darbo stovyklas bedarbiams".

Dvejų metų laikotarpįje žuvo 9-11 milijonų ukrainiečių. Taipgi buvo likviduoti 2 milijonai komunistų partijos narių ir 40,000 kariškių. Mirė kas dešimtas Rusijos pilietis. Ištosios tautos, kaip totorių ir čečėnų, buvo išstremtos.

Nusikaltėliai vaikšto laisvi

"Šis išsigimėlis buvo mūsų sąjungininkas", rašo Margolis.

Stalinas perskaitė kiekvieną pavarde sąrašuose, paruoštuose Molotovo ir Berijos. Visų įstaigų viršininkai privaldė pristatyti "sabotuotojų ir kapitalistinių agentų" sąrašus, nenorėdami patys būti suaudyti. Tokiu būdu milijonai nekaltų rusų buvo priversti tapti bendrininkais Stalino tautžudystės. Net artimiausių padėjėjų žmonos buvo suimtos ir išsiųstos į mirties stovyklas, primena autorius.

Reikia tikėtis, kad kas nors prisimins šiuos baisius faktus, kai šią vasarą užgros orkestrai, plevėsuos vėliavos, ir politikai ims girti Antrojo pasaulinio karo laimėjimus. Rusija niekada nėra nei pripažinusi savo nusikaltimų prieš žmoniją, nei sumokėjusi kompensacijų nukriaustiesiems, nei baudusi atsakinguosius, kaip padarė Vokietija. Išžudę milijonus žmonių, Stalino šalininkai, kaip Kruščiovas, Molotovas, Malenkovas ir Mikojanas, išėjo į patogias pensijas, o Kaganovičius vaikščiojo laisvai po Maskvą, Eichmano teismui vykstant Izraelyje.

Kas pradėjo karą?

Taip pat reikia prisiminti, jog Vokietija viena karo nepradėjo. Italija pirmoji užkariavo Albaniją ir Etiopiją. Rusija tada puolė Suomiją. Taip prasidėjo antrasis pasaulinis karas.

Tikrai girdėsime šią vasarą, kaip Vokietija pradėjo karą užimdama Lenkiją. Retas prisimins, kad 1939-aisiais Sovietų Sąjunga buvo Vokietijos šalininkė ar, kad Rusija taipgi užėmė Lenkiją ir pasidalino ją su Hitlerio Vokietija. Praėjus penkiasdešimčiai metų, laikas pažūrėti į akis kad ir negražiai teisybei. RSJ

Savaitė Lietuvoje

Sudarytos naujos ministerijos

ELTA ir "Lietuvos rytas" praneša, kad Lietuvos seimas 1994 m. gegužės 10 d. priėmė vyriausybės įstatymo 27-tą straipsnį, kuriame numatoma įsteigti Aplinkos apsaugos ministeriją ir vietoje Kultūros ir švietimo ministerijos sudaryti dvi atskiras Kultūros bei švietimo ir mokslo ministerijas. Iš viso ministerijų dabar bus 18. J. Bulavas, vienintelis LDDP narys, nepritaręs šiam straipsniui, priminė, kad ikikarinėje Lietuvoje užteko tik 7 ministerijų valdyti Lietuvą ir kad sprendimas buvo padarytas pernelyg skubotai.

Aptarta valstybės gynimo doktrina

Kaip rašo ELTA, gegužės 23 d. įvyko Valstybės gynimo tarybos posėdis, kuriam pirmininkavo prezidentas Algirdas Brazauskas. Buvo apsvartytas Lietuvos gynybos doktrinos rengimas ir nutarta pavesti vyriausybei per dvi savaites suderinti gynybos doktrinos projektą, naudojant Vytautą Petkevičiaus darbo grupės ir Krašto apsaugos ministerijos specialistų parengtus projektus. Projekto paruošimui vadovaus kariuomenės vadas gen. Jonas Andriškevičius. Taip pat buvo svarstyta krašto apsaugos sistemos finansavimo problema.

Prezidento nuomonė dėl "Kancijų" istorijos

ELTA praneša, kad prezidentas Algirdas Brazauskas Lietuvos radijo pasikalbėjime pritarė kritikai, pareikšusiai Lietuvoje ir išsivijoję dėl "Lietuvos kovų ir kancijų istorijos" pirmojo tomo. Jis teigė, kad iš leidinyje pateiktų dokumentų susidaro tikrovės neatitinkantis vaizdas. Šie dokumentai apie lietuvių tremimus pokario metais, pvz. sovietų instrukcijos represiniams organams, jų ataskaitos Maskvos vadovybei ir t.t., buvo pristatyti be jokių komentarų. Knygoje sudarytas vaizdas, sakė prezidentas, švelnesnis, negu žiauri realybė. Jo nuomone, būtina kuo greičiau paruošti ir išleisti tomus, kuriuose atspindėtų tikroji šių tūkstančių žmonių kancija, ir būtų parodyta visa tautžudystės klasta.

Prezidentas lankysis Vatikane

"Lietuvos ryto" pranešimu (gegužės 19), Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas ruošiasi aplankyti Vatikaną šių metų rudenį. Vizitas turėtų įvykti gegužės pabaigoje, tačiau popiežius susilaužius kovą, susitikimų tvarkaraštis būtų pakeistas. Apaštalinis nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia surengė pietus prezidentui, į kuriuos buvo kviesti seimo pirmininkas Č.

Juršėnas, Vilniaus arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis ir vyskupas S. Tamkevičius.

Pokalbis su politiniais kalininiais ir tremtiniais

Kaip rašo "Lietuvos rytas" (gegužės 18), ministeris pirmininkas A. Šleževičius gegužės 16 d. susitiko su Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių grupės kalbėtis apie "Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimo centrą", įsteigtą 1992 m. Politiniai kaliniai ir tremtiniai pakartojo savo pasipriešinimą V. Skuodžio paskyrimui centro vadovu š. m. vasario mėnesį. Jie pasakė, kad jo nepažįsta ir nepaaiškino, kodėl jie reikalauja jo atsistatydinimo, teigdami, tik, kad kol jis bus, jie (užėmę buv. KGB patalpas nuo vasario) iš centro neatsitrauks. Ministeris pirmininkas teigė, jog "šiuo metu nėra tiek svarbu, kas vadovauja centrui. Daug svarbiau... garantuoti, kad inventorizuojant bei perduodant bylas Lietuvos archyvų generalinei direkcijai, jos nebūtų išnešamos, naikinamos arba išpjaustomos, kaip buvo anksčiau". Dabar perduodama medžiaga yra abiejų institucijų antspauduojama, ir archyvų aprašymų metodika atitinka tarptautinius reikalavimus.

Referendumui parašai surinkti

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius pranešė gegužės 23 d., kad jau surinkta 300 tūkstančių parašų, reikalingų surengti referendumą, sakė ELTA. Referendumo tikslas būtų priimti konstitucinį įstatymą dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų vertės atstatymo bei teisėtvarkos pažeidimų. G. Vagnoriaus teigimu, sociologiniai tyrimai rodo, kad apie 72% gyventojų nepripria LDDP vykdomai privatizacijai ir 68% yra nepatenkinti vyriausybės ekonomine bei socialine politika.

Rūpestį kelia vaikų būklė

Lietuvos tautosaugos bendrija "Šeimyna" seimui įteikė rezoliuciją, reikalaujančią neatidėliotinai paruošti vaiko socialinių teisių gynimo įstatymą ir pateikti visuomenės svarstymui šeimos ir santuokos kodeksą, rašo ELTA. Gegužės 12 d. taip pat Nepriklausomybės aikštėje buvo surengta demonstracija 150 vaikų, laikantių plakatus su užrašais, primenančiais, kad jų yra daug alkanų ir net badaujančių. Bendrija, įsikūrusi prieš trejus metus, rūpinasi gausių šeimų gyvenimu, teigia, jog dėl didelio skurdo moterys Lietuvoje vis mažiau gimdo vaikų, ir kad tauta tampa išmirštančia.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Ką pjausime nesėję?

Svarbu — ne tik ką veikti, bet ir koku būti

Istorinės sukaktys ir dabarties nuotaikos

Retas prisimins, kad Sovietų Sąjunga buvo nacių šalininkė

Skambutis lenkų — ne lietuvių mokykloje

Šališki sprendimai tautinių mažumų klausimais

Baltiečiai su Kanados valdžios atstovais

Ryšiai ir dažnesnės apžvalgos stiprina paramą

Užgeso dar vienas švyturys

Pedagogo ir rašytojo a. a. Vacio Kavaliūno netekus

Psichologijos žymūnas Kolumbijoje

Į amžinybę iškeliavęs kun. prof. dr. V.M. Mankeliūnas prisimenant

Pavasarinis "Į laisvę"

Straipsnių apžvalga, pastabos, trumpi komentarai

Jūros sonata

Vacio Kavaliūno novelė senosio kaimo prisiminimui

Dainos — širdžių balsai

Muzikinis garsų derinys tampa socialiniu reiškiniu

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevicius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Ameriko) – JAV dol. oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Ateik, Viešpaties Dvasia!

KUN. K. J. AMBRASAS

Kai kelią gaubia ūkanos, padangėje tamsu, — ateiki Tu ir tamsą išsklaidyk ne tik kely, ne tik širdy, ne tik pasąmonės gelmė, išvyk iš saulės, kad dėmių tenai neliktų, išginki iš visatos jas, kad būtų šviesiau, kad būtų geriau, kad būtų lengviau kvėpuoti žemėj. Tau ir man... Ateik, ateik, mes Tavęs laukiame labiau nei volungę lietaus, mes Tavęs laukiame smarkiau nei motina sugrįžtančio sūnaus...

Kas Tu esi, kurios dar nieks nematė? Kas Tu buvai, kai mūsų dar nebuvo? Kas Tu, kad gali pasaulį karščiau nei šimtas tūkstantis atominių jėginių ledus tirpinti ir mano sužvarbusią nuo kasdienybės rutinos sušildyti širdį? Kas Tu, kad Tavęs apaštalai net keletą dienų su Marija ir mokiniiais nuoširdžiai meldėsi ir laukė?

Ant Kristaus galvos Tu musuojančiu sparnais balandžiu atrodei. Paskui tada, atmintinąjį pirmų Sekminių rytą, kai vakarienbuty taviėjį, Kristau, kantriai klūpojo susikaupę, Tu pasirodei liepsnos liežuviams. Tu atėjai! Atėjai! Su griausmu, su ūžesiu, ne žodžio nesakydama, neprataradama nei eiliuotų, nei sparnuotų, nei kasdienės prozos, be poetų žodžiais tariamos tiesos! Bet atnešei tokia galia, tokia jėgą, kad iš bailių apaštalių, įsibauginusių tavo, Kristau, mokinių Jos dėka Tu pavertei ryžtingais kovotojais, bebaimiais kariais, kurie daugiau nebebijojo nei romėniškųjų alebardų, kardų, nei pilotiškųjų teismų, nei rykščių, nei pajaukos, nei jokios kančios ir kraujo. Jie nepabūgo. Jie, tie nuo drėgmės permirkę, nuo Genezareto vėjų pasiurpę ir suskirdusiomis rankomis grąibę tę iš tinklų žuvis, dabar tūkstantčiais traukė į save žmones, juos mokė mokslo, už kurį nužudė Jėzų. Juos krikščijai, tuos savo nepatikimus kaimynus, atžarius žydus, vargingus, skurdžius ir net prekeivus, kai kuriuos turtingus ir netgi mokytus.

Tai kas gi esi, Tu, nematomoji, taip retai netgi žmonių lūpose minima, bet tokia galinga, tokia turtinga, tokia mums šiandien reikalinga išminties Dvasia, kurios taip dažnai stinga ne tik senatoriui, parlamentarui, bet ir kalnakasiui, ir vairuotojui, ir man pačiam, kad nekalbėčiau nesąmonių, kad nesielgčiau kaip koks paskutinis gatvės neklaužada šeimoj, visuomenėj ir, Dieve, su Tavim.

Kas Tu esi, Palaimintoji Supratimo Dvasia, kad gali apšviest protus, nukreipt mūsų mintis, kad teisingai suprastume Apreiškimo tiesas, kad kitaip pradėtume vertinti duonos kashnį, vaiko verksmą, kitaip suvoktume prasiskleidusį gėlės žiedą ir vis dar tebeaimanuojančią, pačių ir svetimųjų primestose kaltėse, klaidose besimuistančią savo Lietuvą tėvynę?

Kokios Tu neišsėmiamos gelmės ir neišmatuojamos stiprybės turi, Šventoji Patarimo Dvasia, kad klystkeliuos gali tiesiau nei švyturys parodyt laivui kelią, o sudrumstą pagairės vėjų mano protą taip palenkti, kad visuomet įstengčiau vykdyti Tavo, Viešpatie, valią?

Mūsų protas niekaip neišneša, niekaip nesupranta, iš kur Tu gauni tiek galybės, kad gali sustvirtinti kiekvieną mūsų gerą pastangą, jei tik mes

leidžiamės nešti Tavo valiai, Kūrėjau, kaip neša upė, pasigriežus šapą. Kad mokam pajusti dangaus troškimą. Pasi-duoti Tavo valiai — tai būti nuo medžių rudenį nuplėstu lapu, kurį šiaurys lakina ten, kur nori...

Kas esi, kad kovoje su klūtimis, su pagundomis gali suteikti daugiau saugumo nei viduramžiais metaliniai šarvai riteriui? Kas esi, kad mes, jei tik ryžtamės, jei tavo jėgos ir palaimos prašom, galim tapti kaip tie dangaus išrinktieji: ir mes kiekvienas galime siekti šventumo, tobulumo. Jei tik tavo malonių išmeldžiam, jei tik tavo išdo dovanų gaunam, niekad negalime būti atskirti nuo Tavęs, mūsų Dievo, paties didžiausio Gėrio ir Grožio.

Tad ateik, Šventoji Žinojimo Dvasia, kad mes, kaip geri vaikai, suprastume iš vieno Tavo žvilgsnio, ko nori iš mūsų ne ryto, šiandien, o dabar, nes daugelis mūsų žemėje rytojaus jau nebesulauks. Ko nori iš manęs, kad taip daryčiau, elgėčiau, mąstyčiau, kaip dangus, kaip Tu, Kristau, nori. Tad parodyk tikrą vertybių skalę, kurios daugelis jau nebenori siekti. Išmokyk, kad aš pasirinkčiau pačias reikalingiausias man, mano šeimai, mano tautai. Kad dirbčiau Tavo garbei, savo išganymui ir pro televizorių rodomas tuštybes, prekių pavadinimus, žinių suvestines, pajėgiau matyti tai, ko reikia Amžinybei laimėti, kurią praradęs, būsiu netekęs visko, nes į tenai, kaip jau parodė karste gulėdamas ir vieną ranką iškišęs Aleksandras Makedonietis, tas didis pasaulio užkariautojas, nieknieko neišsinešiu, nieko nepasiimsiu, jokių namų, mašinių, banko čekių rankoj nebe laikysiu, nei užsitarnautų medalių nenusigabensiu.

Ateik, Šventoji Maldingumo Dvasia! Ateik, kad mano širdis būtų pripildyta vien Tavoju džiaugsmu, vien alsuotu Tavąja meile, nes juk Tu neduodi, jei niekas Tavęs neprašo, nepageidauja, nenori. Išmokyk Tavęs ieškoti labiau nei

RUDAMINOS ŠVENTOVĖ (Lazdijų rajonas). Iš Rudaminos apylinkių yra kilę visa eilė žymių žmonių: diplomatai V. V. Čarneckis ir J. Kajeckas, dr. P. Kazlas, dr. Br. Kaslas, dr. G. Bylaitis, B. Žukauskas, kun. A. Milukas ir kt. Nuotr. Alf. Laučkos

Nenori grąžinti nuosavybių

Lietuvos Katalikų Bendrija sukritikavo kairiųjų valdžios tikinčiųjų bendruomenių turto grąžinimo sustabdymą. Vilniaus arkidiecezijos ūkio tvarkytojas Edmundas Paulionis pasakė Kathpress agentūrai, kad ekskomunistinė valdžia išleido potvarkį, kuriuo sau pasiliko sprendimo teisę dėl šventovių ir kitų pastatų grąžinimo, tuo panaikindami šventovių grąžinimo įstatymą.

"Gazeta" 1994 m. gegužės 13-15 d.d. rašo, kad nuosavybės turėtų būti grąžinamos jų savininkams tokiu pačiu greičiu, kaip jos buvo grąžintos poniai Epštein, Bobelui ir Brazausko tėvui. Tai turėtų būti padaryta be kyšių, sąmoningo biurokratinio delsimo ir pažinčių valdančiuose LDDP sluoksniuose.

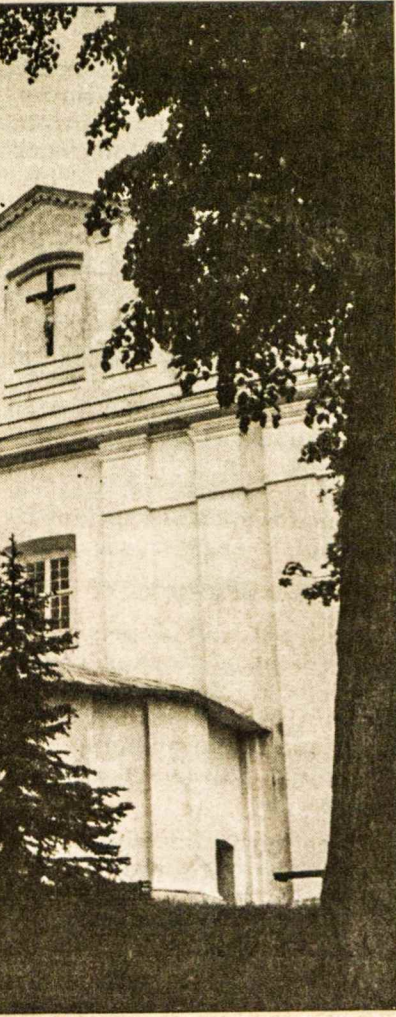
Pirmenybė lenkiškoms mokykloms

Lietuvos seimo lenkų kalba leidžiamas dienraštis "Kurier Wilenski" 1994 m. 30 d. laidoje išspausdino pokalbį su Vilniaus Fabijoniškių priemiestyje statomos Jono-Pauliaus II vardo vidurinės mokyklos

aukso kasyklų, nes Tu daliji nerūdijančius, negendančius, nepavagamus turtus, kurių nei branduolinis, nei bakteriologinis, nei psichologinis karas neįkanda.

Ateik Šventoji Dievo Pagarbos ir Baimės Dvasia, nes dabar ne tik kai kurių knygų pavadinimai "Nė velnio nebijau", bet dažnai ir visas šeimų, organizacijų, valstybių, tautų gyvenimas rodo, kad jie net Tavęs, Dievo, nebijo. Tad mokyk mane taip elgtis, kaip kadais garsus fizikas, mokslininkas Newton'as, tardamas Dievo vardą, kepurę nukeldavo. Mokyk, kad mokėčiau pagerbti Tave visa savo būtybe, visomis savo mintimis, žodžiais ir darbais atiduodčiau Tau priderančią pagarbą ir tada, kai esu su žmonėmis prie stalo kryžiaus ženklų, ir prieš kiekvieną darbą, kelionę, ir ypač kai esu šventovėje, kur, Tavo namuose, nedera nei garšiai kalbėtis, nei juokauti, o tik su Tavim kalbėtis maldoje, Tave pagerbti, nes Tu esi visas Kristus Švenčiausiam sakramente, toks vienišas, apleistas, dažnai prieš kurį net daugelio kojos nesulinksta, kad Tave pagerbtų, Tau kelis nuoširdžius ištikimybės žodžius tartų.

Todėl ateik, ateik, gerumo, meilės ir tvirtumo turtai nesina! Ateik, kad mano dienos nenušvilptų vėjais... Ateik įprasminti mano valandų, dienų ir viso kelio, kurį nueisiu... Ateik, mes laukiame Tavęs labiau nei rytą saulės. Ateik, parodyk taką man ryškiau nei kelrodė žvaigždė. Sutaikinki šeimą, tautas ir mano širdį Tu paversk daina. Paversk himnu Tau, Šventoji Dievo Pagarbos ir Baimės Dvasia!

RUDAMINOS ŠVENTOVĖ (Lazdijų rajonas). Iš Rudaminos apylinkių yra kilę visa eilė žymių žmonių: diplomatai V. V. Čarneckis ir J. Kajeckas, dr. P. Kazlas, dr. Br. Kaslas, dr. G. Bylaitis, B. Žukauskas, kun. A. Milukas ir kt. Nuotr. Alf. Laučkos

Skambutis lenkų - ne lietuvių mokykloje

direktoriumi A. Blaszkiewicz. Direktorius nusiskundė, kad nežiūrint 300.000 JAV dolerių, kuriuos paaukojo Pasaulio lenkų bendruomenė ir kitų aukų iš užsienio, statyba vyksta lėtai, nes už šių metų sausio-kovo mėn. darbininkams nebuvo sumokėta, jie nustojo dirbti. Lietuvos lenkų sąjunga šios mokyklos statybą remia tik moraliai. Pokalbis baigiamas optimistišku P.S.:

"Kai šis pokalbis jau buvo spaudai paruoštas, gavome džiuginančią žinią, kad ministras pirmininkas A. Šleževičius pasirašė dokumentą, kuriuo vyriausybė šiai mokyklai paskyrė 1.400.000 litų. Jei-gu šie pinigai bus gauti pirmąjį š. m. pusmetį — rugsėjo 1 d. Jono-Pauliaus II vardo mokykloje suskambės pirmas skambutis".

Jokio skambučio nebus Eišiškių vidurinėje lietuvių mokykloje, kurios LDDP valdžia neremia, ir moksleiviai yra priversti mokytis rusakalbės mokyklos koridoriuose.

"LA." 1994 kovo 31 d. laida.

Kaip "vagia" automobilius

Varšuvos dienraštis "Życie Warszawy" 1994 m. gegužės 17 d. laidoje rašo:

"Per Lietuvą iš Vakarų Europos plaukia pavogtų automobilių srovė į buvusias Sovietų Sąjungos respublikas. Šios vagių mafijos vadai gyvena Vilniuje ir iš ten veda

savo tamsią, bet labai pelningą veiklą...)

Lietuva yra tikrai tarpininkavimo vieta šių automobilių kelyje į Rytus. Jie per Gudiją pasiekia Rusiją, taip pat yra transportuojami į Ukrainą ir į buv. Sov. Sąjungos Azijos respublikas. Ten jie patenka į naujai pralobusių verslininkų rankas, kurie ypač mėgsta Mercedes ir BMW automobilius.

Nelegalaus iš Vakarų Europos į Rytus automobilių teikimo procese dalyvauja ne tik vagių gaujų nariai bei pirkti policininkai ir muitininkai, bet ir... automobilių savininkai. Apskačiuojama, kad 70% vagysčių yra tikrai tariamos vagystės. Daroma taip: gaujos atstovas iš Lietuvos susitaria su automobilio savininku, kad jam 'pavogs' automobilį. Užmoka jam kelis tūkstančius markių, daug žemiau rinkos kainos, ir nuvažiuoja. Kitą dieną buvęs savininkas praneša policijai apie automobilio pavogimą. Automobilis tuo metu jau yra kur nors Lietuvoje arba Lazdijų sienos perėjimo punkte. Jis greit gauna iš draudos pinigų, kurie visiškai padengia 'pavogto' automobilio kainą...)

Tokios suktybės yra labai pelningos, pvz. už dvejų metų senumo BMW Vokietijoje savininkui mokama 4.000 markių, Vilniuje tas pats automobilis jau kainuoja 11.000 markių, o Maskvoje 60.000". J.B.

**A+
ELZBIETAI GIRDAUSKIENEI**
mirus,

dukrai GRAŽINAI, vaikaičiui NEILE ir žentui JOE reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Elena Paullionienė-Kerienė
Lydija Balsienė

Savaitė Lietuvoje

(Atkeltas 1-mo psl.)

ELTOS pranešimu gegužės 17 d, jau įsteigta vaikų teisių apsaugos tarnyba, kuri veiks prie Socialinės apsaugos ministerijos. Tarnyba atstovaus vaikų interesus įvairiose valstybinėse bei visuomeninėse institucijose, spręs įvairinimo bei globos klausimus ir rūpinsis, kad vaikai būtų ginami nuo smurto bei prievartos šeimoje ir visuomenėje.

Mokesčių mokėjimas maitinėje

BNS žiniomis gegužės 16 d, Lietuvos vyriausybė patvirtino naują mokesčių mokėjimo maitinėje tvarką, kuria pagal tarifų normas maitinės pareigūnų bus apskaičiuojami maito ir pridėtinės vertės mokes-

čiai, remiantis eksporto arba importo muitinės deklaracija. Juridiniai asmenys gali sumokėti grynais pinigais tikrinimo metu arba pervedus sąskaiton per 20 darbo dienų. Fiziniai asmenys turi susimokėti grynais pinigais muitinio tikrinimo metu. RSJ

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus
ir vakarais

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

suteikė oficialiam vizitui paruoštas įėjimas į prezidentūros rūmus. Vėliau betgi paaiškėjo, kad ta puošnioji dalis buvo skirta po L. Bouchardo atvykstančiam Slovakijos ministeriui pirm. J. Moravčikui. Iš Prancūzijos prez. F. Mitterando jis negavo jokių pažadų Kvebeko nepriklausomybės siekiams. Truputį dosnesnis buvo Prancūzijos socialistų vadas Michel Rocard, kalbėti apie paramą sutikęs tada, kai Kvebekas jau bus nepriklausomas.

R. Irvinas, Kanados ministras indėnų reikalams, įgincė dėl Kvebeko nepriklausomybės, įjungė ir indėnus bei kitus pirminių gyventojų palikuonis. Pasak jo, jei Kvebekas atsisakys nuo Kanados, jie su savo gyvenamosiomis teritorijomis turės teisę pasilikti Kanadoje. Mat šiaurinės teritorijos sritis Kvebeko provincija gavo tik 1898 ir 1912 metais Kanados parlamento sprendimu. Anksčiau jų nėra turėjusi. Šį pareiškimą kritiškai sutiko ir Kvebeko liberalų premjeras D. Johnsonas, nenorėdamas, kad juo būtų suerzinti Kvebeko separatistai.

Pikčiausiai reagavo Kvebeko partijos separatistų ir provincinio parlamento opozicijos vadas J. Parizeau. Jis netgi pagrasino, kad atskirtas

nepriklausomas Kvebekas Kanadai nepadės išmokėti jos vyriausybės pasidarytos jau pusės trilijono (500 milijonų) dolerių skolos. Esą Kanada iš nepriklausomo Kvebeko gaus tik dalį išlaidų tos deficitais atneštos skolos palūkanoms padengti. J. Parizeau vis dėlto žada laikytis Kanados pasirašytų tarptautinių prekybos sutarčių ir savo finansams naudoti kanadiškus dolerius.

Gerokai nuosaikesnis yra Kvebeko bloko vadas L. Bouchardas. Pavyzdžiui atsisakymui Kvebekui jis norėtų laikyti Jungtinei Europai skirtą Maastrichto sutartį. Tokiu atveju Kvebekas galėtų turėti tą patį Kanados pasą, naudotis jos doleriais ir galbūt net sudaryti išrenkamą specialią instituciją bendriems reikalams spręsti. Pasak L. Bouchardo, Kvebeko atsiskyrimui nuo Kanados reikia abiem pusėm priimtino sprendimo.

Kanados ministras pirm. J. Chretienas šiuo metu vengia įsivelti į ginčus dėl Kvebeko ateities. Jam atrodo, kad tai būtų tik beprasmiš laikotarpis. Esą kvebekiečiai niekada nesutiks, kad jų provincija pasitrauktų iš Kanados federacijos. Už Kvebeko reikalų jam dabar yra svarbesnis darbo parūpinimas jo neturintiems kanadiečiams. V. Kst.

Svečiai ir šeimininkas ant Trijų Kryžių kalno Vilniuje: Lenkijos prez. L. WAŁĘSA ir jo žmona DANUTA, už jų – Lietuvos prez. A. BRAZAUSKAS. Nuotr. "Lietuvos ryto"

MYLIMAI MAMYTEI

**A+
AGOTAI ZALAGĖNIENEI**

Lietuvoje mirus,

sūnų ANICETĄ, jo žmoną IRENĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

**A+
AGOTAI ZALAGĖNIENEI**

iškeliavus amžinybėn,

sūnų ANICETĄ, jo žmoną IRENĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

A. D. Bajorinai

E. L. Bajorinai

A. Bajorinas

S. Pozezanac

V. Kėžinaitis

U. Bleizgienė

**A+
EMILIJAI BALTRUŠAITIENEI**
mirus,

jos vyrui ALGIMANTUI, dukroms – JŪRATEI, RENATAI ir visiems giminėms nuoširdi užuojauta –

V. V. Augėnai

**P A D Ė K A
A+
EMILIJAI BALTRUŠAITIENEI**

brangiai žmonai ir motinai mirus,

šeima nuoširdžiai dėkoja visiems artimiesiems, draugams ir giminėms, kurie parodė mums meilę ir paramą, atsiuntę gėles ir aukojo Mišioms.

Dėkojame kun. Vyt. Volertui už Rožinio maldas ir atnašautas Mišias, karsto nešėjams ir J. Gudui už rūpestį ir pagalbą šeimai.

Algis Baltrušaitis
Jūratė Ignatavičienė
Renata Lageman

P A D Ė K A

A.a. inž. JONO KŠIVICKIO

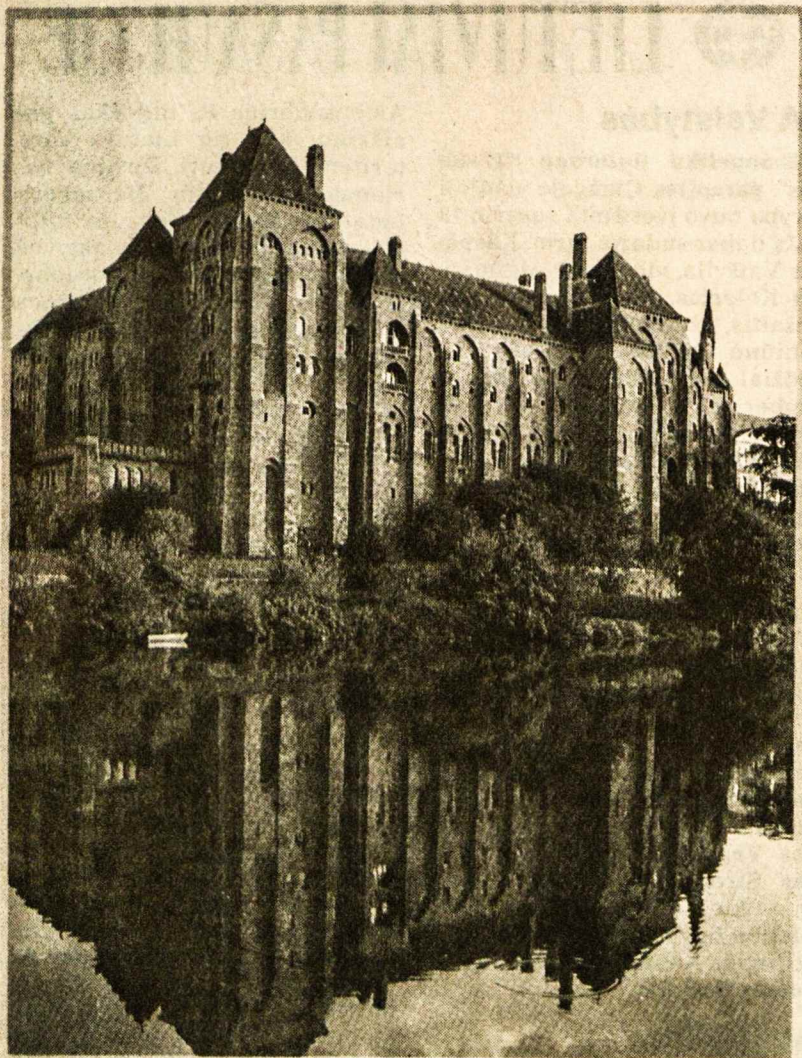
pirmąsias mirties metines minint, nuoširdžiai dėkoju kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už atlaikytas gedulines Mišias. Dėkoju visiems, kurie dalyvavo Mišiose ir maldoje prisiminė mano vyrą.

Didelė mano padėka priklauso mieliems draugams ir pažįstamiems už visokeriopą pagalbą rengiant šias metines, už gėles, laiškus, auką "Tėviškės žiburiams", metinį paminėjimą "Gintarių aidą" radijo programoje. Ačiū po-niams už pyragus ir p.p. Mačiams už labai gražiai paruoštus pusryčius.

Dėkinga visiems –

žmona Alina Kšivickienė

Garsusis Prancūzijos benediktinų vienuolynas Solismas (Solemo) vietovėje

Trys dienos prancūzų vienuolyne

Pas garsiuosius Solismas benediktinus, kurių tarpe ir du lietuviai • Jų bibliotekoje – lietuviški laikraščiai • Ryšiai su Lietuva

LAURYNAS SKŪPAS, Paryžius

Patį balandžio pabaigą ir gegužės pradžią Prancūzijoje – šiltos dienos. Viskas aplinkui žaliuoja, žydi. Greitis traukinyse Paryžius-Nantes per pusantros valandos atsiduria nedidėlyje Sable stotelėje. Dar trys kilometrai žavaus kelio pėsčiomis, ir prieš mus iškyla viduramžiški vienuolyno pastatai. Čia gyvena, meldžiasi, medituoja, dirba ir maloniai sutinka svečius vienuoliai benediktinai. Jų yra per 80. Už pusės kilometro, nuošaliau, stovi moterų Šv. Cecilijos vienuolynas.

Solemas (Solismas prancūziškai) žinomas visiems prancūzams ir daugelio kitų šalių katalikams.

Solemo priorija įkurta 1010 m. 1425-95 m. pastatyta šventovė, kiek vėliau – Dievo Motinos koplyčia. 1883 m. priorija restauruojama ir 1887 m. čia apsigyvena broliai benediktinai. 1936-37 m. atidaroma nauja biblioteka, o 1976 m. labai jaukus viešbutis vienuolyno svečiams. Jame įrengta koplytėlė su išstatytu Švč. Sakramentu visą parą, religinės literatūros skaitykla, kurioje galima ramiai paskaityti ir lietuvišką „Katalikų pasaulį“ bei „XXI amžių“.

Detaliai kalbėti apie vienuolyno architektūrą labai sunku. Geriausia viską pamatyti savo akimis, pajusti nuostabią tylą, gamtos grožį, pavaikšioti po sodus, pasigėrėti Sarthe upe vienuolyno papėdėje, pasiklausyti paslaptingo varpų skambėjimo, romantiško paukščių paukštelių čiulbėjimo ir kartu su broliais pasimelsti.

Jau daugiau kaip šimtas metų Solemo Šv. Petro vyrų vienuolynas garsėja savo nepakartojamu grigališkuoju (gregoriniu) giedojimu. Knygynė galima nusipirkti religinės muzikos plokštelių, kasetių, o šventovėje beveik visą dieną gėrėtis meniškais giesmių, psalmių atlikimu.

Vienuoliai keliai 5 v.r., nes 5.30 v.r. jau prasideda liturginės apeigos, kurios su pertraukomis trunka iki 20.30 v. Viešbutis gvntojai – skautai, jaunimas, pagyvenę žmonės noriai dalyvauja apeigoje. Jie ir valgo kartu su vienuoliais. Valgis kuklus, daug daržovių, vaisių. Valgoma tyliai, susikaupus.

Aš atvykau prieš pat pietus. Pagal paprotį nusiploviau rankas ir buvau įvestas į refektoriumą (valgyklą). Pavalgius – malda ir malonus Tėvo abato vizitas pas mane. Tai 46 metų malonus žmogus, kuris pasiūlydavo mano atvykimu, papasakoję apie vienuolyno ryšius su Lietuva.

Tėvas abatas lankėsi Lietuvoje pernai, ruošiasi vėl vykti liepos 15 d., nes norima steigti benediktinų ordiną ir Lietuvoje – gal Palėvenėje prie

Kupiškio, gal kur kitur. Broliai domisi Lietuva, jos istorija, kalba ir net juokauja, kad Solemas „lietuvių“. Ir tikrai, nes jau šiuo metu vienuolyne yra du broliai lietuviai – Jokūbas (46 m.) iš Vilniaus ir Elisas (24 m.) nuo Lazdijų. Jaukus lietuviškas Alvaras nuo Anykščių ruošiasi tapti benediktinu.

I vienuolyną dažnai atvažiuoja lietuviai choralistai. Gegužės 8-10 d.d. benediktinai vėl sutiko 37 choralistų grupę iš Vilniaus.

Kai vienuoliai sužinojo, kad lietuvių kalba dėstoma Paryžiuje, labai apsidžiaugė. Brolis Patrick (Patrikas) atvyko pas mane į Paryžių. Tada ir sutarėme, kad aš atvykčiau pas vienuolius, padėsiu įrengti biblioteką lietuviškos literatūros skyrių, paskaitysiu keletą paskaitų apie Lietuvą.

Ir aš štai Soleme. Susitikimai buvo nuostirdūs. Kalbėjau apie lietuvių tautos suformavimą, apie Lietuvos kilmę, apie kalbą, kultūrą, literatūrą, Vilniaus universitetą ir t.t. Vienuoliai klausinėjo apie Lietuvos tikinčiųjų sovietiniais metais, apie ateizmo padarytą žalą, apie Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II vizitą į mūsų šalį.

Broliai taip pat pamatė video juostą „Vakar ir visados“ apie Lietuvos papročius, tradicijas, išgirdo senovines lietuvių dainas.

Seserys iš Šv. Cecilijos vienuolyno, sužinojusios apie mano viešnagę pas brolius, irgi panorą ką nors išgirsti apie Lietuvą, nes ir jos laukia gegužės mėnesio pabaigoje atvykstančių dviejų lietuvių, kurios papildys vienuolių būrį.

Čia teko daugiau kalbėti apie lietuvių mitologiją, apie lietuvišką šeimą, lietuvių charakterį, jo ryšį su gamta, medžiais, bitėmis ir kt. Pokalbį baigiau lietuviškai sukalbėdamas „Sveika, Marija“.

Tiek seserys, tiek broliai kvietė vėl atvykti rudenį, pagyventi ilgėliau ir praplėsti jų akiratį naujomis žiniomis apie Lietuvą. Juos domina daug kas: ir raudos, ir „kalnai“, giedami Gavėnioje, ir šiuolaikinės giesmės, ir Lietuvos jaunimo požiūris į religiją, ir sektų pavojus, ir kt.

Tėvas abatas net pasiūlė atvykti metams ir dėstyti lietuvių kalbą prancūzams, o prancūzų kalbą lietuviams. Pasiūlymas įdomus ir vertas apmąstymo.

Solemą palikau kiek nuliūdęs. Ilgai akyse mačiau brolių Jokūbo ir Eliaus rankų mojavimą, nuosirdžią prancūzų šypsena. Vėl teko sugrįžti į triukšmingą, nelabai dorą ir susvetimėjusį Paryžių. Kaip gaila, kad ne visur žmonės taip šypsosi, myli savo artimą, stengiasi vienas kitam padėti ir garbina Dievą kaip Solemė!

Baltiečiai su Kanados valdžios atstovais

Proga prisiminti savo įsipareigojimus, padėkoti ir pareikšti viltis

Baltiečių tarybos pirmininkė adv. Joana Kuraitė-Lasienė savo kalboje Otavoje, baltiečių vakare 1994 m. balandžio 26 d. apibūdino tarybos užduotį ir perspektyvas. Šis vakaras, globojamas Kanados senatorių ir parlamentarų yra rengiamas kasmet jau 20 metų. Tai yra vienintelė proga susipažinti ir pabendrauti. Pirmojo baltiečių vakaro kalbėtojas 1973 m. buvo užsienio reikalų ministeris Mitchell Sharpe. Tęsiant seną tradiciją, šį vakarą pagrindiniu kalbėtoju buvo dabartinis užsienio reikalų ministeris Andre Ouellet. Laukėme jo pareiškimų, kokiomis techninėmis, ekonominėmis ir politinėmis priemonėmis Kanados vyriausybė remia Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Kas mes esame?

Baltiečių taryba yra Kanados masto organizacija, jungianti Estų centro tarybą, Latvių federaciją ir Kanados lietuvių bendruomenę. Iš viso ji jungia 75.000 narių. Dauguma baltiečių, atvykusių pokaryje iš Europos pabėgėlių stovyklų, įsteigė judrias bendruomenes ir įvairių kultūrinių, socialinių bei švietimo institucijų, išlaikomų savanorišku darbu ir aukomis.

Baltiečių vakare dalyvauja jau ir tų ateivių vaikai, dabartiniai mūsų bendruomenių vadovai ir veikėjai, kurie pasiryžę su Kanados pagalba padėti Estijai, Latvijai ir Lietuvai atsistatyti. Ir mes būsim, dirbsime kol Baltijos kraštai visiškai atsikurs.

Po 1991 m. sausio žiaurumų Vilniuje ir Rygoje Kanada buvo vienintelė valstybė, kuri tuo pat sušaukė specialius debatus parlamente dėl iškilusios krizės Baltijos kraštuose. Tuo pat buvo pasmerkti Sovietų Sąjungos poelgiai ir dėl to įvykdytos sankcijos.

Kanada 1993 m. rudenį Rygoje atidarė ambasadą, kuri pradėjo teikti patarnavimus visiems Baltijos kraštams. Ambasadose įstaigų taipgi yra Taline ir Vilniuje.

Dabar renkames todėl, kad Baltijos kraštams vis reikalinga pagalba. Visokeriopi sunkumai kliudo jų pastangoms tapti vakarietiškoms demokratijomis. Nors šios trys valstybės yra skirtingos ir nepakartojamos, visos yra paženklintos 50-ties metų sovietų okupacijos. Gamta yra užteršta, sveikatos priežiūra silpna – sunkumų sąrašas ilgas. Pagalba labiausiai reikalinga siekiant sutvirtinti demokratines institucijas bei

švietimo reformas, įsteigiant profilaktinę sveikatos priežiūrą ir smulkaus verslo sistemą.

Kanada remia Baltijos kraštus

Kanados baltiečių bendruomenės yra tiltas tarp Kanados ir Baltijos kraštų. Daug vietinių baltiečių imasi iniciatyvos verslo plėtotei su šiais kraštais. Visos trys bendruomenės prisideda prie humanitarinės pagalbos, siųsdamos gydymo priemones bei vaistus ligoninėms, našlaitynams ir mokykloms. Mes remiame Kanados valdžios pastangas per „Bureau of Assistance for Central and Eastern Europe“, „The Renaissance Eastern Europe Fund“, kuriais Kanados verslininkams padedama pasiekti Baltijos kraštų rinką, ir per „Trade Facilitation“ įstaigą. Labai įvertiname paramą, kurią šį vakarą ministras pažadėjo humanitarinėje ir techninėje srityse.

Ministeris taipgi užtikrino, kad Kanados valdžia ir toliau teiks stiprią politinę pagalbą. Nors Baltijos kraštai atstatė savo nepriklausomybę, ji yra labai trapi. Tūkstančiai Rusijos kareivių vis dar yra Latvijoje ir Estijoje. Kanada turi tęsti spaudimą Rusijai, kad visi kariniai daliniai ir įrengimai būtų pašalinti iš Baltijos kraštų ir remti jų narystę NATO organizacijoje.

Darbas tik prasidėjo

Dėl nepriklausomybės pakili nuotaika jau yra išsisklaidžiusi. Dingo Baltijos kraštų valanda pirmuose laikraščiu puslapiuose bei TV žiniuose. Bet tai tik reiškia, kad tuo tarpu pasibaigę yra dramatiškieji momentai. Dabar šios naujos valstybės stengiasi įtvirtinti politiškai ir ekonomiškai. Yra stebimos jų pastangos, matoma, kad tikrasis darbas yra pradėtas – rengtis „civil service“, suprasti patarnavimą visuomenei ir demokratines eigos procedūras; sukurti civilinę sistemą, kuri leistų žmonėms siekti savo asmeninių tikslų įstatymų, teisių, tarpusavio atsakomybių rėmuose.

Dabar prasidėjo tikrasis nepriklausomybės darbas. Šie kraštai tikisi paramos iš įvairių išeivijos baltiečių bendruomenių ir kraštų, kurie visada jas užjautė. Tikimasi, kad yra ypatingas ryšys tarp Kanados ir Baltijos kraštų. Baltiečiai dėkingi už Kanados suteiktą paramą, tiki sulaukti dienos, kai jos ryšiai su šiomis valstybėmis bus visapusiškai naudingi. RSJ

Kauno maldininkų grupė Romoje

Norėjo pamatyti Šv. Tėvą Joną-Paulių II, bet negalėjo, nes jis tebesigydė ligoninėje. Pastarosios lankytojų knygoje pasirašė kauniečių atstovai. Lietuvių grupę pasveikino ambasadorius Kazys Lozoraitis

Gegužės mėn. viduryje Romoje lankėsi maldininkų ir turistų grupė iš Kauno. Grupę daugiausia sudarė žmonės, organizavę arba vianep ar kitaip prisidėję prie popiežiaus Jono-Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje ruošimo Kauno mieste. Kelionė buvo suplanuota iš anksto. Svarbiausia – keliauninkai norėjo pamatyti Šv. Tėvą bendrojoje audiencijoje. Deja, dėl jo negalios šis svarbiausias kelionės programos punktas nebuvo įvykdytas, nors ne visai... Keletas atvykusios grupės atstovų – Kauno meras Arimantas Račkauskas, vicemeras Rapolas Vasiliauskas, Kauno miesto tarybos atstovas Kęstutis Ignatavičius, Kauno arkivyskupo pagalbininkas vyskupas Vladas Michelevičius ir Lietuvos respublikos ambasadorius Kazys Lozoraitis nuvyko į Gemelli polikliniką, kur gydosi Šv. Tėvas ir pasirašė lankytojų knygoje.

Vėliau Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto Kazys Lozoraitis susitiko ir su visais į Romą atvykusiais kauniečiais „Villa Lituania“ svečių namuose, kur maldininkų grupė buvo apsisistojusi keliom dienom. Pasakytoje kalboje, ambasadorius Lozoraitis pasidžiaugė, kad vis daugiau mūsų tautiečių gali, nors kartais ir nelengvomis sąlygomis, atvykti į Romą, arčiau susipažinti su šio nepaprasto miesto istoriniais paminklais.

„Žinau, kad jūsų kelionės į Romą vienas pagrindinių tikslų buvo aplankyti Popiežių, kuris visuomet mielai priima lietuvius, juos pasveikina gražia lietuvių kalba. Deja, Popiežius, dėl jo ištikusios nelaimės, kurį laiką negalės priimti maldininkų. Dėl to ir Jūs šį kartą neturėsite galimybės aplankyti Popiežių. Džiaugiuosi, kad Kauno meras nuvyko į Gemelli polikliniką, kurioje dabar gydo Jūs Popiežius, ir per Šv. Tėvo bendradarbius perdavė Jonui-Pauliui II kauniečių linkėjimus greitai pasveikti, ir, pilnai atgavus sveikatą, sėkmingai tęsti apaštalinę misiją žmonijai labui. Žinau, kad tie linkėjimai bus perduoti Šv. Tėvui, kuris su ypatinga meile visuomet prisimena Lietuvą, savo apsilankymą mūsų ša-

lyje, joje įvykusius susitikimus.

Prisimenu, kai po kelionės į Lietuvą Popiežius man sakė, jog turįs vilties, kad jo vizitas Lietuvoje dvasiškai sustiprins mūsų tautą, ją paskatins krikščioniškomis vertybėmis pagrįsti laisvę ir nepriklausomybę atkūrusios mūsų valstybės gyvenimą. Manau, kad jei bandysime realizuoti šią Popiežiaus viltį, jei pasirysime sekti Popiežiaus nurodymais gairėmis, kurios, tarp kita ko, atitinka mūsų pačių interesus, tuomet lengviau įgyvendinsime mūsų troškimus ir lūkesčius atspindinčią valstybinę ir visuomeninę santvarką. Linkiu, kad iš Kauno visuomet sklįstų į visą šalį tautiškumo, patriotizmo, krikščioniško humaniško dvasia, kuri kilnina žmogų ir valstybę.

Maldininkų iš Kauno grupė buvo ir keletas kunigų: kun. Jonas Bujokas, naujai paskirtas Petrašiūnų Šv. Vincento Pauliečio parapijos klebonu, kun. Liudvikas Čechavičius, Kauno kunigų seminarijos prokuratorius, tos pačios seminarijos vicerektorius kun. Artūras Jagelavičius ir Kauno Teologijos fakulteto prie Kauno kunigų seminarijos bei Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos-filosofijos fakulteto dekanas kun. doc. Vytautas Vaičiūnas. Kun. Vytautas Vaičiūnas ir kun. Artūras Jagelavičius maloniai sutiko ir Vatikano radijo klausytojams papasakoti apie savo darbą. Pirmasis kalbėjo apie akademines problemas, o vicerektorius kun. A. Jagelavičius – apie klierikų gyvenimą Kauno kunigų seminarijoje, ilgai buvusioje vienintelėje kunigų seminarijoje Lietuvoje ir turinčioje didžiausią patirtį, ruošiant kunigus. Inf.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 1180 Hurontario St. 379-7448

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

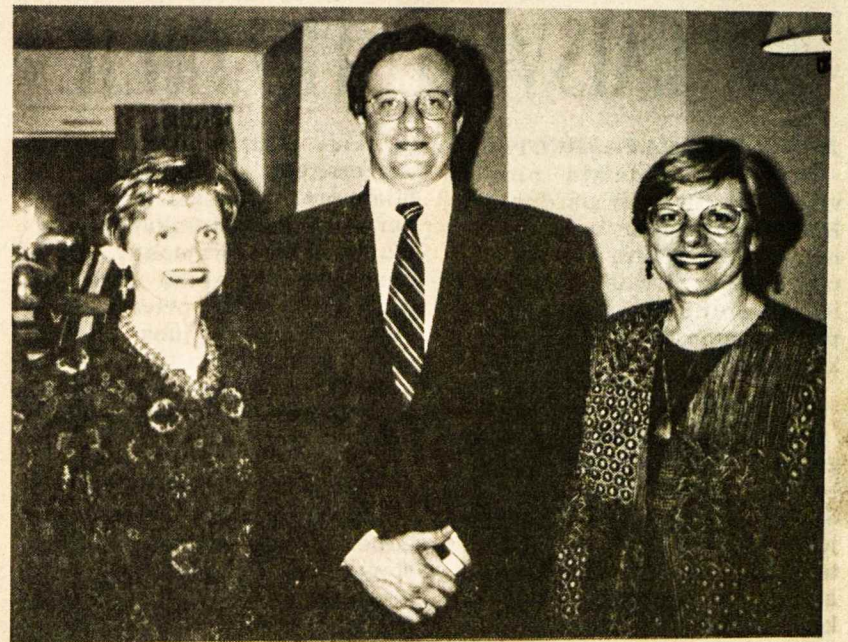
YORK CHAPEL 2187 Bloor St. W. 787-3155

Turner & Porter

AWNINGS & ROOFING

Sarnyriaiai išskleidžiamieji stogeliai - Pastogėlės-krepšeliai "Stogų dengimai" 625A The Queensway, Toronto, Ont. M8Y 1K4
Tel.: 416-252-4081 FAX: 416-252-2972

Baltiečių vakare 1994 m. balandžio 26 d. Otavoje. Iš kairės KLB krašto valdybos narė VIRGINIJA ZUBRICKIENĖ, Estijos ambasadorius Vašingtone TOMAS JIVES ir KLB vicepirmininke adv. JOANA KURAITĖ-LASIENĖ

Lietuvių grupę metiniame baltiečių vakare Otavoje 1994 m. balandžio 26 d. iš kairės priekyje D. GARBALIAUSKIENĖ ir L. NAŠLENIENĖ; stovi – V. PIECAITIS, A. VAICIŪNAS, KLB krašto valdybos pirmininkas, A. EIMANTAS, J. ŠIAUČIULIS ir V. BALSEVIČIUS

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

**NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS**

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE

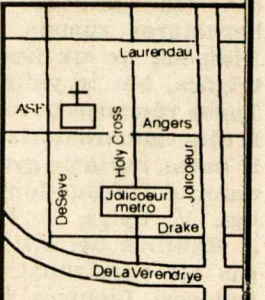
**1450 DE SEVE
LASALLE, QUE.**

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Grudis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

Welcome to Vilnius.
We fly you there
7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAKTĮ ATDARA PARDUOTUVĖ

Rokiškyje atidaryta pirmoji visą parą dirbanti parduotuvė. Rokiškėnai dabar ir naktį gali nusipirkti duonos, mėsos, pieno, žuvienos, vaisių, daržovių ir alkoholinių gėrimų. Prekės parduodamos už tą pačią kainą kaip dienos metu.

UGNIAGESIŲ ŠVENTĖ

Pirmą kartą Klaipėdos ugniagesiai paminėjo savo globęją ir žmonių saugotojų nuo ugnies Šv. Florijono dieną. Centrinėje miesto gatvėje buvo parodytas ugniagesių technikos kolona, atlydėta "Bangapučio" dūdų orkestro. Savo sugebėjimus ugniagesiai demonstravo Teatro aikštėje, gesindami gaisro imitacijas, gelbėdami žmones. Per šių metų keturis mėnesius Klaipėdoje buvo kilę 124 gaisrai, trys daugiau negu pernai. Gaisruose žuvo du klaipėdiečiai. Padaryti nuostoliai siekė 75.000 litų.

PRISIKĖLIMO ŠVENTOVĖ

Prieš II D. karą Kaune statomai Priskėlimo šventovei aukos buvo renkamos visoje Lietuvoje. Joms būdavo išduodamos knygtės ir jose klijuojami aukų ženklukai, žymintys šiam pastatui nupirktų plytų skaičių. Sovietinės okupacijos metais pertvarkytas Priskėlimo šventovės pastatas buvo paverstas Kauno radijo gamykla, bene labiausiai pagarsėjusia mažuoju lietuvišku "Šielio" televizoriumi. Priskėlimo šventovės pastatas dabar jau gražintasis tikintiesiems, bet jo atstatymui ir vidaus sutvarkymui reikės daug lėšų. Tad dabar aukos vėl bus renkamos, už jas gaunant knygtę klijuojamus ženklus. Jau išleista apie 50.000 knygtelių, kuriose yra vietos 45 ženklams. Tė aukų ženklai bus 50 centų, vieno, dviejų, penkių ir dešimties litų vertės. Aukotojai, knygtę įklijavę nuo 22,5 lito iki 450 litų vertės ženklų, bus įrašyti Priskėlimo šventovės garbės knygon.

DEGĖ GUBERNATŪROS RŪMAI

Netikėtas gaisras balandžio 4, antrą Velykų dieną, nusiaubė istorinį pastatą Klaipėdoje, kur jį jau ir taip nedaug buvo likę po II D. karo. Šis pastatas, Lietuvos vyriausybės nupirkta iš vieno pirklio 1925 m., buvo vadinamas Klaipėdos krašto gubernatūros rūmais. Jie puošė Klaipėdą ne tik išorine architektūra, bet ir vidine apdaila. Tuose rūmuose buvo Klaipėdos krašto gubernatoriaus raštinė ir butas, kuriame gyveno gubernatoriai J. Žilius-Jonyla, A. Merksys, V. Gylis, V. Kurkauskas, J. Kubilius bei kiti šias pareigas ėję pareigūnai. Juose lankydavosi Lietuvos prezidentai, dažna viešnia būdavo rašytoja I. Simonaitytė. Sovietiniais pokario metais rūmuose buvo įsikūrus maskvinei propagandai

tarnavęs Marksizmo-leninismo universitetas. Lietuvos atgimimo prasidėjusiais metais dažnai keitėsi šeimininkai. Jie priklauš žuvies pramonės departamentui, Jūrininkų sąjungai, Klaipėdos butų privatizavimo tarnybai. Prieš juos ištikus gaisrą rūmai buvo tušti, niekas nesirūpino jų apsauga. Klaipėdos savivaldybė jai neturėjo lėšų.

GAISRO NUOSTOLIAI

Smarkiai apdegę buvusios gubernatūros seneniai dengtas stogas, mansardomis vadinamos gyvenamosios patalpos pastogėje. Ugniagesiai gaisrą užgesino tik po penkių valandų darbo. Padaryta žala siekia pusmilijoninį litų. Gaisrininkų nuomone gaisras prasidėjo pastogėje. Atrodo, rūmus kažkas padegė. Jiems jau dažnai būdavo išdažomi langai, kuriuos sargas vos spėdavo užkalti lentomis. Iš kiemo pusės metaliniais laiptais buvo lengvai pasiekiamas antiras šis istorinių rūmų aukštasis. Jais, matyt, ir pasinaudojo pastogėje gaisrą pradėjęs padegėjas ar galbūt padegėjas. Itariama, kad ten buvo prisiglaudę benamiai valkatos. Šia proga taipgi primenama, kad seneniai Klaipėdoje buvo nugriauta senojo miesto gaisrinė, o po jos atėjo eilė ir buvusiam Klaipėdos apskrities savivaldybės pastatui. Senuosius pastatus te galėtų apsaugoti jų privatizavimas. Gubernatūros pastatą iki balandžio 15 d. buvo tikimasi išnuomoti Prekybos rūmams.

IŠMESTOS VADŲ SKULPTŪROS

Tomas Juknevičius "Lietuvos ryto" skaitytojus supažindina su užmirštų vadų nuo pakalos nuimtomis paminklinėmis skulptūromis. Didelė jų dalis dabar saugoma Vilniaus skulptūros ir monumentaliosios dailės studijos teritorijoje. V. Leninas su nupjautomis kojomis ten guli narve, išskėstomis rankomis apsikabinęs V. Kapsukas. Narve jis buvo uždarytas, kai spalvotų metalų vagys išbandymui nupjovė gabaliuką piršto. Apsaugos, matyt, buvo imtasi dėl vagis viliojančio brangaus metalo nekrepimo nelegalion žaliavų rinkon. J. Stalinas vis dar guli vienas po atviru dangumi, netekęs vagių nusipjauto ūsų kampo. Niekas jo skulptūros nevagia. Ji turbūt išlieta iš pigesnio metalo. Skulptūras kartais aplanko užsienio ambasady Vilniuje atstovai ir užsieniečiai svečiai. Jiems patinka nusifotografuoti prie išmestų V. Lenino, J. Stalino, V. Kapsuko, Z. Angariečio bei kitų vadų skulptūrų. Kai kurie lankytojai tas skulptūras bando paliesti ranka.

ATIDĖTI MUZIEJAUS PLANAI

Vilniaus skulptūros ir monumentaliosios dailės studijos direktorius V. Smulskis aiškino, kad už skulptūrų saugojimą kas mėnesį gaunama apie 200 litų iš valstybinės įmonės "Komunalinis ūkis". Geriau būtų tas iš Vilniaus išmestas sovietinio komunizmo vadų skulptūras išstatyti specialiaje muziejuje po atviru dangumi. Ten su jomis galėtų susipažinti Vilniun iš užsienio atvykstantys svečiai ir turistai, dabar prie jų nusifotografuoti ateinantys studijos teritorijon. Apie muziejų po atviru dangumi jau buvo daug kalbėta. "Komunalinio ūkio" direktorius A. Milčiūnas prisimena ir jam svarstytytą vietą Batoro gatvėje, prie Naujojo Vilnion vedančio kelio. Muziejaus po atviru dangumi planai dažnai buvo keičiami, o galutinis sprendimas taip ir liko nepadarytas.

V. Kst.

Su svečiu iš Lietuvos Brazilijoje. Iš kairės: ALEKSANDRAS BUMBLIS, JENNY BUMBLIENE, svečias iš Lietuvos, Brazilijos lietuvių bendruomenės pirmininkas JONAS VALAVIČIUS

Iš Brazilijos lietuvių gyvenimo

Sao Paulo mieste, turinčiame šiandien jau 16 milijonų gyventojų, lietuviai yra išsiblaškę keliuose miesto rajonuose, bet daugiausia jų Villa Zelina rajone. Čia lietuviškasis gyvenimas sukasi savoje Šv. Juozapo parapijoje, turinčioje nemažą šventovę. Visus tautiečius aptarnauja pats vienas kun. Petras Rukšys, nes buvęs klebonas kun. Juozas Šeškevičius ilgesniam laikui išvykęs į Lietuvą. Šalia pastoracinio darbo kun. Petras Rukšys redaguoja laikraštį "Mūsų Lietuva".

Lietuviai čia yra darbštūs, visi turi įsigiję nuosavus namus ir kitus reikalingiausius daiktus. Ne vienas jų verčiasi prekyba, yra besireiškiančių mokslo srityse bei užimančių aukštą vietą didelėse bendrovėse.

Auksinė vedybų sukaktis

Marytė (Ivaškaitė) ir Vacys Vaitkai 1994 m. gegužės 14 d. gausių savo artimųjų, draugų bei bičiulių tarpe Wasagoje, Ont., atšventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Vaisės vyko Gerojo Ganytojo misijos patalpose. Iškilmes surengė sukaktuvininkų dukterys – Aušra Dalindienė ir Rūta Andriulienė, padedamos savo vyrų ir šeimos draugų.

Pokyliui nuotaikingai vadovavo Gintaras Dalinda. Negaletint atvykti kunigui iš Mississaugos, prieš vaivės maldą sukalbėjo Valė Dalindienė. Wasagos lietuvių bendruomenės ir moterų būrelio vardu sveikino Aldona Vitkienė, sukaktuvininkų kolegė Pranė Narušienė (abu baigę Dotnuos žemės ūkio akademiją) eilėmis paminėjo abiejų sukaktuvininkų svarbesnius gyvenimo įvykius. Gintaras Dalinda kalbėjo žentų (savo ir Laimio Andriulio) vardu, kartu humoristiškai papasakodamas savo supažinimą su būsimais uošviais ir būsimą žmoną Aušrą. Viso pokylio dalyvių vardu sveikino ir nuo visų dovanas įteikė Magdelena Juozaitienė su Birute Kasperavičienė.

Savo ir sesers Aušros vardu tėvus sveikino Rūta Andriulienė, pažymėdama tėvų ištvermingą meilę vienas kitam. Po vestuvių beveik tuoj pat karo audros juos išskyrė keturiolika metų, bet jie vėl vienas kitą surado ir išaugino šeimą. "Gal visko mums tėvai negalėjo duoti, bet jie davė meilę, kurią ir už jokių pinigų negalima nupirkti" – kalbėjo Rūta. Ji savo ir Aušros šeimos vardu taipogi įteikė tėvams dovaną – jaunų dienų tėvų portretus. Sukaktuvininkams buvo sugiedota "Ilgiausių metų, išgertos taurės linkint sveikatos ir auksinių gyvenimo dienų."

Ilgėsi padėkos žodį tarė sukaktuvininkas Vacys Vaitkus. Papasakodamas savo ir žmonos vedybinio gyvenimo odiseją, pirmiausia pažymėjo, kad bėgimas iš Lietuvos į Vakarus išbraukė iš jų bendro gyvenimo keturiolika metų.

Po vedybų kartu gyvenę tik apie porą mėnesių. Sovietų antplūdis ir bėgimas iš Lietuvos nelaimingai juos išskyrė. Vacys atsidūrė su žmonos motina Vokietijoje, o Marytė liko Lietuvoje. Ji turėjo slapstyti, keisti vietas, kad išvengtų teroro, nes naujieji krašto šeimininkai galvojo, kad Vacys yra partizanų eilėse. Po didelių pastangų, ypač Marytės apskurimu, pastarajai pavyko persikelti į Lenkiją, o iš čia į Vokietiją, kur žmoną sutikti iš Toronto nuvyko Vacys. Taip išsiskyrusi pora pradėjo naują gyvenimą Toronte, įsikūrė ir išaugino dvi dukteris.

Nuoširdžiai padėkojo savo dukterims, jų talkininkams bei talkininkėms už vaišių suruošimą ir visiems dalyviams už dovanas ir dalyvavimą. Savo nuoširdžių padėkos žodžių prisidėjo ir Marytė Vaitkienė.

V. Vaitkus, iš profesijos agro-

Hamilton, Ontario

BERNARDAS MAČYS atšventė savo amžiaus 60 m. sukaktį. Tas įvykis buvo paminėtas šauniu pobūviu Jaunimo centre, kur susirinko daug sukaktuvininko draugų ir artimųjų iš Hamiltono, Toronto bei kitų vietovių. Tą pobūvį savo tėveliui suruošė jo vaikai – Loretta, Ramunė ir Vincukas. Susėdus visiems prie puošnių stalų, sveikinimo žodį tarė KLB Hamiltono apyl. pirm. K. Deksnys, liet. radio valandėlės vedėja L. Stungevičienė, K. Mileris ir vyriausia dukrelė Loretta. Visi kalbėjusieji sukaktuvininką minėjo kaip nuosirdų lietuvių patriotą veiklų lietuviškų organizacijų darbuotoją bei pavyzdįga šeimos tėvą. Loretta kalbėjo apie savo tėvelį kaip apie gerą visų vaikų draugą, patarėją ir užtarėją, išreikšdama ir pasididžiavimą savo tėvelio įvairiais talentais.

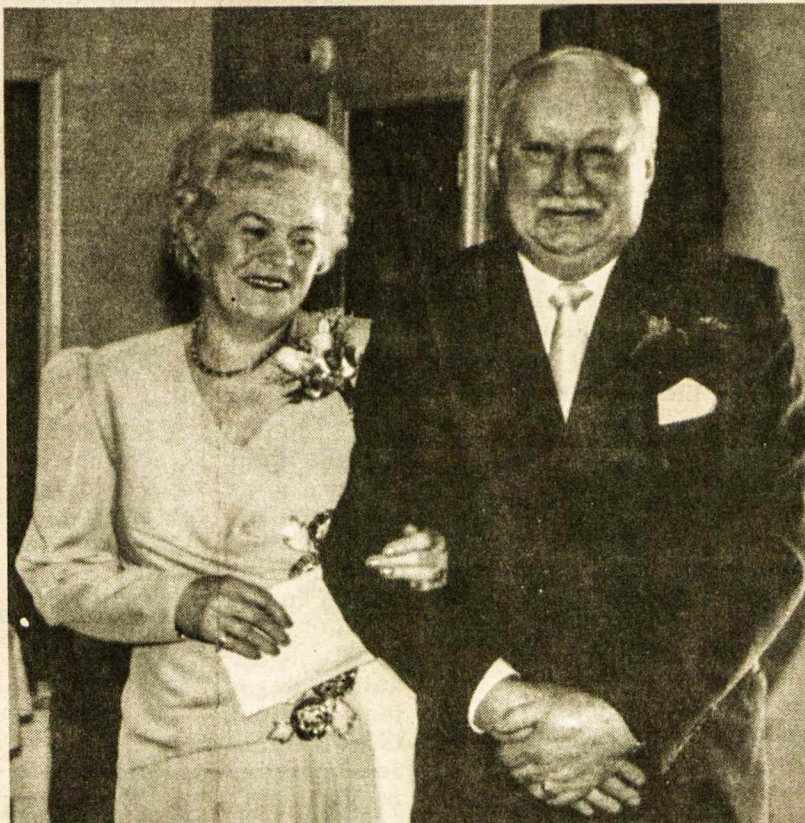
Bernardas gimė Lietuvoje savanorio-kūrėjo šeimoje. Augo ir vaikystę praleido dviejuose kontinentuose. Dar jaunas Hamiltone išdarbino vieną pilno gamybos įmonę ir tapo dabar pačiu jauniausiu mūsų pensininku Hamiltone. Su žmona šiuo metu yra pradėję sėkmingai verstis naujais amatais. Žmona – iš Suvalkų trikampio. Užaugino jie tris gerai lietuviškai kalbančius vaikus.

Į lietuviškąją veiklą jis įsijungė kiek pavėlavęs, bet susepė lietuviškame dirvone išarti plačią veiklos vėgą. Pradėjo jis lietuvištinės mokyklos tėvų komitete, tuoj tapdamas pirmininku. Po to vadovavo KLB Hamiltono apylinkei dvi kadencijas. Čia sakoma, kad jei kur Mačys yra, tai viskuo bus pasirūpinta ir padaryta.

Savo įkanystės dienomis jis yra buvęs skautas, kurį laiką yra dirbęs ir AV parapijos komitete, giedojęs parapijos chore. Dabar Bendruomenės valdyboje yra vicepirmininku, dirba "Gyvataro" globos komitete ir "Talkos" kredito kooperatyvo paskolų komitete sekretoriumi. Hamiltoniečių tarpe jis yra užsitarnavęs visų pagarbos. Sukaktuvininkui visi linki dar daug šviesių ir laimingų gyvenimo metų. K.M.

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančioms Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervažame autobusus keleivius į Montreālį ir iš Montrealo.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" numerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

MARYTĖ (IVAŠKAITĖ) ir VACYS VAITKAI, 1994 m. gegužės 14 d. Wasagoje, Ont., savo giminių bei bičiulių tarpe atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	3.00%
santaukas	2.00%
kasd. pal. taupymo s-ta	1.50%
90 dienų indėlius	5.00%
1 m. term. indėlius	6.25%
1 m. term. ind. mėn. pal.	5.75%
3 m. term. indėlius	6.75%
5 m. term. indėlius	7.75%
RRSP ir RRIF (pensijos)	2.50%
RRSP ir RRIF 1 m.	6.25%
RRSP ir RRIF ind. 3 m.	6.75%
RRSP ir RRIF ind. 5 m.	7.75%

IMAME UŽ:	
asmenines paskolas .. nuo	9.50%
nekl. turto pask. 1 m.	7.75%
nekl. turto pask. 3 m.	10.00%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos Čikagoje naujoji taryba buvo įvesdinta vasario 13 d. Ją dabar sudarė: pirm. Kasparas Vaišvila, vicepirm. Algimantas Kelertas, sekr. Algirdas Jonušaitis, išd. Otto Schroederis, seniūnė Ida Kasparaitienė, ūkvedžiai Adas Endzinas, Mikas Liubertas ir Frankas Pėteraitis, kasininkai Aldona Buntinaitė, Valdas Aušra, Irma Biknerytė, Jurgis Lampsatis, Marija Liudžiuvienė ir Martynas Pauperas. Šios parapijos klebonas yra vysk. Hansas Dumpys.

JAV LB Lemonto apylinkei vadovauja naujoji valdyba, kurią sudarė: pirm. Gediminas Kazėnas, vicepirm. Liudas Kirkus, išd. Daina Pakalniškienė, sekr. Vitalija Vasaitienė, apylinkraščio sekr. Vacys Šaulys, korespondentas Juozas Kredys, politinių reikalų vadovas Jonas Vaznelis, švietimo – Vladas Stropus, socialinių reikalų – Alė Lelienė. Revizijos komisijon buvo išrinkti Dalia Dundzilienė, Anatolijus Milūnas ir Domas Misiulis.

Australija

Motinos dienos minėjimą Brisbanės lietuvių pradėjo St. Mary's šventovėje australo kunigo. anglų kalba atnaušautomis Mišiomis, prie altoriaus atnešę Aušros Vartų Marijos ir tautinės vėliavos. Oficialioji minėjimo dalis įvyko Lietuvių namuose, "Baltijos" sporto klubo pirm. V. Stankui prie garbės stalo pakvietus šios lietuvių kolonijos motinas. Joms įteikta gėlių, o Dievo Motinai sugiedota "Marija, Marija". Paskaitą lietuvių kalba skaitė ALB Gold Coast seniūnijos pirm. J. Songaila, primindamas didžiulius mūsų tautos vyrus išaušiusias motinas. Minėjime dalyvaujančias motinas, paskaitai pasibaigus, anglų kalba pasveikino ALB Gold Coast seniūnijos sekr. J. Songailienė, lietuvių kalba – ALB Brisbanės apylinkės valdybos pirm. G. Bagdonaitė. Programą atliko tautinių šokių grupė "Žilvitis", vadovaujama K. Milvydienės. Vairai deklamavo motinoms skirtus eilėraščius, suvaidino trumpą scenos vaizdelį apie neklaužadą dukrelę. Minėjimas baigtas jo dalyviams surengtais pietumis.

Britanija

Britanijos karalienė Elzbieta II gegužės 10 d. Buckinghamo rūmuose priėmė naująjį Lietuvos ambasadorių Raimundą Rajecką, jai įteikęs oficialų paskyrimo raštą. Jį atlydėjo diplomatinio korpuso reikalus tvarkantis admirolas James Weatherall ir užsienio reikalų ministerijos pasekretoris David Gillmore. Karalienės Elzbieta II pokalbis su R. Rajecku, Lietuvos nepaprastuoju ambasadoriumi Britanijai ir Š. Airijai, truko 10-15 minučių. Ji klausė, ar dabartinė būklė esanti panaši visose trijose Baltijos respublikose.

● Tauta yra marga, įvairi. Reikia ją tokią priimti ir pakęsti: pakanta, solidarumas, vienybė yra pačios stipriausios tautos tvirtovės... (J. Aistis)

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

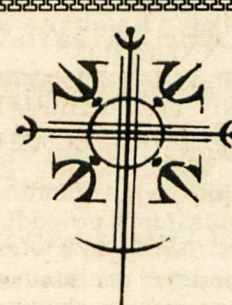
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Ambasadorius R. Rajeckas paaiškino, kad tik Lietuva savo teritorijoje neturi Rusijos kariuomenės dalinių. Jie tebėra Latvijoje ir Estijoje. Jis taip pat pabrėžė, kad vyksta aktyvus Baltijos respublikų bendradarbiavimas, laikantis vieningos subalansuotos politikos. Ekonominė būklė Lietuvoje esanti sunki, o politinė – stabili. Ambasadorius R. Rajeckas karalienėi Elzbietai II pristatė Londone dirbsiančius ambasados pareigūnus: politinį patarėją Alydą Medalinską, ekonominę patarėją Nijolę Žambaitytę, pirmąjį sekretorių konsuliams reikalams Algį Misevičių ir sekretoriato vedėją Imsrę Sabaliūnaitę.

Po audiencijos pas karalienę Elzbieta II Buckinghamo rūmuose Lietuvos ambasadorius R. Rajeckas "Dorčesterio" viešbutyje surengė priėmimą diplomatams bei kitiems svečiams. Priėmian su devyniasdešimtojo gimtadienio išvakarėse įsijungę buvęs ilgametis kovojančios Lietuvos atstovas Vincas Balickas, kuriam taipgi teko būti ir laisvę atgavusios dabartinės Lietuvos laikinuoju ambasadoriumi. Į pirmąjį Lietuvos naujojo ambasadoriaus R. Rajecko surengtą priėmimą atvyko Britanijos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai, kai kurių užsienio atstovybių nariai. Britanijos lietuvių vardu Lietuvos ambasadorių R. Rajecką pasveikino DBL sąjungos centro valdybos pirm. Jaras Alkis.

Lenkija

Lietuvių kultūros centro statybos Seinuose reikalai įstrigo biurokratų nesutarimų pinklėse. Statybos darbus jau 1993 m. gegužės mėnesį buvo pasirušius pradėti Marijampolės bendrovė "Statybos ritmas". Ji netgi atsisakė kitų vietinių statybos darbų. Lietuvos ministerio pirm. A. Šleževičiaus posėdyje su Lenkijos ir Seinų krašto vadovais buvo aptarti du centro statybos variantai. Statant Lietuvos organizacijai, samantinę centro vertę sudarytų 4.538.000 litų, net ir įjungus visus Lenkijoje nustatytus mokesčius. Statant lenkų organizacijai, samatinė vertė pakiltų iki 6.478.000 litų. Tad Lietuvių kultūros centro Seinuose statybai buvo pasirinktas pirmasis variantas. Tačiau lig šiol nepavyko gauti leidimo, kad pirmojo varianto atveju nuo Lenkijos maito būtų atleista iš Lietuvos įvežama statybinė medžiaga. Multinis medžiagos ir darbininkų apmokėtinimas Lietuvos "Statybos ritmo" bendrovei išlaidas padidintų beveik 700.000 litų. Neišspręstas ir transporto priemonių, iš statybos Seinuose grįžtančių Lietuvon, praleidimas be eilės per valstybių sieną.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Loughheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
Laivu siunčiant – tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą.
Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpeckai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799
GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės! Angele Salvaitytė, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

DR. VAIDOTAS KVEDARAS Dantų gydytojas

Naujas adresas:

44 Sanford Ave. South, Hamilton, Ont.

(tarp Main ir King gatvių)

Telefonas 905-529-4911

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative) – atstovė pensininkų aptarnavimui. JI NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienėi tel. (905) 679-4578 Hamiltone.**

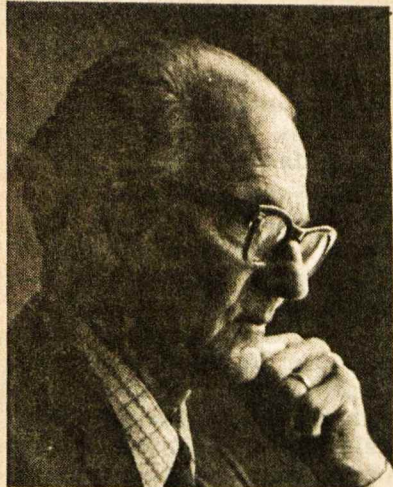
Užgeso dar vienas švyturys

Pedagogas ir rašytojas a.a. VACYS KAVALIŪNAS
(1907.VI.28 – 1994.V.15)

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Kas džiugintų toli nuo tėvynės gyvenančių lietuvių dvasią, kas keltų jų estetinius jausmus, jei tie, kurie Dievo duoto talento dėka savo intelektu, lakia vaizduote ir giliomis mintimis nenušviestų karčios tikrovės ir nenušaidrintų pilkos kasdienybės savo kūrybos šviesa. 1994 m. gegužės 15 d. rytą amžinybėn iškelio pedagogas, rašytojas, estetas ir intelektualas Vacys Kavaliūnas.

Baigęs Alytaus gimnaziją, jis studijavo lietuvių ir prancūzų literatūrą Kauno VD universitete, vėliau mokytojo Tauragės ir Vilkaviškio gimnazijose. Pastarojoje ėjo inspektoriaus ir direktoriaus pareigas. Įsijungęs į pabėgėlių odiseją, bolševikams grasinant antrąją okupaciją, velionis su šeima pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus, pabėgėlių stovyklų gimnazijose tęsė pedagoginį darbą.

Rašytojas ir auklėtojas,
"Tėviškės žiburių" bendradarbis
a.a. VACYS KAVALIŪNAS

Su pokarinių pabėgėlių bangą 1949 m. atsidūręs Klivlande, stoikiai nešė išpareigojimų našta, dirbdamas eilinio darbininko darbą, su savo mylima žmona Ona augindamas ir mokslindamas šeimą. Jiedviem tai puikiai pavyko, nes visi trys vaikai sėkmingai baigė aukštuosius mokslus: sūnus Arūnas yra chemijos mokslų daktaras, dukra Aldona Krivinskienė yra klinikinės psichologijos magistrė, o dukra Jolita turi prancūzų literatūros bei kalbos daktarą ir dėsto Akrono universitete.

Nei sunkokas naujakurio gyvenimas, nei tėvynės ilgesys neįstengė velionyje užlopinti kūrybinės ugnies nei noro tobulėti. Jis įstojo į "Western Reserve" universitetą ir 1957 m. gavo prancūzų literatūros magistro laipsnį. Tuo pačiu metu jis rašė noveles ir sukūrė keturis romanus, kurių du buvo apdovanoti "Draugo" literatūrinėmis premijomis. Be to, jis periodinėje spaudoje spausdino noveles, recenzijas bei straipsnius.

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška įrša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

nus literatūrinėmis temomis. 1992 m. buvo išleista jo parašyta Čiurlionio ansamblio monografija. Žodžiu, jis visą laiką dirbo plunksnos darbu, o privačiame gyvenime buvo nuoširdus, kuklus ir labai šamojingas, į daugelį problemų pajėgęs žvelgti su šviesiu humoru.

Turėjau laimę ir aš su juo gan artimai bendrauti, todėl darosi labai liūdna, prisiminus muviejų neseniai įvykusį paskutinį pokalbį, kuriame jis džiaugėsi, kad jo romanas "Hestera" (Esther), dukros Jolitos išverstas į anglų kalbą, jau išspausdintas Lietuvoje; jis laukėsi, jei siuntos ir mane prašys jį recenzuoti. Taip pat prisipažino nekantriai laukiant "Tėviškės žiburio" pasirodant savo novelės "Jūros sonata"... Deja, jos jis jau nebeįsė.

Buvęs kuklus ir labai tvarkingas šioje asarų pakalnėje, garbus velionis šeimai paliko savo pageidavimus mirties atveju. Todėl atsisveikinimas su velioniu gegužės 17 d. vakare Jakubauskų laidotuvių namuose buvo bene vienas iš oriausių šermenų, be daugelio tuščių prakalbų, tik su maldomis ir giesmėmis. Atsisveikinimo programai vadovavo Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, o giesmėms – ilgameitis Čiurlionio ansamblio pirmininkas Vladas Plečkaitis. Kun. Kijauskas papasakojo trumpą velionies biografiją, skaitė maldas ir anglų bei lietuvių kalbomis ištraukias iš romano "Hestera", kuriame atvaizduojama Kristaus laikais gyvenusi paralyžuoto sūnaus motina ir našlė, Kristaus prisikėlimo dėka išgyvenusi stebuklą. Atsisveikinimas baigtas giesme "Lietuva brangi".

Gegužės 18 d. rytą Dievo Motinos šventovėje Mišias atnašavo kun. Gediminas Kijauskas ir prel. Aleksandras Goldikovskis. Velionies dukros ir sūnus pakaitomis skaitė Mišių skaitinius, o solistė Aldona Stempuzienė, vargonais lydimas Reginos Brazaitienės, sugiedojė dvi giesmes. Pamaldos baigtos su "Lietuva brangi".

Automobilių vilkstinė amžinam poilsui karstą palydėjo į Visų sielų kapines. Po trumpų maldų, papuošę karstą gėlėmis ir sugiedoję "Marija, Marija", grįžome į parapijos svetainę, kurioje skautininkių draugovė, užjauzdama savo sėdę, velionies našlę Oną Vingilytę-Kavaliūnienę, buvo paruošusi vaises. Ta proga Arūnas Kavaliūnas šeimoms vardu pareiškė padėką atvykusiems.

Su V. Kavaliūno mirtimi užgeso lietuviškos visuomenės švyturys, kurio šviesa gėrėjosi ir šeima, ir bičiuliai, ir jo nepažinoję knygos mylėtojai. Jį prisiminsime kaip giliai religingą optimistą, pozityvų ir konstruktyvų kritiką bei įdomų asmenį, su kuriuo kiekvienas pirmas sakinytis palikdavo beveik neužmirštamą įspūdį. Po vieno koncerto vienam "žinovui" labai kritiškai pasisakius, V. Kavaliūnas šyptelėjo ir pastebėjo: "Kuo žvaigždės kaltos, jei varnos jų nepasiekia..." Išleisim amžinojo ramybės!

Toronto Maironio mokyklos vaikų choras, vadovaujamas muz. Dailios Viskontienės, pasirodęs atlikti dalį meninės programos 1993-1994 mokslo metų užbaigimo iškilnėje 1994 m. gegužės 20 d. Prisikėlimo parapijos salėje
Nuotr. R. Pranaičio

Pabaigtuvių ir išleistuvių vainikai

Vėl naują jaunimo būrelį į lietuviškąjį gyvenimą palydint

Toronto Maironio mokykla 1993-1994 mokslo metus baigė, išleisdama dvyliką aštuntojo skyriaus abiturientų ir aštuonis, baigusius Aukštesniuosius lituanistinius kursus. Iškilnė įvyko 1994 m. gegužės 20 d. di-džiojoje Prisikėlimo parapijos salėje, į kurią, svečiams susėdus prie puošnių stalų, viduriu taku vienas paskui kitą įvygiavo mūsų mokyklos absolventai, palydimi skambaus maršo (pianinu muz. J. Govėdas), nešini įdomius savo darbo vainikus su žvakėmis, simbolizuojančius pabaigtuves. Tas įspūdingas eitynes sudarė aštuntokai: Jonas Baliūnas, Taras Chornomaz, Lukas Giniotis, Redas Julewicz, Paulius Marijošius, Kristupas Kaknevičius, Aleksandra Masionytė, Tomas Pranaitis, Dainius Rygelis, Indrė Šelmūtė, Liana Tamulaitytė, Aušra Wilkinson ir kursantai – Judita Ambrozaitytė, Aras Baziliauskas, Vytas Mockus, Linas Narušis, Lina Paulionytė, Lydija Pranaitytė, Indrė Sakutė, Indrė Viskontaitė.

Sveikinimai

Jiems užėmus vietas, sugiedotas Tautos himnas. Iškilnė atidarė Maironio mokyklos ir kursų vedėja mokytoja Giedra Paulionienė, pasveikindama savo auklėtinius ir gausiai susirinkusius tėvus bei mokyklos rėmėjus. Pakvietę programai vadovauti Adrianą Karkaitę. Sekė sveikinimai. Kalbėjo: Lietuvos gen. konsulas Kanadai H. Lapas, Maironio mokyklos tarybos pirm. kun. Aug. Simanavičius, OFM, eilės tvarką perdavęs pareigas Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui, KLB krašto valdybos pirm. A. Vaičiūnas. Visi jie pasidžiaugė mokyklą baigusiais, linkėjo nepamiršti lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir papročių bei jungtis į lietuviškąjį gyvenimą išieivijoje. Klausytojai plojimu pritarė jų pareikštomis mintims.

Jautrios akimirkos

Pažymėjimų ir premijų įteikimas bei abiturientų atsisveikinimas buvo iškilmės viršūnė. Auklėtojoms padedant, pažymėjimus įteikė konsulas H.

Lapas. Kalbėjo aštuntojo skyriaus auklėtoja Rūta Rygelienė ir kursantų auklėtoja Laima Underienė. Jautrūs buvo jų paskutiniai pageidavimai, linkėjimai, siūlymai savo buvusiems mokiniams. Visi jie buvo geri, visi stengėsi, bet patys iškilniausieji buvo apdovanojami premijomis. Jas gavo aštuntojo skyriaus abiturientai – Jonas Baliūnas Algio Puterio premija už aukščiausius pažymius; Liana Tamulaitytė Antano Rinkūno premija už pavyzdingumą; Kristupas Kaknevičius Stefos Bubelienės premija už stropumą ir uolumą. Kursantai – Indrė Viskontaitė Algio Puterio premija už aukščiausius pažymius; Linas Narušis Antano Rinkūno premija už lietuviškumą ir draugiškumą; Lina Paulionytė Stefos Bubelienės premija už stropumą.

Žiūrovai visas tas ceremonijas palydėjo nuoširdžiu plojimu. O dar didesniu jautrumu ir pasigėrėjimu dalyviai išreiškė pritarimą abiturientų atsisveikinimo kalboms, kurias pasakė Dainius Rygelis aštuntokų vardu ir Linas Narušis kursantų vardu. Pastarasis iš savo draugų susilaukė net ovacijų.

Nuolatinė Maironio mokyklos tartininkė ir mokyklinio metraščio "Mūsų mokykla" redaktorė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė buvo pagerbta įteikiant jai gėlių ir lietuvišką medžio drožinėį. Už ilgametę darbuotę išieivijos švietimo srityje švietimo žymeniu buvo apdovanotos muz. Dalia Viskontienė ir Irena Ehlers.

Dainelės, dainos ir Joninės

Iškilmės įteipimą, susijau-dinimus ir garbės momentus išblaškė skaidrūs ir gražiai, be jokio pertempimo skambantys vaikų balseliai. Prieš klausytojus stovėjo išsiriikiavęs mokyklos choreilis, drausmingas, gerai muzikos mokytojos Dailios Viskontienės paruoštas – aiškus chorų prieauglis. Dainelės, rusas Bukšaitytė, Silvija Freimanienė, Alena Skrinkaitė ir Vaiva Underytė, akompanavo turbūt muz. J. Govėdas,

kažkur scenos gilumoje din-gęs, nematomas. Programa susilaukė nuoširdaus publikos įvertinimo, išreikšto ilgais plojimais.

Meninė dalis baigta Nijolės Benotienės paruoštu "Joninių vainiku". Vaizdelyje skaitiniai abiturientai klausytojus supažindino su Joninių papročiais. Juos perpynė liaudies dainos, akordeonu pritariant N. Benotienei. Scenos viduryje sukrautas laužas su spingsinčiom lemputėm, rampoje išrikiuoti žvakių šviestelės mirguliuojantys absolventų pasigaminoti originalūs vainikai atitinkama noutaika vienio atlikėjus su žiūrovais, kurie neištvėrė nesijungę į dainas – kaip ten būtų, visi mintyse sėdėjo kažkuriame Lietuvos miške prie Joninių laužo.

Išspausdinta programa su Toronto ir lietuviškąjį švietimą simbolizuojančiu piešiniu padėjo svečiams sekti iškilmės eigą. Trumpos pertraukėlės metu, nušvitus salei, kai kurie svečiai domėjosi mokyklos metraščių "Mūsų mokykla". Jame nuotraukomis, mokinių rašiniais atskleistas praėjusių mokslo metų visų Kanadoje veikiančių lietuviškų mokyklų gyvenimas, įvairiais klausimais paskelbtos mokinių nuomonės bei įžvalgos. Šiais metais leidingį paruošė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, Irena Ehlers, Julija Ruslienė, Rimas Pranaitis; viršelis – Manto Stanevičiaus.

Vaišės

Prieš vakarienę maldą sukalbėjo kun. Jonas Staškus. Vaisinantis užteko laiko visiems pasidalinti prasmingos iškilmės įspūdžiais, pasikalbėti bendriniais lietuviškojo gyvenimo klausimais. Pustrečio valandos trukęs vakaras uždarytas Maironio mokyklos tėvų komiteto pirmininkės Birutės Batraks padėka ir kvietimu pasivaikinti kava ir maityčių paruoštais skaniais pyragais, kurių įveikti po sočios ir skanios, J. Girklienės paruoštos vakarienos, nebuvo įmanoma. Keblia padėtį bandė gelbėti kalorijų dar neskaičiuojantis jaunimas. Snk.

Ruošiamės VIII PLJ kongresui

Aštuntajam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Lietuvoje ir Anglijoje artėjant, Kanados lietuvių jaunimo atstovai stropiai ruošiasi šiam svarbiai įvykiui: tvarko KLJS statutą, palaiko ryšius su Kanados parlamentariais bei KLB nariais, ruošia vakarones lėšoms sutelkti, posėdžiauja, svarsto kaip geriausiai įvykdyti kongreso programą. Iki šiol Kanados jaunimo atstovų yra užsiregistravę 11: Daila Baršauskaitė, Kristina Baršauskaitė, Daina Batūraitė, Linas Garbaliuskas, Lilly Liaukutė, Ričardas Kalendra, Adriana Karkaitė, Audra Paulionytė, Matas Stanevičius, Ona Stanevičiūtė ir Larisa Svirplytė.

Iškilmingas PLJ kongreso atidarymas įvyks liepos 12 d. Vilniuje su Mišiomis Vilniaus katedroje. Kongresas vyks įvairiose Lietuvos vietovėse 11 dienų. Vyks paskaitos, darbo būreliai, diskusijos, atstovų bei dalyvių užsiėmimai bei projektai. Numatomas susipažinimas su Vilniaus universiteto studentija, kur bus galima susitikti su savo specialybės bei sričių kolegomis. Atstovai aplankys seimą, valdžios įstaigas, buvusius KGB rūmus, našlaičių, vaikų ir invalidų namus. Vienos dienos programa vyks Kaune su Kauno studentija.

Numatyta pagoniška vakaronė prie Trakų ežero; rytinės Lietuvos lietuviškąjį kaimų lankymas ir išvykos į Klaipėdą, Kryžių kalną bei Kuršių Neriją. Bus apsisistojama stovyklavietėje prie Baltijos jūros, kur vyks diskusijos apie Rytų

Europos jaunimo padėtį ir pasirošimas studijų dienoms Anglijoje. Laužo ir folkloro vakare atsiveiksime su Lietuva.

Liepos 21 d. prasidės studijų dienos Londone, Anglijoje. Septynių darbinių dienų paskaitų temos svarbios ir įvairios: pvz. etninis identitetas ir jo išlaikymas; lietuvių išieivijos ir Lietuvos ryšiai; lietuvių kalbos išlaikymas užsienyje; visuomeninių organizacijų veikla – kaip organizuoti, kurti ir įgyvendinti projektus; lietuvių išieivijos išlaikymas – būdai, priemonės ir strategija; visuomeninės organizacijos veiklos ir finansų išlaikymas; PLJS tikslai bei ateitis; PLJS kongresų ateitis. Taip pat vyks PLJS valdybos rinkimai.

Aštuntojo PLJK uždarymas įvyks liepos 28 d. Lietuvių sodijoje, Anglijoje.

Kanados lietuvių jaunimo atstovai pasiskirstė darbais bei idėjomis. Kiekvienas turi savą pareigą ir dirbame kartu, kad Kanadai atstovautumėm drąsiai, garbingai, su entuziazmu. Kongresas smulkiai bus aprašytas "Tėviškės žiburio" vasaros gale. Dėkome visai Kanados lietuvių bendruomenei bei organizacijoms, kurios mus remia finansiškai ir skatina dirbti Lietuvos naudai.

***

Birželio 5, sekmadienį, po visų Mišių vyks KLJS aukų vakaras Anapilyje ir Prisikėlimo parapijoje. Taip pat bus galima nusipirkti kongreso marškinėlius. Inf.

Susipažinkime su VIII PLJK Kanados atstovais

Nuo pat mažens aktyviai dalyvauju lietuviškoje veikloje. Pradėjau lietuvišką mokyklą Montrealyje ir baigiau Toronto Maironio mokykloje. Dalyvauju ir baigiau Aukštesniuosius lituanistinius kursus. Esu buvusi narė "Gintaro" muzikos ir dainų ansamblio, ir dabar šoku studentų tautinių šokių grupėje. Šiais metais su grupe šoksiame Dainų šventėje Lietuvoje. Aš priklausau skautams ir neseniai gavau mėlyną kaklaraištį. Būdama skautė, esu vadovavusi vienerius metus "Romuvos" ir Jubiliejinėje stovykloje. Taip pat vadovavau "Neringos" stovykloje, Vermonte.

1992-1993 m. prisidėjau ir padėjau KLJS nariams su įvairiais projektais. 1993 m. nusprendžiau aktyviau dalyvauti ir tapti nare. Būdama jauna, veikli išieivijos lietuvaitė, šią vasarą laukiu atstovauti Kanadai Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese. Tikiuosi, kad galėsiu įgyti gilesnį Sąjungos ateities tikslų supratimą, išsiaiškinti man rūpimus klausimus ir prisidėti savo pasiūlymais bei idėjomis.

Kristina Baršauskaitė

***

Nuo pat mažens, mano tėvai mane mokė branginti lietuvių bę ir rūpintis, kad išmokčiau

lietuvių kalbos ir kultūros. Dabar, būdama vyresnė, aš pati noriu dalyvauti lietuvių bendruomenėje. Mokau lietuviškojo mokyklą, dalyvauju skautų organizacijoje, šoku tautinius šokus "Gintaro" ansamblyje ir esu KLJS sekretorė. Mes nebekovojame dėl Lietuvos nepriklausomybės, bet dabar kovojame dėl savo lietuvių ir bendruomenės išlaikymo. Kongresas yra vienas būdas išlaikyti lietuvių išieivijoje, ir tuo pačiu, proga susitikti su kitais jaunuais lietuviams šiame pasaulyje, kurie turi tuos pačius rūpesčius ir tikslus.

Daina Batūraitė

***

Aš esu dalyvavęs praeituose dvejose Pasaulio lietuvių jaunimo kongresuose kaip atstovas. Man labai džiugu bus atstovauti išieivijos jaunimui dar vieną kartą, ypač todėl, kad šis kongresas pagaliau vyks laisvoje Lietuvoje. Man svarbu pamatyti, ką išieivijos lietuvių jaunimas yra atlikęs mūsų tautos nepriklausomybės laikotarpyje ir kaip mes toliau dirbsime ateityje. Šiame kongrese aš galėsiu savo patirtimi ir pasiūlymais padėti jauniesiems kongresantams.

Ričardas Jonas Kalendra

***

Šią vasarą atstovausiu Kanados lietuvių jaunimui VIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese. Tai galimybė atlikti konkretų darbą savo tėvynėi. Visą gyvenimą esu daug laiko atidavusi lietuviškai veiklai. Lankydama Toronto Maironio lituanistinę mokyklą, ne tik išmokau lietuvių kalbos bei kultūros, bet ir jaučiau tą lietuvišką supratimą ir susijungimą su savo lietuvišiais draugais. Aukštesnieji lituanistiniai kursai paruošė mane mokytojauti; du metus Maironio mokykloje mokytojauju ir bandau įskiepti tą meilę lietuviškam žodžiui savo mokiniams. Praleidau vienerius metus Vasario 16-tos gimnazijoje Vokietijoje, kurioje sustiprėjo mano noras niekuomet neprarasti savo lietuviškos dvasios. Tais metais pirmą sykį aplankiau Lietuvą. Būdama ateitininkė ir skautė, kelias vasaras turėjau progos vadovauti "Dainavos", "Kretingos" ir "Romuvos" stovykloms, o mokslo metais vadovauju jauniausių skautų skitims. Aš tikiu, kad su šia patirtimi galėčiau sėkmingai atstovauti Kanados lietuvių jaunimui ateinančiame jaunimo kongrese.

Adriana Karkaitė

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltono ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus

tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite

apylinkių numeriai: U.P.S.

416, 519, 705 1-800-668-7100

613, 514 1-800-465-2876

403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	.....	.....
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....	.....	
.....	.....	
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Psichologijos žymūnas Kolumbijoje

Kuniga ir mokslininką prof. dr. VYTAUTĄ MATĄ MANKELIŪNĄ ir amžinybę palydėjus

Č. SENKEVIČIUS

Pokario išeivijai sukūrus savąjį lietuvišką gyvenimą, vienai ar kitai jame užsidarius, kad išliktume nepraradę tautinės gyvybės, kad gyvenamojo krašto įtakos per daug į šonus mūsų netampytų, – dažnai tikri lietuviški švyturiai už to savojo gyvenimo ribų lieka mažai pastebėti. Per daugelį metų susidarė kone savotiškas iškilų asmenų vertinimo kriterijus: tematomi tie, kurie juda lietuviškame gyvenime, nors ir ne kažin ką nuveikdami, o darbštuoliai, talentai, nors jau ir visame pasaulyje žinomi, kažkaip tampa lyg susvetimėjusiais, „nurašytais“. Atrodo, kad pastarųjų tarpan bus patekęs ir kun. prof. dr. Vytautas Matas Mankeliūnas, staiga miręs Kolumbijos Bogotoje 1993 m. gruodžio 21 d.

Garbės profesorius

Kolumbijoje gyvenantis dr. Vytautas I. Stasiukynas, atsakydamas į prel. dr. Prano Gaidos laišką, atsiuntė „Teviškęs žiburiams“ truputį medžiagos apie velionį ir tarp kitko laiške rašo: „Jis (velionis, S.) didesnę savo gyvenimo dalį paskyrė psichologijos mokslui ir šio srityje buvo tikrai mokslo pažiba. Jį mylėjo jo mokiniai, auklėtiniai ir jo dėka Kolumbija turi gerų psichologijos specialistų (...) prof. kun. V. M. Mankeliūnas yra palaidotas Jardines del Recuerdo, Bogota“.

„Naujas dienovidis“, 11 nr., 1994 m. kovo 18 d. laidoje paskelbė Edgar G. Alejo straipsnį „Psichologijos mokslo pažiba“. Rašoma, kad 1992 m. rugsėjo 9 d. Kolumbijos valstybinio universiteto 125 metų sukakties proga prof. dr. V. M. Mankeliūnui suteiktas un-to garbės profesoriaus vardas už nuopelnus per pastaruosius 40 metų. Straipsnio autorius pripažįsta, kad jam esanti didelė garbė supažindinti skaitytojus su žmogumi, „kuris nepap-

A.a. prof. dr. VYTAUTAS MATAS MANKELIŪNAS

rastai daug padarė Kolumbijos psichologijos mokslo plėtotėi“.

Aristotelio pagrindu

Velionis gimė Jiezne 1912 m. liepos 27 d. Per pirmąjį pasaulinį karą Mankeliūnų šeima buvo pasitraukusi iš Lietuvos ir apsigyvenusi mažame miestelyje netoli Kijevo. Į Lietuvą grįžo 1918 m. Po šešerių metų mirė tėvas, ir Vytautas įstojo į antrąją Alytaus progimnazijos klasę. Dar jaunas būdamas susidomėjo teologija, 1932 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Teologiją studijavo Vytauto Didžiojo universitete. Ją baigė 1938 m. teologijos daktaro laipsniu, apgynęs disertaciją „Kultūros ir religijos santykiai“. Aristotelio filosofija ir logika davė jam pagrindą tolesniam moksliniam ugdymuisi. V. M. Mankeliūnas buvo įsitikinęs, kad psichologijos mokslas esąs labai svarbi sritis religiniam auklėjimui ir apamai sielovadai. Bandydamas sudaryti naujas psichologijos mokslo programas, gavo stipendiją studijuoti Belgijos Liuveno universitete. Baigęs tenai studijas, 1939 m. grįžo į Lietuvą ir dirbo do-

centu universiteto psichologijos katedroje.

Naujieji horizontai

Per besibaigiantį II D. karą pasitraukęs į Vokietiją, studijavo Heidelbergo universitete filosofiją. Paskaitas ten skaitė ir žymusis Karl Jaspers'as. Vokietijoje V. M. Mankeliūnas vadovavo „Lux“ leidyklai, įsikūrusiai Fellbacho lietuvių stovykloje, gavusiai finansinės paramos iš JAV vyskupų ir spėjusiai išleisti 15 religinio turinio knygų, tarp kurių ir Naujojo Testamento IV-tąją laidą.

1948 m. V. M. Mankeliūnas priėmė vieno lietuvių kunigo kvietimą atvykti į Kolumbiją, kur ketverius metus dirbo pastoracinį darbą Chapinero parapijoje. Po to, įstojęs į filosofijos aspirantūrą Chaveriano universitete, gavo filosofijos daktaro laipsnį. Liko dėstyti tame pačiame universitete. Gilinosi į religijos filosofiją, parašė daug mokslinių straipsnių ir knygą „Religijos filosofija“, išleistą 1961 m. Didelis jo mokslinių žinių krūvis tiesiog versta vertė jį nuolat skelbti sukaupią medžiagą. Taip 1956 m. drauge su leideju dr. L. J. Sauchez pradėjo leisti Kolumbijos universiteto leidinį „Psichologijos žurnalas“. Jame jis skelbė daug savo mokslinių straipsnių ir iki 1977 m. žurnalą redagavo.

Dr. V. M. Mankeliūnas, specialioje išvykoje susipažinęs su Europos psichologijos mokslo modeliais ir metodais, 1963 m. įsteigė pirmąją Eksperimentinę psichologijos laboratoriją, o 1969 m. sudarė psichologijos fakulteto studijų planą, gyvuojantį dar iki šių dienų. Po to jis tapo Kolumbijos psichologijos departamento direktoriumi. Už didelių nuopelnus psichologijos mokslui 1976 m. gavo valstybinę Kolumbijos premiją. 1982 m. išėjęs į pensiją bendradarbiavo universiteto studentų priėmimo

ir lyg kažko gaila, labai gaila. O ko – nežinodavo.

Varydamas pradalgį, artėja prie vieškelio ir pakyla ant pievoje išaugusios aukštumėlės. Pakelia galvą ir žiūri – melynųjų dangaus pakraščiuose įsirežę aukštas ir šakotas klevas, o jo paunksnyje kalvė.

Jis stovi ir klausio. Ir rodos, girdi – kalvėje dunda kūjai ir susilieja su jo gyvenimo kelio žingsniais. Girdi jis ir savo tėvo žodžius:

— Nueik, sūnau, į kalvę ir nunešk – tegu pasmailina noragė. Diena kita – ir reikės pradėti laukus arti. Jei reikės, tai padėk ir prie dumplių. Ir palauk, kad rytot nerekėtų eiti.

Artėja jis su noragu prie kalvės. Ji visa taip dunda, kad net sienos dreba. Viduje žaizruoja akmeninių anglių žaizdras. O kalvis, pasidėjęs ant priekalo raudonai įdegiusią geležį, laiko ją didžiulėmis repėmis ir pliekia milžinišku kūju. Nuo priekalo lekia į visas puses spiečiai raudonuoju žiežirbu.

Žiūri – prie dumplių Pranutė. Jis atsimena ją iš pradžių mokyklos. Tik kaip ji pasikeitusi! Ir pagražėjusi, kad niekur kitur jis negali nukreipti savo žvilgsnio, o tik žiūri ir žiūri į suodinę jos veidą ir dideles juodas akis.

— Duok man, – prieina jis prie Pranutės. – Tu jau pavaragai. Pasilsėk.

— Kad nesuku. — Tai kas? – Ir jis paima dumplių rankeną. O žaizdre liepsna pašoka į viršų, akmeninių anglių žarijos ima šviečiau žaizruoti ir visa kalvė dundėti.

— Kodėl tu, Pranute, niekad neateini į jaunimo pasilinksminimus? Ateik kada.

— Ar pašokdinsi? — Visą laiką šoksi tik su tavim. Gerai?

Gerai, tik kartais kalvėje gali būti daug darbo. Tada nežinau...

— Nebus, nebus. Ateik. Lauksiu.

— Gali ir būti. — Mama padės. — Mama mirė, kai aš gimiau. — Nežinojau. — Aš kalvėje ir užaugau. Tėtis eidavo ir mane nešdavosi.

departamente. Stojamųjų egzaminų metu vis ieškodavo naujų metodinių būdų egzaminų bešališkumui užtikrinti.

Trys laikotarpiai

Dr. V. M. Mankeliūno mokslinė veikla skirstoma į tris laikotarpius. Pirmasis 1941-1961 moksline literatūros leidyba: „Religijos psichologija“, „Psichologijos žurnalas“. Antrasis 1964-1974 skirtas motyvacijos problemoms. Išleidiama knyga „Motyvacijos psichologija“. Tretiasis laikotarpis ryškus antropologinio modelio studijomis. Pradėta 1975 m. straipsniu „Šiuolaikinės psichologijos fizinis ir biologinis modelis“. Vėliau žurnale „Idėjos ir vertybės“ pasirodė jo straipsnis „Žmonijos mokslo antropologinis modelis“.

Jaučiamai psichologijos mokslo krizei dr. V. M. Mankeliūnas pasiūlė savo sistemos modelį, kuriame jungiamos fizinės, cheminės, biologinės, psichologinės savybės.

Aplamai jo mokslinis įnašas – daugiau kaip 100 straipsnių įvairiuose moksliniuose žurnaluose, jo knygos, paskaitos, konferencijų pranešimuose.

Dr. V. M. Mankeliūnas buvo Amerikos valstybių Psichologų draugijos ir Lietuvos katalikų mokslo akademijos narys. Bendradarbiavo ir lietuvių spaudoje – „Tiesos kelyje“, „Laive“, „Kolumbijos lietuvių“, „Tėvų kelyje“. Drauge su kun. P. Gaida-Gaidamavičiumi 1935 m. išvertė Tihamer Tho'o knygą „Jaunos sielos auklėjimas“.

Velionis visą laiką palaikė ryšius su Lietuva ir su savo tautiečiais Kolumbijoje. Pastariejiems jis laikydavo ir pamaldas, kai Bogotoje nebuvo kitų kunigų. Svajono apie grįžimą į Lietuvą, bet silpnėjanti sveikata nebeleidė ryžtis naujiems žygiams. Paliko gausią biblioteką (apie 2000 knygų), kurią paliko Kauno kunigų seminarijai, kur prieš karą kurį laiką profesoriavo.

— Ar tau nieko, kai kūjis visą laiką taip dunda ir dunda? — Man gražu.

O kaip jis laukė, kaip laukė to šeštadienio ir to pasilinksminimo. O kai ji ilgai nepasirodė, jis vis bėgo ir bėgo prie vartų ir žiūrėjo į tą kelią, kuriuo ji turėjo ateiti. O tas kelias – vis tuščias ir tuščias. Ir to tuštumo jautimas kankinančiai įsiveržė ir į jo mintis ir sielą – į jį visą. Nesinorėjo jam nei ten būti, nei šokti. Dar gerai, kad tą vakarą nerekėjo jam groti – buvo atėję Tarasevičiai. Jis jautė – būtų negalėjęs nei smuiko į rankas paimti.

Ir koks buvo jo džiaugsmas, kai ją pamatė. Visas nušvito ir kone bėgte išbėgo jos pasitikti. Pagvėjo ir visas jaunimas. Jos linksmumas, niekad neišnykstanti iš jos veido šypsena ir skaidrus juokas pakeitė visus. Ir visi netrukus ją apstojo – kiekvienas norėjo būtinai su ja pašokti.

O ji, jei jis kada grodavo, šokdavo su visais. Tik tai smuikui nutilus, ji vis prie jo ir linksmai dainuodama:

O jūs mergos, ko nešokat? Ar nedirstat, ar nemokat? Mes ir drįstam, mes ir mokam – Su ne bile bernais šokam.

Pasilinksminimui pasibaigus ir jaunimui skirstantis, namo visada eidavo jis vien tik su

PRIE NAUJOJO ADOMO JAKŠTO SPAUSTUVĖS PASTATO Kaišiadoryse 1994 m. gegužės 9 d. Kairėje – Kanados lietuvių kunigų vienybės pirmininkas ir Lietuvos kankinių šventovės Mississaugoje klebonas kun. JONAS STANKUS, dešinėje – Kaišiadorių vyskupas JUOZAS MATULAITIS, rūpinęsis spaustuvės statyba. Dabar vyksta įrengimo darbai

Nuotr. Vyt. Staškaus

Pavasarinis „Į laisvę“

Plačiai ryškinamas a.a. profesorius Vytautas Vardys ir šakota jo veikla

ALFONSAS NAKAS

Rezistencinės minties ir kultūros žurnalo „Į laisvę“ (118/155 nr., 1994 balandis) puslapiuose tikrai apstu rezistencinės minties ir politikos.

Pirmasis iš dviejų vedamųjų („Kuo dabar rūpinsimės?“) užkliudo Lietuvos politiką, buvį teisėtvarkos stoka, buvusių kagebistų laisvę. Prašoma vaistų, bet išeivijos ekonomikos bei politikos žinovai atstumiami. Demokratinė opozicija karinga, bet neturi savo projektų. Siūloma išeivijai rūpintis savo ateitimi, nes Lietuva mums padėti dar negali. Antras vedamasis („Išdailintas trėmimų siaubas“) pasmerkia „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ pirmąjį tomą.

Į skyrių „Komentariai“ sudėti trys trumpi, po pusantro puslapio, rašiniai: Pranas Veverskis siūlo, kaip tinkamiausiai

Pranute. Ir visada sustodavo savo teviškės galulaukėje, kur augo berželis, išdygęs iš vėjo atneštos sėklos. Tenai jie labai dažnai sulaukdavo ir aušros. Ir jis niekad, niekad neužmiršo jos žodžių:

Po baltu berželiu
Su savo berneliu.

Tik tai paskui šmestelia juoda ir visą jo gyvenimą aptemdžiusi mintis – tas našlys, tas nusigyvenęs dvarininkėlis... Ir dar nesveikas – be vieno šonkaulio ir persikreipęs, – mąsto jis dalgiumi piktai čezant raso-toje žolėje.

Visą tą naktį prieš savo vestuves, atsimena jis, jį praleido su juo po tuo berželiu. Bet kas iš to? Ji visą laiką tik verkė ir verkė. Niekaip jis negalėjo jos nuraminti. Tekėti ji nenorėjo, labai nenorėjo. Tėvas išstūmė. Tada ji verkdamas paprašė:

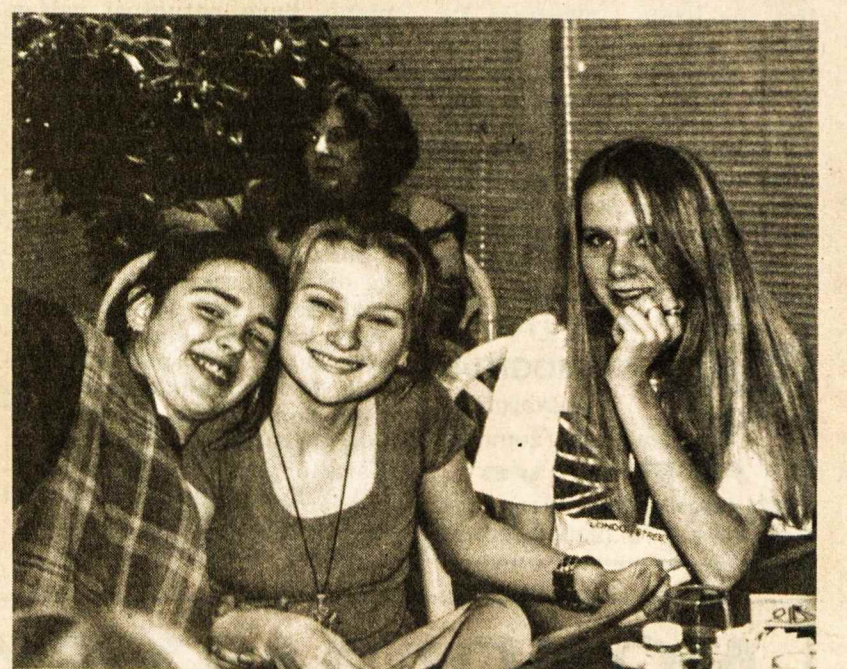
— Pasodink čia liepukę.

— Kodėl?

— Kad šitas berželis nebūtų toks vienas... Ir kad mane ilgiau atsimintum, – ir nuėjo graudžiai verkdamas. O jis stovėjo ir nežinojo, ką daryti – taip jam skaudžiai graudu buvo.

Ir tų – paskutinių – jos žodžių jis niekad neužmiršo. Jis juos girdi ir dabar. Jie gyvi ir nenutildami aidai jo sielos gėlėje – visoje jo būtyje.

(Bus daugiau)

Linksmai nusiteikusias Toronto moksleivės-ateitininkės pirmame pavasario susirinkime 1994 m. gegužės 14 d. Iš kairės: ONUTĖ SMALENSKAITĖ, SILVIJA PRANAITYTĖ ir LIDIJA PRANAITYTĖ. Už jų stovi globėja GABRIJA PETRAUSKIENE

Nuotr. L. Daukšos

Realty One Ltd.

Išmėginkite laimę mūsų \$10,000 loterijoje

MARIJANA MCKINNON

- Patarnavimas persikraustant privačiai arba per bendrovę
- Nemokamas namo įvertinimas
- Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
- Seminaras namų pirkėjams kas mėnesį
- Bendradarbiaujame su "Allied Moving" ir "TD" banku

Tel. 416-763-5161 2261 Bloor St. W.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- stalius darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prielaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pataisymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
- 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

JŪROS SONATA NOVELĖ

VACYS KAVALIŪNAS

Žvanga pievoje galandamas dalgis. Ir Giedriui atrodo, kad jo skambėjimas blykčioja rastos lašeliuose ir nesustodamas nuaidi į tolumas. Į tolumas bėga ir jo mintys. Tačiau bėga jos ne į ateitį, bet grįžta į praeitį – į vaikystės ir jaunystės dienas.

Ir jis mato save. Jis dar vaikas. Rytmetinė paukščių čiulbėjimo valanda. Išsivaro jis pro vartus gyvulių ir visas pasręsta žaliuose laukuose ir vieversiais skambantiame mėlyname dangaus skliaute. O paskui – saulės dulkelėmis spindintis vidurdienis ir ramybė. Karvės sugula ir prisimerkusios atrąjoja. Tada atsisėda ir jis. Atsisėda kur prie miežių ar avių lauko. Žiūri ir klausio, kaip nuo žiedo prie žiedo dūzgia laukinės bitės ir nesustodami svirpia žiogeliai, susiliedami su vos juntamo vėjelio šiurvenimu avių varpose.

Artėja vakaras. Saulė vis raudonėdama slenka žemyn, nušviesdama mėlynuojančią vakarų horizonto pakraštį. Karvės – tarytum sunkiai prikrautos valtys – parsibučia į tvartus, kur jas pasitinka tyla, ramybė ir nakties poilsis.

Uždaro tvartų duris. Pastovi kiek viduryje kiemo, bet į pirklių dar neina. Per sodą – prie tvoros. Atsiremia alkūnėmis ir žiūri į rausvai mėlyną vakarų horizontą. Ir klausio. Klausio ilgai ir nežino, ar jis tikrai girdi, ar tik tai išskyla iš jo sielos gelmių.

Iš toli toli – tarsi dainuotų ir skambėtų visas dangaus pakraštys – ataidi vos girdama daina. O paskui jau kiek garsiau – ir muzika. Armonikos ir smuiko garsai. O jis vis stovi ir klausio. Klausio ligi dainos, armonikos ir smuiko aidai susilieja su vakarų horizonto spalvomis.

Jis žino – dainuoja visa Tarasevičių šeima: du broliai – Antanas ir Jurgis ir dvi seserys Emilija ir Liuda. Abu broliai siuvėjai ir muzikantai. Antanas groja armonika, o Jurgis smuiku. O abi seserys – ir Emilija, ir Liuda – puikios dainininkės.

(Atkelta iš 6-to psl.)

Labai gerai, kad amerikiečio profesoriaus ir studentės-aspirantės žodžiai išspausdinti originaliuose, anglų kalba, ir, greta, seka jų vertimai. Tik, daug nesigilindamas pastebėjau, kad „closer relations“ iš-versta į „tampūs ryšiai“, kai turi būti „glaudūs ryšiai“. Šią nelemtą klaidą daro daugelis mūsų rašančiųjų.

Beje, po vieno puslapio oficialios biografijos pateikiama ir paties velionies teksto, trumpas žodis „apie vertybes ir tikslus“, tartas 1993 m. gegužės 27 (prieš nepilnus 5 mėnesius prieš mirtį!) Vilniuje, Į laisvę fondo Lietuvos filialo susirinkime. Prisiminimų pyne puošia dvi velionies portretinės nuotraukos ir 11 su jo gyvenimu bei veikla susijusių.

Trumpas Romo Kauniečio rašinėlis apie Rytų Aukštaitijos partizanus, jų veiklą bei mirtį. Rašinys iliustruojamas viena nuotrauka gyvų, su ginklais rankose, dviem žuvusių partizanų nuotraukom. Jį seka kitas, pusantro psl., Vlado Strigūno parodymas apie dviejų partizanų mirtį, jų tinkamą palaidojimą už metų. Ir šis parodymas užrašytas R. Kauniečio, su poeto Eugenijaus Matuzevičiaus paaiškinamųjų prierašu. Labai gerai, kad abiejuose rašiniuose dedamos pilnos aprašomųjų pavardės. Pats laikas visiems, visur taip daryti, nes initialai istorijai nieko nereikia. Beje, vienas iš dviejų V. Strigūno parodyme yra įžymus kovotojas, literatas Bronius Krivickas, žuvęs kartu su Mykolu Blinkievičium, išduoti buv. Lietuvos karininko, vėliau kagebisto Jono Kimšto.

Jaudinanti dokumentinė apybraiža apie laisvės kovotoją Albina Andriukaitienę-Jonaitę, pavadinta „Obelis“, – plačiai žinomos Sibiro tremties kankinių ir partizanų kronikininkės Antaninos Garmutės darbas. Aprašomąją matome pridėtoje nuotraukoje. Ji Lietuvos tremtinių s-gos veikėja. Ją galima susitikti darbuojantiš Kaune, Laišvės alėjos 39-tamė numeryje.

Didelis, niūrių minčių kupinas, rašytojo Jono Mikelinsko straipsnis „Demokratijos pagrindas“, arba „Ką jie iš mūsų padarė“. „Ką padarė!“, tai esą Salomėjos Nėries žodžiai, pasakyti (autoriui?) 1945 m. vasarą Kaune. Tos minties vedamas, J.M. ir išsilieja per 11 puslapių. Sumini visas niekšybės, kurias iš tikrųjų mes žinome, bet kurios iš rašytojo lūpų kažkaip autentiškesnės, kraupesnės. Beveik karčiai tenka šypsotis skaitant, kaip visuotinai meluodami, 1992 m. rinkimų į seimą metu, Lietuvos balsuotojai net apgavo Vo-

kietijos sociologus ir juos balsiai nustebino (sakė, kad balsuos už Sąjūdį, bet balsavo už LDDP). Vis dėlto, baigdamas J. Mikelinskas meta šūkį: „Kuo greičiau nutraukti ryšius su deformuojančiu žmogaus samone sovietiniu komunizmu“.

Paskutiniu dideliu, 12-kos psl. rašiniu prabyla Lietuvos ambasadorius Venezueloje dr. Vytautas A. Dambrava: „Vertybės, kurias lietuvių tauta turi ginti“. Vertybių esama penkių: Dievas, Demokratija, Humanizmas, Vienybė ir Teisingumas. Visas jas paskirai aptaria, jų aptartis komentuoja, jų būtinumą pabrėžia. Rašanti, naujos Lietuvos konstitucijos nemačiusi, stebina tai, kad joje niekur nepaminėtas Dievo vardas. Kai kuriais V. Dambravos mintys pavairintos lotyniškais posakiais.

Su Kazio Ambrozaičio paaiškinimu spausdinamas kun. Vinco Bylos (jau mirusio), buv. Šiaulių Šv. Petro ir Povilo parapijos klebono, pasakojimas apie prof. Stasio Šalkauskio paskutines gyvenimo dienas, pranašystę apie ateitį, jo mirtį ir laidotuves. Anraštėje ir dar keliose vietose velionis vadinamas Stansilovu, kitur Stasiu. Lietuvoje vardų lenkybė labai mėgstama. Net komunistai gardžiuodavosi Stanislovo, Bronislovo, Vladislovo vardais...

Pagaliau dar rašoma apie vieną taurų laisvės kovotoją – Vladą Vaitiekūną (1915-1981). Apybraižos autorius – Eduardas Pašakinskas. Ir kelių skaitytųjų pasisakymais labai gerai įvertinama Daumanto knyga „Laiškai mylimosioms“.

Mozaika

*Gėsta tėviškėj
Raudantis gluosniai,
Nuo stogų
Nulašnoja lietus.
Kaip pavargusią dalį
Priglausti, paguosti?
Kaip išsaugot išeinančius
Mūsų metus?*

*Parskubėsim,
Kai dienos pravirksta,
Prie pečių prisiglaudžia
Apsunkus našta,
Pilku akmeniu
Gelia ir miršta
Laimės šukė,
Širdy pamesta.*

*Sudėliosiu
Spalvotą mozaiką
Iš tylos,
Suduzimų keistų,
Vesiuso dalį,
Neklusnųjį vaiką,
Vos prasivintantį
Saulės šypsnio...*

Valerija Vilčinskienė,
Lietuva

Gimtoji dr. Jono Basanavičiaus sodyba Ožkabaliuose, Vilkaviškio raj. Vėl atstatyti per laiką sunykę namai, įrengtas nedidelis muziejus
Nuotr. Alf. Laučkos

Dainos - širdžių balsai

Dainos kilmės esmė, socialinis pobūdis

VINCAS IGNAITIS

Kur dainos pradžia? Kur jos kilmės ištaka, šaltinis? Su dainos kilme prasideda ir jos istorija. Nerasdami jos kilmės ištakos, šaltinio, atsiduriame nežinioje, akligatvyje. Kaip pavyzdžiū gali būti Vytauto Landsbergio straipsnis „N. židinyje“ 1993 m. spalio 10 nr.: „Apie baltų ir iškrikščioniškosios Lietuvos muziką“. Ten rašoma: „Tautų muzikinės kultūros ištakos slypi neatmenamuose laikuose. Muzikinė istoriografija stovi ant tų laikų slenkščio dažniausiai nuleistomis rankomis. Nesant rašytinių šaltinių, būtina pasitelkti archeologiją ir mitologiją, gilinantis į šių mokslų aspektus. Priešistorinių žinių spragų užpildymui pametėjama kai kas iš floristikos“.

Iš tikrųjų taip ir yra – nerasdami dainos kilmės ištakos, šaltinio, atsiduriame jos istoriniame akligatvyje. Kita vertus, pasinaudodami archeologija, mitologija, tautosaka, negalime būti tikri, kād jų kilmė jau būtų aiški. Daina neatsirado atsitiktinai, neatsitiktinai ji tapo žmonių socialinio gyvenimo dalimi.

Žmonės yra tie veiksniai, iš kurių kilo ir dėl kurių tarpusavio santykių, jiems bendraujant, susidarė, susiformavo šis žmonių santykių socialinis reiškiny. Šis reiškiny buvo pavadintas bendrinio žodžiu – daina. Tai buvo ilgo žmonių kūrybinio proceso padarinys.

Žmonių veiksminga ir sudėtinga prigimtis yra grožinių, meniškų garsų šaltinis. Žmonės dainuoti yra jų prigimtiet akstinas. Dainuoti – reiškia išsakyti, išreikšti savo mąstymą grožiniais, meniskais garsais – balsiniais ar instrumentiniais. Jie išreiškia liūdesį ir skausmą, džiaugsmą ir didvyrių kovas, įsipina į apeigas – laidotuvių, vestuvių, darbo.

Žodis „muzikinis“ – „mousike“ yra kilęs iš graikų kalbos. „Mousa“ yra dainos, poezijos ir apskritai meno dievaitė.

Tasai grožinių – muzikinių garsų meninis derinys, žmonėms bendraujant buvo dainuojamas, kartojamas. Jis tapo precedentu socialiniam reiškiniui, kuris buvo pavadintas ilgainiui daina. *Taigi grožinis, muzikinis garsų kūrinys, tampa jau socialiniu reiškiniu – daina.* Ji yra bendrinis pavadinimas visiems tos rūšies kūriniams.

Tas meninis kūrinys daina yra nuo neatmenamų laikų ir nežinomų autorių, liaudies dainių kūryba, tautinės kultūros apraisha. Dainos sukurtos ir pavadintos „liaudies dainomis“, nes jų autoriai nežinomi.

Nors liaudies dainų kūrėjai autoriai nežinomi, tačiau jie, dalyvaudami grožinių, muzikinių dalykų kūryboje, yra to kūrybinio proceso dalyviai, kartu jie yra ir socialinio gyvenimo aktyvūs dalyviai. Jie savo kūryba prisideda ir prisideda prie šio gyvenimo kūrimo teigiama prasme. Jie, tie liaudies nežinomi kūrėjai, kad ir nežinodami, savąja kūryba dalyvavo šio socialinio gyvenimo kūrime.

Dainos kūrybinis procesas yra žmonių veiksmingos ir sudėtingos prigimties realizavimas, įgyvendinimas tikrovėje. Kurti reiškia jungti. Daina yra žmonių prigimties realizavimo proceso išdava. Žmonių prigimtis yra pastovi ir vienoda. Ar tai bus žmonės iš rytų ar vakarų, šiaurės ar pietų, – jų prigimtis nesikeičia. Tačiau žmonių socialiniai reiškiniai, kaip pvz. dainos yra skirtingos, įvairios, besikeičiančios.

Daina, kaip socialinis reiškinys, yra jungtis žmonėms bendrauti, palaikyti tarpusavio santykius. Tai jų bendravimo būdas. Dainai yra būdingas grožio siekimas. Tai žmonėms yra prigimta – siekti grožio. Tai būdinga visų laikų dainoms. Grožio siekimas atspindi pastoviai visų laikų dainose.

Vytautas Landsbergis šiuo atveju taip rašo minėtame straipsnyje: „Save išsaugojantis grožio modelis taip pat turi savo svarbiš informacijos, kurios perskaitymas neturėtų atrodyti vien loginis, spekuliatyvinis. Antai, turime rafienuotai išstobulintą lietuvių sutartinį sandarą ir stilių. Tokios dainos negali būti atsitiktinis reiškinys. Jose slypi geležinis modelis, padėjęs žanrui išlikti neįtikinamose visuomeninėse permainose“ (psl. 36). Tas grožio modelis dainose yra geležinis – išsilaiko visais laikais, visokiose visuomeninėse permainose.

Tačiau, kalbant apie dainos kilmę, „L. Enciklopedijoje“ yra aiškinama skirtingai. Ten (IV t. 232 psl.) rašoma: „Daina (liaudies) dainuojamas tradicinės poezijos kūrinys, populiarus tam tikroje žmonių grupėje, paprastai perduodamas gyvu žodžiu, sukurtas nežinomo autoriaus. J. Grimmo teorija,

liaudies d. kūrėjas esąs kolektyvas, tauta ar liaudis, neteko visuotinio pripažinimo. Šiandien vyrauja pažiūra, kad kiekviena liaudies d. yra turėjusi savo individualų kūrėją. Tačiau autorius ne viską kūrė iš nieko: jis gausiai vartojo tam tikras poetines priemones (formalinius išsireiškimus ir kreipinius, epitetus, simbolius ir palyginimus), kurie tradiciniu keliu jau seniai buvo toje tautoje prigiję, visų gerai žinomi ir pamėgti. Eidama iš lūpų į lūpas, iš kartos į kartą, liaudies d. keičiasi: kartais ji yra pataisoma ir papildoma, kartais sutrumpinama ir sužalojama. Tie pasikeitimai pareina nuo daugelio priežasčių: užmiršimo, tam tikrų žodžių ir vardu nesupratimo, noro pritaikyti dainą vietos ir laiko aplinkybėms, dėl dviejų skirtingų dainų ar motyvų tarpusavio įtakos sumaišymo ir sujungimo, dėl noro pritaikyti dainą savo nuotaikai ir pergyvenimams (tai rečiausias atvejis). Dėl to ir atsiranda dainos atmainos, arba variantai. Variantų neturinti daina nėra liaudies d. Tai tokia liaudies d. kilmė“.

Citata ilgesnė dėl to, kad būtų galima geriau matyti ir spresti skirtumus, pateiktus šio straipsnio autoriaus ir „L. Enciklopedijos“. Iš karto galima pastebėti, kad autoriaus dainos kilmę yra pagrįsta žmogaus veiksminga ir sudėtinga prigimtimi. Antra, dainos variantai atsiranda dėl to, kad pati daina yra žmonių santykių socialinis reiškiny. Ji, daina, kaip socialinis reiškinys, yra įvairi, skirtinga, kintanti.

Dainos reikšmė žmonėms ir jų socialiniams junginiams, kaip pvz. tautai, jos susidarymui, moralei, kultūrai, charakteriui yra didelė. Trumpai sakant, nėra tautos be dainos, ir tai liečia ne tik liaudies dainas – nežinomų autorių dainas, bet ir žinomų autorių. Daina yra jungtis žmonėms bendrauti, tai bendravimo būdas.

Atsiųsta paminėti

„KARDO“ LEIDINIAI:

A. Martinionis „Lietuvos kariuomenės tragedija“, 166 psl. ir viršeliai, meninis redaktorius D. Paškevičius, techninė redaktorė D. Navickienė. Tiražas 3000 egz. Išleido „Mintis“ Vilniuje. Spausdino „Aušros“ spaustuvė Kaune, 1993 m.

Generalinio štabo plk. lt. Juozas Listopadskis „Laisvės ir vergijos metal“, 200 psl. ir viršeliai, redaktorius L. Stanevičius, dail. D. Paškevičius. Tiražas 5000 egz. Išleido „Mintis“ Vilniuje. Spausdino „Spindulio“ spaustuvė Kaune, 1993 m.

A. Martinionis „Generolo Raškio tragedija“, 32 psl. ir viršeliai, techninis redaktorius V. Antulis, dail. N. Treinis. Tiražas 2500 egz. Išleido „Kardas“. Spausdino PAT spaustuvė, 1992 m.

A. Martinionis „Nutraukti gyvenimai“ NKVD aukos – Lietuvos karininkai – b. gen. J. Juodišius, b. gen. K. Sprangauskas, 32 psl. ir viršeliai, stilistė – korektorė A. Ručinskienė. Tiražas 1000 egz. Išleido „Kardas“ spaustuvė nenurodyta, 1993 m.

Gen. štabo plk. Antanas Malijonis „Stipresni už mirtį“ NKVD aukos – Lietuvos karininkai, 64 psl. ir viršeliai, redaktorė A. Ručinskienė, dail. V. Jauniškis. Tiražas, 1500 egz. Išleido „Kardas“, spaustuvė nenurodyta, 1993 m.

Visų šių penkių leidinių kaina tik \$10. Čekius siųsti adresu: „Kardas“ a/d 1847, 2043 Vilnius 43, Lietuva.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių fronto bičiulių jau dvidešimt septintajame tradiciniame literatūros vakare Los Angeles mieste, Šv. Kazimiero parapijos salėje, šiltai buvo sutiktas kaunietis aktorius Kęstutis Genys, skaitęs savo eilėraščius iš ruošiamos debiutinės knygos „Neišduokim Lietuvos“. Su jais jis lankėsi ir kitose JAV lietuvių kolonijose.

Kompozitoriaus Broniaus Jonušo (1899-1976) stipendija yra įsteigusi velionies našlė Emilija Jonušienė. Tūkstančio dolerių stipendija kasmet paskiriama lietuviui studentui ar studentei bet kurioje aukštojoje mokykloje. Šešioliktoji stipendija 1993 m. buvo paskirta vilniečiui Vladui Stankevičiui, studijuojančiam ekonominius ir politinius mokslus Loyolos universitete Čikagoje. Siemiet bus paskirta jau septynioliktoji kompoz. B. Jonušo stipendija. Prašymą jai gauti reikia atsiųsti iki 1994 m. birželio 30 d., prie jo pridėjus aukštosios mokyklos pažymėjimą, lietuvių organizacijos rekomendaciją ir savo lietuviškosios veiklos aprašymą. Stipendiją paskirs šiam tikslui sudaryta speciali komisija. Prašymai iki birželio 30 d. turi būti atsiųsti šiuo adresu: Broniaus Jonušo stipendija, 9927 Devonshire, Omaha, NE 68114, U.S.A.

Išėjimoje veikusį Lituanistikos institutą norima pakeisti Lietuvoje siūloma įsteigti bendra Pasaulio lituanistų draugija, jungiančia Lietuvos, išėjimos ir viso pasaulio lituanistus. Nariai naujojon draugijon bus kviečiami. Pradžiai numatoma išleisti po šimtą Lituanistikos instituto ir Lietuvos lituanistų, o vėliau jų gretas papildyti labiausiai pasižymėjusiais. Žurnalas „Lituanus“ anglų kalba būtų leidžiamas išėjimoje, bet jo vienas numeris jau dabar yra ruošiamas Lietuvoje. Atrodo, nariai išėjimoje rūpinsis jo leidyba, angliškąją redakcijos dalimi ir paskleidimu mokslinėse užsienio institucijose. Steigėjų grupę sudarė Lietuvos ir išėjimos atstovai: literatūrologai J. Girdzijauskas, V. Kelertienė, K. Nastopka, R. Šilbajoris, B. Vaskelis, A. Zalatorius, S. Žukas, kalbininkai B. Savukynas, Z. Zinkevičius, istorikai E. Aleksandravičius, R. Batūra, E. Jovaiša, A. Tyla, V. Žalys, folklorininkas K. Grigas. Draugijos būstinė numatoma Vilniaus pedagoginiame universitete. Tad steigėjų grupėn įsijungė ir jo rektorius A. Pakerys, dviejų fakultetų dekanai – P. Bražėnas (lituanistikos), V. Kniauraitė (istorijos). Draugijos steigiamoji konferencija š. m. birželio 21 d. įvyks Vilniaus pedagoginio universiteto lituanistikos fakultete. Informacijos teikia grupės pirm. prof. Albertas Zalatorius, VPU lituanistikos fakultetas, Ševčenkos 31, Vilnius 2001, Lithuania. Nuotaiką sudrumsčia nerūpestingas planuotojų pasiūlymas lituanistų organizacijos pavadiniman įjungti nelietuvišką žodį. Ją jie nori vadinti Pasaulio lituanistų asociacija. Nesinorėtų tikėti, kad tokia didelė steigėjų grupė lituanistų organizacijos pavadinimui nesuras dar vieno lietuviško žodžio.

Žurnalisto Vinco Rastenio (1905-1982) metines premijas Lietuvos žurnalistams yra įsteigusi Niujorke gyvenanti jo našlė Emilija Rastenienė. Jas kasmet paskiria Lietuvos žurnalistų sąjungos valdyba. Jau esame rašę, kad 1993 m. premijas laimėjusių žurnalistų eilėse yra ir laikraščio „Merkio kraštas“ atstovas Aloyzas Tendzegolskis, nuodugniai tyrinėjęs priverstinius Džukijos gyventojų perkėlimus į kitas Lietuvos dalis 1951-52 m. Tie tyrimai liudija, kad iš Maskvos gautą įsakymą džiukams perkelti 1951 m. lapkričio 24 d. pasirašė sovietinės Lietuvos ministerių tarybos pirm. M. Gedvilas. 1951 m. iš Džukijos buvo iškeltos 376 šeimos, o 1952 m. iki birželio 1 d. – 680 šeimų. Maskvai tada rūpėjo sustabdyti džiukų pagalbą Lietuvos partizanams. Kai žurnalas „Gyvenimo šaltiniai“ 1993 m. 7-8 nr. paskelbė dalį A. Tendzegolskio pranešimų, buvo susilaukta ir kitokių balsų. Pasak „Gyvenimo šaltinių“ red. Juozo Šiupšinsko, A. Sniečkus tą Maskvos įsakymą mažąją džiukų tremtį panaudojo Lietuvos reikalams. Esą džiukų šeimos buvo perkeltos į karo metais gerokai ištuštėjusį Klaipėdos kraštą. Jį tada buvo stengiamasi užpildyti lietuviais ir tokiu būdu išvengti masinio rusų antplūdžio.

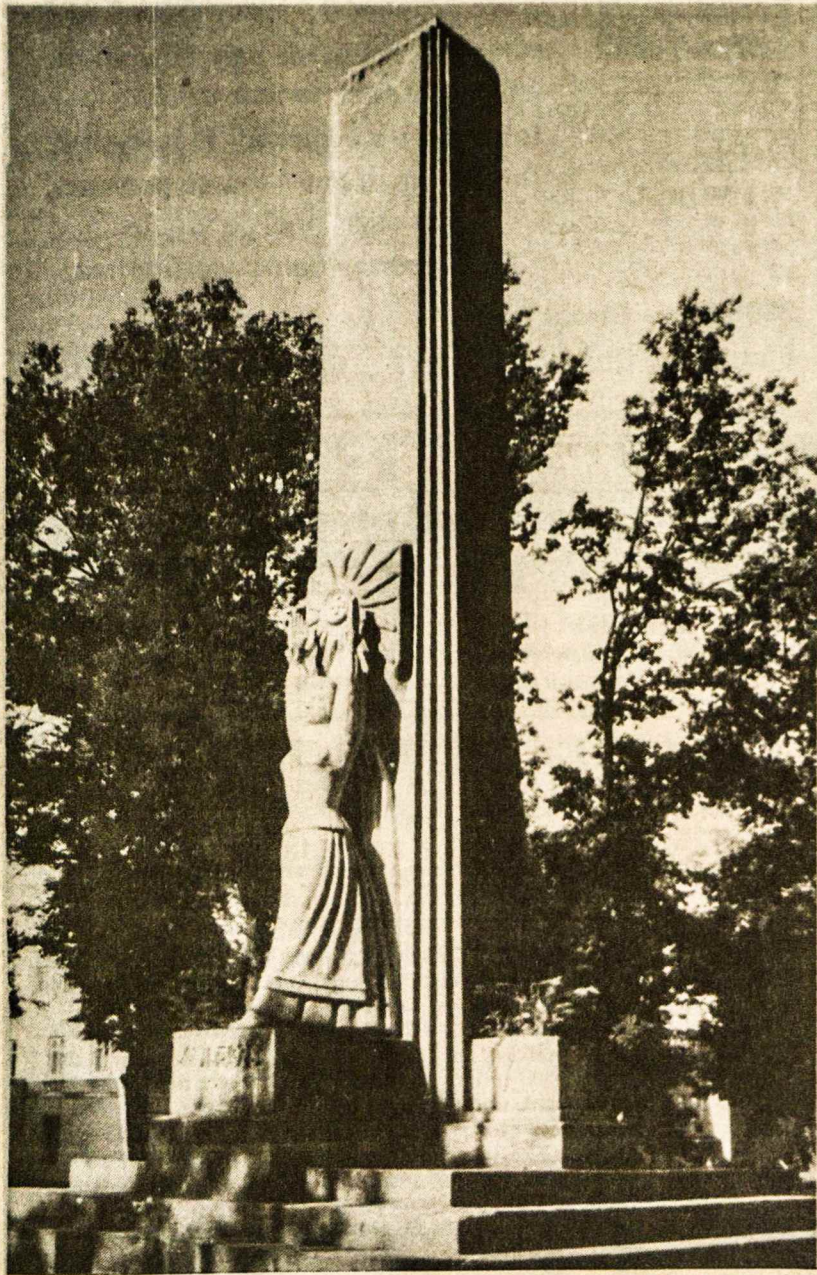
Rež. Jonas Jurašas, sugrįžęs Lietuvon, Kauno dramos teatre 1990 m. rudenį paruošė modernų „Smėlio klavyrų“ spektaklį. Pjesė šiam spektakliui parašė jo žmona Aušra Marija Sluckaitė-Jurašienė, pasinaudodama Lietuvoje gimusio vokiečių rašytojo J. Bobrowskio romanu „Lietuviški fortpejonai“. Netradicinei teatro erdvei skirtą „Smėlio klavyrų“ spektaklį dabar vaizdajuostėn išrašė Lietuvos televizijos atstovai. Išrašę pagrindinius vaidmenis atlieka premjerinio spektaklio aktoriai: Poškos ir Doneičio – Liubomiras Laucevičius, Tutos ir Anos Reginos – Jūratė Onaitytė, Foigto – Viktoras Valašinas, Gavėno – Petras Venslovas, Ulijonos – Rūta Staliliūnaitė. Vaizdajuostės išrašą atlikusiai televizijos grupei vadovavo rež. Bronius Talačka.

Poezijos ir dainos vakarą Lietuvos menininkų rūmuose vilniečiams kovo 1 d. surengė poetas Algimantas Baltakis ir kompozitorius Algimantas Bražinskas. Vakarą dalyviai buvo supažindinti su A. Baltakio naujuoju poezijos rinkiniu „Atodūsiai“, kuris pradedamas jaunystės dienų eilėraščiais, neskelbtais ligšioliniuose rinkiniuose ir net debiutinėje pirmoje knygelėje. Poetas A. Baltakis pats skaitė tuos senuosius jaunystės ir naujuosius dabartinių dienų eilėraščius. Kompozitorius A. Bražinskas, sukūręs populiarių dainų A. Baltakio eilėraščių tekstu, kalbėjo apie kūrybinį abiejų Algimantų bendradarbiavimą. Sol. Algirdas Motuza atliko tų abiejų Algimantų sukurta aštuonių dainų ciklą „Pavasario vilionės“. Šiame renginyje poetui Algimantui Baltakui ir kompozitoriui Algimantui Bražinskui talkino poetas Valdas Kukulas.

Tradicinis Lietuvos profesionalių teatrų festivalis „Pavasario varpeliai“, kasmet įvyksta Kaune, suorganizuojamas „Girstučio“ kultūros rūmų. Šiometiniame festivalyje su savo spektakliais dalyvavo Kauno, Vilniaus, Panevėžio. Klaipėdos dramos teatrai ir Panevėžio vaikų teatras „Menas“, mažiesiems kauniečiams atvežęs Julius Dautaro režisuotą brolių Grimų „Baltuolę“. Geriausia „Pavasario varpelio“ festivalio spektaklį ir aktorius renka patys žiūrovai. Daugiausia balsų gavo rež. Algio Latėno Klaipėdos dramos teatre pastatyta Sauliaus Šaltenio pjesė „Jasonas“ ir aktorius Darius Meškauskas, sukūręs jos pagrindinį vaidmenį. Klaipėdos dramos teatru buvo įteiktas dail. Lino Gelumausko tapybos darbas, aktoriui D. Meškauskui – 200 JAV dolerių, kuriuos parpūno didžioji CBA bendrovė. Mažesnes dovanėles gavo ir kitų festivalyje dalyvavusių teatrų aktoriai.

Aktorė Ona Juodytė (Chadaravienė), gimusi Kaune 1911 m. kovo 28 d., mirė š. m. balandžio 23 d. Vilniuje. Velionė sceninį darbą buvo pradėjusi 1928-31 m. Karių teatre, lankydamą Kauno dramos teatro studiją. Jame ji dirbo 1931-40 m., Vilniaus dramos teatre – 1940-62 m. Paskutinį amžiaus dešimtmetį velionė nuo teatro buvo atskirusi liga. Liko tik jos sukurti vaidmenys: Vingienė – Žemaitės „Marčioje“, Juozaponienė – A. Vienuolio „Paskenduoletėje“, Skudutienė – B. Sruogos „Apyaušrio dailioje“, Paukštytė – B. Dauguviečio „Žaldokynėje“, Generolienė – F. Dostojevskio „Stepančikoovo dvaro ir jo gyventojų“ inscenizacijoje, Kabanicha – A. Ostrovskio „Audroje“, Eliza – H. Beecher-Stowe „Dėdės Tomo trobelėje“ ir netgi Lady Macbeth – W. Shakespeare'o dramoje. Velionės talentas ypač buvo ryškus charakteriniuose kaimo moterų vaidmenyse. Paklaustas, iš kur ji, būdama kaunietė, išmoko kurti tokius sodrius kaimiečių moterų charakterius, velionė yra humoristiškai atsakiusi: „Iš turgaus išmokau. Turgus – mano universitetai...“ Velionė palaidota Vilniaus Rasų kapinėse šalia anksti mirusio savo vyro aktoriaus Mečio Chadaraviciaus (1902-1949). Pokaryje ji turbūt ir susipažino su kaimietėmis moterimis Kauno turguje, likusi viena su vaikais, juos maitinusi ir leidusi į mokslius. Tėvų pramintu keliu dabar žingsniuoja aktoriumi tapęs sūnus Audris Chadaravičius, Maskvoje baigęs Lunacinskio teatrinio meno institutą, dirbantis teatro, filmo ir televizijos aktoriumi Vilniuje.

V. Kst.

Atnaujintas LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paminklas Rokiskyje
Nuotr. H. Paulausko

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	4.75%	Asmenines paskolas	
180-364 d. term. ind.	5.25%	nuo	8.50%
1 metų term. indėlius	5.25%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	5.25%	nuo	8.50%
3 metų term. indėlius	5.75%	Nekiln. turto paskolas:	
4 metų term. indėlius	6.00%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
5 metų term. indėlius	6.00%	1 metų	8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.50%	2 metų	8.50%
1 metų GIC-met. palūk.	6.00%	3 metų	8.75%
2 metų GIC-met. palūk.	6.50%	Su keičiamu nuošimčiu	
3 metų GIC-met. palūk.	7.00%	1, 2 ir 3 metų	6.25%
4 metų GIC-met. palūk.	7.25%		
5 metų GIC-met. palūk.	7.50%		
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%		
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.50%		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.00%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.25%		
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.50%		
Taupomąją sąskaitą	3.25%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelaimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071**, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Real Estate Service

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" priima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

"Centro kubas" Pylimo gatvė Nr. 12
2001 Vilnius
Lithuania
tel. (370-2) 22-70-90, 22-78-41

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRASAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Kai atsimušama į "darbo etiką"

Kasparaičio sugebėta patekti į pasaulįje aukščiausią – NHL lygą, tačiau atrodo, kad jam trūksta noro šioje pasiektoje viršūnėje tinkamai elgtis. Perspausdiname straipsnį iš "Draugo", kuriame apžvelgiama jauno ledo ritulininko "darbo elgsena" bei kiti jo įvairiausi gyvenimo JAV-bėse supantys reikalai. Sig. K.

Porą savaitių pasėdėjęs "šuns būdoje" – kaip Šiaurės Amerikos ledo ritulininkai vadina atsargių suolų – į Niujorko "Islanders" komandą lapkričio baigiantis sugrįžo jaunas gnyjėjas Darius Kasparaitis. Tuo galėtume ir užbaigti šį pranešimą, bet Kasparaičio istorija patvirtina modernių prancūzų kritikų teiginį, jog šiandien sportininkų žygiai mums turi panašią reikšmę, kaip senovės graikams didžiųjų mitologinių herojų, sakysime, Herkulo, žygdarbiai.

Kai devyniolikametis Kasparaitis iš Maskvos atvyko į Ameriką ir įsijungė į "Islanders" ledo ritulio komandą, jis buvo lieknas, ketas ir alkanas. Anot Niujorko žurnalisto, jis simbolizavo šios netikėtai sėkmingos komandos esmę. Jis tapo entuziastingai daug savo varžovus, kad "Islanders" nelauktai patektų į patį finalą (ketvirtąjį, kuriame pralaimėję rungtynes Montrealui į finalą nebeįstotų – Sig. K.).

Kas atsitiko šį sezoną? Kaip informuoja Niujorko spauda, Kasparaičio komandos vadovybė nepatenkinta jo elgesiu sezonui pasibaigus. Vasarą jis buvo suimtas už per greitą važinėjimą savo nauju automobiliu neblaivioje būklėje. Po vasaros atostogų jis atvyko į treniruotes per storas. Į treniruotę jis ateinaš vienas paskutiniųjų, išėjęs vienas pirmųjų.

Dienraščio "The New York Times" 1993 m. lapkričio 15 d. sporto korespondentas aiškina, jog jauna lietuvių veikia didmiesčio papročiai ir tempas. Lapkričio mėnesį po treniruotės jis išskubėjo į Manhattan'o rotušę, kur jis susitokė su Irina Kuznecova. Pats Kasparaitis aiškino žurnalisto, jog kažkas jam patarė tuoktis Manhattan'e, nes ten viskas daroma greičiau.

Anot kito Niujorko dienraščio "Newsday", vos į Ameriką atvykęs, Kasparaitis stebėjosi ir žavėjosi visais tais dalykais, kurių jis nebuvo matęs Lietuvoje. Šiaurės Amerikos ledo ritulio žymūnai jam nieko nereikšė – jis daugė juos visus. Ir taip jaunikaitis iš Elektrėnų įelektrino visą palyginti blankią "Islanders" komandą. Nuo viso to jam gal ėmė sukintis galva, spėlioja "Newsday".

KASPARAITIS (nr. 11) mėgina pralįsti per geriausią jų laikų žaidėją WAYNE GRETZKY

Taip, įsivaizduokime jaunuoli, kuris iš sovietinamos Lietuvos Elektrėnų užčiuožia ant Maskvos arenų eizėjančio ledo, o iš ten – į neoninį Niujorko šurmų. Ir išlik blaivus, jeigu nori! Panašias metamorfozes šiandien išgyvena šimtai jaunu lietuvių imigrantų Amerikoje, tiksliai jų algos šimteriopai mažesnės už Kasparaičio.

Niujorko spaudos, televizijos komentatorių ir "Islanders" komandos vyriausio trenerio Al Arbour pasisakymuose apie Kasparaitį nuolat išnyra vienas terminas – "work ethic" (darbo elgsena). Praėjusį sezoną jaunas ledo ritulininkas turėjęs tą "work ethic", o šį rudens jį praradęs.

Ar tai mums neprimena ir pačios Lietuvos? Dar neseniai, "dainuojančios revoliucijos" metu, manėme, jog tereikia atsikratyti oku-

pacijos, ir tradicinis lietuvių darbštumas pastatys tėvynę ant kojų ir nugrįs į kelią į ateitį. Išėjo ne visai taip. Sovietinė santvarka jau buvo sugebėjusi įsiskverbti į lietuvių vidų ir apipuvusiis dantim apkramtyti jų paveldėtąjį "darbo elgseną".

Beje, Šiaurės Amerikos ledo ritulio lygoje žaidžia ir du latviai: Irbe ir Ozoliņš. Jų darbštumui kol kas nėsiskundžiama.

"Islanders" vyriausiasis treneris šypsodamasis paminėjo, jog jo kritiškos pastabos Kasparaičiui nepatikusios. "Aš tai suprantu, – kalbėjo jis. Aš nehoru ju pakeisti. Bet jei jis nori, kad jo žygius lydetų sėkmė, jis turi atlikti kai kurias užduotis. Jis negali išsisukinėti".

Ar vyriausio trenerio žodžiai padės Kasparaičiui vėl atrasti savo "darbo elgseną"? Jaunasis ledo ritulininkas nėra Herkulis, bet jo istorija įdomi ir pamokanti.

ANTANĄ ŠIMKEVIČIŲ, hamiltonietį, laimėjusį Floridos šaudytojų čempionatą 1994 m. kovo 6 d. St. Petersburg, sveikina šaudymo sporto entuziastas (kairėje) VALIUS MIČIULIS, čikagietis

Šaudytojai ruošiasi PLS žaidynėms

Vienas iškilų šaudytojų, veteranas Antanas Šimkevičius, priklausančias Hamiltono klubui Giedraitis, žiemą ilgesnį laiką praleidžia Floridoje. Čia jis nuolat dalyvauja stendinio šaudymo "Trap" vietinių klubų ir valstijos rengiamose varžybose.

1994 m. sausio 5-7 ir vasario 7 d.d. "Sarasota" klubo varžybose, A ir B klasėse laimėjo pirmąsias vietas (dvigubi taikiniai ir 16 yd. atstumuose iš 100 galimų, nuo 91 iki 99 pataikymų). Vasario 15 d. "Tampa" klubo surengtose varžybose, 16 yd., 99 ir 100, jis laimėjo A klasėje pirmą vietą.

1994 m. kovo 6 d., Floridos čempionų turnyre, St. Petersburg, dalyvaujant 250 varžovų, A. Šimkevičius – 16 yd., 99 ir 100, dvigubi taikiniai – 97 ir 100. Bendroje sumoje, 289 pataikymai iš 300 galimų jam suteikė teisę į čempionų taure.

Varžybose, 1994 m. kovo 29-31 d.d., vėl St. Petersburg, ir balandžio 5 d. "Tampa", 16 yd. iš 100 galimų, sušaudęs du kartus po 95 ir du po 97, A klasėje laimėjo pirmąsias vietas.

Antanas Šimkevičius šių varžybų metu yra sutikęs eilę veteranų šaudytojų, kurie taip pat reikiąsi šaudymo sporte. Tai Valius Mičiulis iš Čikagos, buvęs Cicero lietuvių medžiotojų klubo pirmininkas. Jo vidurkis 94-97 taikiniai iš 100. Kitas – Viktoras Baranauskas, buvęs torontietis, dabar gyvenantis St. Petersburg. Šaudė jis iš pistoleto, kariškų ir medžioklinių šautuvų "Trap" – pataikydams daugiau kaip 90 iš 100 galimų. Taipgi ir Juozas Blasnelis, gimęs JAV-bėse, gyvenantis Clearwater, Fla. Jis pasižymėjęs "Trap", stendinio šaudymo šakoje. Yra laimėjęs daug pirmųjų vietų. Visi čia suminėti šaudytojai ruošiasi vykkti 1995 m. į Lietuvą ir dalyvauti ten rengiamose V-se Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse.

Balys Savickas

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubo, 1994-jų sezono atidarymo žaidynės įvyko balandžio 30 d. Golf Haven aikštyne. Jose dalyvavo 42 žaidėjai. Pagal klubo nusistovėjusią tvarką, sezono atidarymo žaidynės varžomasi išlyginamųjų smūgių kategorijoje: A, B, C, D, senjorų, pensininkų ir moterų klasėse. Laimėtojai įteikiamos pereinamosios taurės ir kitokios dovanos. Dalyviai taip pat praleidžia kartu kiek laiko aptardami patirtus dienos išpūdžius.

Rezultatai: Geriausiu žaidėju tapo Stan Podsadecki pasiekęs 76 smūgių ribą. Jam priklausė taip pat ir pirmoji vieta A klasėje su išlyginamaisiais smūgiais – 66(76). Geriausiu išlyginamųjų smūgių kategorijoje D. Laurinavičius – 67(86), kuriam priklausė I v. ir senjorų klasėse.

A klasėje antrą vietą laimėjo D. Vaičiūnas – 68(80). B kl.: 1 v. S. Ignatavičius – 77(92), 2 v. D. Marijošius – 77(93). C kl.: 1 v. L. Medelis – 68(90), 2 v. A. Zaleskis – 68(92). D kl.: 1 v. L. Saplys – 77(111), 2 v. J. Obelenius – 82(118). Senjorų kl. 2 v. A. Kartavičius – 76(98). Pensininkų kl.: 1 v. J. Danaitis – 76(93), 2 v. St. Kekštas – (80). Moterų kl. 1 v. I. Kymantienė – 72(91) ir 2 v. Gr. Stauskienė – 82(116).

Varžybose – sviedinių primetime arčiausia vėliavą ant skirtingų žaliųjų – pirmaisiais tapo: St. Kekštas, R. Šinkus, St. Podsadecki. Paslaptingosios skylės laimėtoju tapo L. Saplys. Dalyvio dovana atiteko A. Buntinui.

Žaidynes pravedė klubo pirm. A. Zaleskis ir A. Jonikas.

Sublizgėjo dar vienas lietuvis ledo ritulyje

Neperseniai Jakaterinburge (buvusiame Sverdlovsk) vykusiose ledo ritulio žaidynėse dalyvavo ir trys Tarptautinės profesionalų lygos komandos, kurios atstovavo Uralui ir Sibiriui. Baigmėje Jakaterinburgo komanda įveikė Omsko "Avangardą" iš profesionalų lygos, kurioje žaidęs Dimitrijus Bernatavičius, ir buvo pripažintas geriausiu (iš aštuonių dalyvavusių komandų) puolėju. Atrodo, kitas lietuvis seka Kasparaičio pėdomis ir skinasi kelią profesionaliniame ledo ritulio sporte.

Skautų veikla

Registracija skautų-čių į "Romuvos" stovyklą įvyks birželio 15 d., 7.30 v.v. (ne 14 d. kaip buvo skelbta) Prisikėlimo parapijos Muzikos studijoje. Tai dieną neušireiagravę turės mokėti 20 pridedinių stovyklapinigių.

Birželio 11 d. – Kanados skautų šeimos diena. Tą dieną "Canada Woderland" parduoda papigintus bilietus. Nuo 3 iki 6 metų ir pensininkams po \$14.50, visiems kitiems po \$16. Jei susidarys grupė nemažesnė kaip 16 žmonių, viešas bilietas duodamas nemokamai.

Rugsėjo 9-11 d.d. Blue Spring, Ont. įvyks skautininkų gilvelistų suvažiavimas. M.

Ateitininkų žinios

Moksleivių ateitininkų susirinkimas – birželio 5 d. Bus išvyka į Pantages teatrą (Yonge St.). Prasėme visus pradžiūti kartu dalyvauti 10.15 v.r. Mišiose Prisikėlimo šventovėje.

Paskutinis Toronto moksleivių at-kų susirinkimas prieš vasarą įvyks birželio 25 d. Ontario parke gamtoje. Nepamirškime dalyvauti. Ateitininkų kongreso metai. Liepos 14-17 d.d. įvyks XII Ateitininkų kongresas Vilniuje, prieš kurį (Liepos 11-14 d.d.) moksleiviai ir studentai rengia prieškongresinę stovyklą Berčiūnų stovyklavietėje. Paremkime šį istorinį įvykį savo dalyvavimu asmeniškai ar maldose.

Šią vasarą Dainavoje stovyklos vyks: Sendraugis (ASS), liepos 17-23 d.d., Jaunučių (JAS), liepos 24 – rugpjūčio 6 d.d., Moksleivių (MAS), rugpjūčio 7-14.

Šios savaitės mintis: "Mūsų uždavinys turi būti: tobulintis ir tobulinti" (iš Palaimintojo Jurgio Matulio užrašų). D.G.

SPAINET PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priėmamos kainos, aukšto kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Toronto moksleivių ateitininkų susirinkimas-vašės Cluterbucks restorane 1994 m. gegužės 14 d. Nuotr. L. Daukšos

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius	
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.25% už 1 m. term. indėlius	
5.25% už 2 m. term. indėlius	
5.75% už 3 m. term. indėlius	
6.00% už 4 m. term. indėlius	
6.00% už 5 m. term. indėlius	
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.25% už 4 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
7.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.50% už OHOSP (variable rate)	
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.50% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000	
2.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	7.25%
2 metų	8.00%
3 metų	8.25%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ar 3 metų	6.25%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriej mortgicijai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamojo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operatos).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDOUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2 (prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiamie gėles įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Priėmamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines virklykas, indų plovimo mašinas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

SOLD

COLDWELL BANKER

RESIDENTIAL REAL ESTATE

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcce St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELI

Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jūsų pagidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas, geros kainos.

\$995 plus mokesčiai – per KOPENHAGĄ

ISSKRENDANT gegužės 25 arba birželio 1 ir grįžtant birželio 9 arba liepos 14 GRĮŽTANT liepos 28 ar vėliau ..... \$1055 plus mokesčiai

ISSKRENDANT birželio 29, liepos 6 arba rugpjūčio 3 ar 17 ir GRĮŽTANT birželio 30, liepos 14, rugpjūčio 11 ar 25 \$1135 plus mokesčiai

Pilna kaina sumokama užsaisakant kelionę. Taip pat teiraukitės apie tokias geras kainas, atsikviesdami savo gimines iš Lietuvos. Naudokites progą, bilietų neperdaugiaus! – **ISPARDAVIMAS RIBOTAM LAIKUI** – Skrendant dviem asmenimis kartu, į virš minėtą kainą įeina ir 2 nakvynės Kopenhagoje. Skrendant pavieniui – už naktį priemoka \$50.

TURIM DAR KELETA VIETŲ Į DAINU ŠVENTĘ SU "GINTARU"

PER KOPENHAGĄ su visais mokesčiais \$1225

Del smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algi Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Kristiną (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Kun. Antanas Vytas Sautas, SJ, lietuvių jėzuitų provinciolas išeivijoje, jaunimo vadovas, ilgametis spaudos darbuotojas, "Skautų aidą" redaktorius, dažnas kolekcionierius vedėjas, 1994 m. gegužės 17 d. tyliai prisiminė savo kunigystės 25 metų sukaktį.

Sukaktuvinkas gimė 1939 m. gegužės 28 d. Kaune. Po karo mokėsi Augsburgio lietuvių gimnazijoje. 1961 m. Fairfield, Conn. universitete baigė chemiją ir tais pačiais metais įstojo į jėzuitų ordiną. Bostono kolegijoje 1965 m. studijavo filosofiją, Westono kolegijoje – teologiją. 1969 m. įšventintas kunigu.

Sau pasirašytos kasdieninės dienotvarkės rėmuose yra atliktos ir atlieka gausybę gerų darbų bei darbų, pastebimų ir nematomų, bet reikalingų žmogui ir Lietuvai. Tebūna tiesus pasirinktas kelias. S.

Nori susirašinėti

Jolanta Lygutaitė, 24 m., baigusi aukštąjį mokslą. Adresas: Naftininkų 8-22, Mažeikiai 5500, Lietuva.
Aidas Ramontas, 19 m. studentas. Adresas: Ventos 63-61, Mažeikiai 5500, Lietuva.

Sutton GROUP
realty systems inc.
RAIMUNDAS (Raymond) PACEVICIUS
Jei norite pirkti ar parduoti namą prašome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.); namų – 905-524-3899; fax 905-848-5327.
Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4
Queensway-Cawthra, atskiras namas didėlei šeimai, 8 kambariai, dvigubas garažas, arti QEW, mokyklos, autobuso sustojimo. Skambinti tel. 905-896-3333.

Lietuva pašto ženkluose

Toronto filatelistų draugija įsikūrė 1964 m. Jos tikslas buvo ir dar tebėra: supažindinti kanadiečius su Lietuvos pašto ženklais ir su įvykusia lietuvių tautos tragedija – sovietų okupacija. Pašto ženkluose, kaip veidrodyje, mes matome tautos meną, kultūrą, jos istoriją – tautos džiaugsmą ir kentėjimą. Norėdami išryškinti savo protėvių garbingą praeitį ir skaudžią dabartį, pradėjome rengti Lietuvos pašto ženklų parodas. Jų metu pasakodavome svečiams apie tėvynės okupanto žiaurumus. Į talką kviedavome ir savo likimo draugus latvius bei estus. Tos parodos buvo vadinamos "Baltpeis", rengiamos kas treji metai. Draugijos nariai dalyvaudavo

ir pasaulinėse pašto ženklų parodose su Lietuvos pašto ženklais – Čikagoje, Argentinoje, Brazilijoje, Austrijoje, Lenkijoje, Ispanijoje ir Korėjoje. Jose žymus filatelistas *Paulius Barbatavičius* buvo apdovanotas keliais aukso, sidabro ir bronzos medaliais.

Antrasis draugijos tikslas buvo surinkti išeivijoje pilną Lietuvos pašto ženklų rinkinį ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę jį dovanoti Lietuvos pašto ženklų muziejui. Tas mūsų antrasis tikslas buvo įgyvendintas. Turime surinkę pilną Lietuvos pašto ženklų rinkinį, kurį atiduosime Lietuvos pašto ženklų muziejui.

A. Laurinaitis

SKAITYTOJAI PASISAKO

MOKESČIAI PALANGOJE

Idomus A. Balasaitienės rašinyje apie naują mokesčių sistemą Lietuvoje, pagal kurią už įvažiavimą į Palangą reikia sumokėti 20 litų ("TŽ", 1994.05.10). Jeigu tiek reikia mokėti tik už įvažiavimą į miestą, tai toks mokeskis yra žmonių apipilėsimas. O gal ši suma yra imama už ilgesnį vasarą? Mano a.a. tėvo prieškarinės Lietuvos respublikos pase yra antspaudas: "Palangos Kurorto rinkliava/1939.VI.26 d. iki 1939.VII.26 d./Paimta 20 Lt/Nr.65".

Toje pačioje "TŽ" laidoje ("Laisvoje tėvynėje", V.Kst.) yra žinutė apie naują mokesčių baudą (5 Lt), kuris Kauno Laisvės alėjoje yra renkamas iš rūkančių asmenų. 1992 m. vasarą lankiausi Kaune ir Laisvės alėjoje mačiau lentelę su užrašu "Mes nerūkome" (tačiau baudų mokėti dar nereikėjo). Keisčiausia, kad man fotografuojant šį užrašą, prie Laisvės alėjos ir Maironio gatvės sankryžos privažiavo sunkvežimis su prekėmis čia esančiam restoranui. Iškraunant prekes, sunkvežimio variklis buvo neišjungtas ir iš jo išmetamojo vamzdžio juodi dūmai veržėsi lyg iš ugnikalnio. Idomu, kiek litų pabaudos turėtų to sunkvežimio vairuotojas sumokėti?

V. Prišcepionka, Ottawa, Ont.

TAISYTINA KLAIDA

"TŽ" 1994 m. 16 nr. straipsnyje "Išėjimas suaukotų išėjimų skirstymas" Vytas Sautas rašo: "Kitas nesuprantamas atvejis, kai Tautos fondas paskiria \$5000 kompozitoriaus iš Lietuvos O. Balakausko kūrinį koncertui Niujorke".

Tiesa, kad taip buvo "Drauge" (sausio 7 d. nr. 4) parašyta. Tai buvo mano padaryta klaida, kurią pastebėjus ji tuojau "Drauge" buvo atitaisyta. Tikrovė yra kitokia. Kompoz. O. Balakausko kūrinį koncertui Niujorke paremti Tautos fondo vadovybė buvo paskyrusi tik \$400, o \$5000 buvo skirta paramai nuliutvintų rajonų mokykloms (\$4000 Vilniaus rajono ir \$1000 Švenčionių rajono). P. Palys, Richmond Hill, NY

APGAILĖTINA KLAIDA.

PLB valdyba padarė didžiulią apgalvotą ar neapgalvotą klaidą – išleido komunizmo propagandą su antrašte "Lietuvos kovų ir kančių istorija". Norint išsaugoti PLB vardą, valdyba turėtų atsisakyti ir pakviesti garbės teismą, kuris viską patikrintų. Tuo būdu PLB atgautų savo vardą ir aukotojų pasitikėjimą.

A. Ankus

LIETUVIS "TITANIKE"

1912 m. balandžio 15 d. Atlanto vandenynė nuskendo garsus anoto keleivinis laivas "Titanikas". Trys kunigai – lietuviai Juozas Montvila, vokietis J. Juozapas Beneditas Peruschitz ir anglas konvertitas Tomas Roussel Dovydas Byles galėjo išsigelbėti nuo mirties, tačiau jie savo vietas gelbėjimo valtyse užleido kitiems. Pasilikę skęstančiame laive nesutalpinus ir valtis ir paliktus žūti keleivius guodė, ramino, atleido nuo dėmes, paruošė mirti ir su jais nuskendo.

Lenkas kun. Maksimilijonas Kolbe lageryje mirė už kalinį ir buvo paskelbtas šventuoju.

Salvo Dakvisto nekaltas prisimėmė kalte, buvo sušaudytas ir tuo išgelbėjo 20 įkaitų. Yra išeitęs prašymas paskelbti jį šventuoju. Tad atkreipkime dėmesį į tuos tris kunigus, mirusius taip pat už kitus. Rūpinkimės, darbuokimės, melskimės, kad ir jie būtų paskelbti šventaisiais.

Kun. Juozas Montvilos giminaitis kun. Kazys Montvila yra surinkęs nemažą medžiagą ir parašęs per 200 psl. mašinėlė rašytą studiją. Todėl, jei kas turėtų kokių nors žinių ar medžiagos apie jį, prašom atsiųsti: Kun. Kazimieras Montvila, Teatro 9, Marijampolė, Lithuania.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9

(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda ..... \$7.00 plus \$14 pristatymas

arba

1 kg ..... \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg ..... \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventinės gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050.

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais)

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

Skautas sl. LINAS NARUŠIS skaito Mišių skaitinius iškilmingų pamaldų metu Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje, Ont. Nuotr. M. Bijūno

TORONTONT

Henrikas Adomonis, "Tėviškės žiburių" skaitytojas, gyvenantis Mississaugoje, Ont., atsiuntė nuorašą laiško, kuriame su skundu kreipiasi į Kanados pašto žinybą ir nurodo, kad "TŽ" prenumeratoriams išsiunčiami kiekvieną antradienį 10 v. ryto, bet laikraštį gauna labai nevienodai. Pvz. laikraštis jam išsiųstas 1994 m. balandžio 26, gautas gegužės 5, išsiųsti gegužės 3 ir gegužės 10, abu gauti gegužės 12. Tai rodo labai blogą pašto patarnavimą.

Ontario įstatymo projektas 101 tvarko senelių namus ir prieglaudas nuo praeitų metų, rašo "The Globe & Mail" (gegužės 23). Juo įtvirtinama nustatyti asmenų priėmimą į šias ilgalaikes priežiūros institucijas, t.y. taip, kad sprendimus dėl asmenų apgyvendinimo darytų vietinės įstaigos ("regional placement services"). Pačios institucijos negalės priimti prašymų etniniu pagrindu, o atmeti galės tik dėl fizinio apribojimų, pvz. neturint personalo arba įrangos, kurie būtų reikalingi asmens priežiūrai. Tokiu būdu nebus atsižvelgiama į vyresnio amžiaus žmonių kultūrinius-etninius poreikius, kaip dabar daroma italų, kiniečių arba žydų senelių prieglaudose. Išlaikymo kaina valdžiai yra ta pati, nepaisant kokioje institucijoje apsigyvenama, teigia autoriai Michael Gordon ir Michel Bildeau. Jų manymu, šio netinkamo įstatymo įsigaliojimas, jau trečią kartą atidėtas, turėtų būti visai atšamas. Inf.

"Eglutė", mėnesinis žurnalas, skirtas vaikams, Nek. Pr. Marijos seselių pranešimu, perleidžiamas administruoti JAV LB švietimo tarybai: 13648 Kickapoo TR, Lockport, IL 60441, JAV. Pranešime nurodomi dideli finansiniai sun-

kumai ir prašoma "pasidalinti sumanymais, kaip toliau spręsti "Eglutės" finansines bėdas". Pabrėžiama taigi, kad daugelis pritaria žurnalo leidybai, bet "kaip su išlaidom?"

Kanados lietuvių fondo parama lietuviškai veiklai

KLB krašto tarybai	\$49,000
Kanados lietuvių muziejui	7,000
"Tėviškės žiburiams"	5,000
Kanados lietuvių jaunimo sąjungai	4,500
Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai	2,000
Toronto lietuvių jaunimo ansambliui "Gintaras"	2,000
Ansambliams priimti	
Montrealyje	1,000
Toronto chorui "Volungė"	1,000
Montrealio skautų tūntui "Geležinis vilkas"	750
KLB talpintuvų persiuntimui	750
Nek. Pr. seselių vienuolynui	500
Toronto	500
Montrealio stovyklavietei "Baltija"	500
Hamiltono sp. klubui "Kovas"	400
Toronto sp. klubui "Vytiis"	400
Toronto sp. klubui "Jungtis"	400
Toronto sp. klubui "Aušra"	400
Montrealio sp. klubui "Tauras"	400
Londono sp. klubui "Tauras"	300
Toronto liet. teatrui "Aitvaras"	250
Londono chorui "Pašvaistė"	250
Mažosios Lietuvos fondui	200
Liet. radijo val. Montrealyje	200
"Gintariniai aidai" radijo val. Hamiltone	200
Toronto chorui "Aras"	200
Hamiltono ateitininkams	200
Skautų tūntui "Rambynas"	150
Skautų tūntui "Šatrija"	150

Iš viso paskirta iš 1993 m. pajamų .....

\$78,100
A. Juozapavičius, raštinės vedėjas

Paieškojimas

Dubin-Dubnick (pavardė antros ar trečios kartos) prašomi atsiliepti. Giminių ieško Mary Ellen Vaznellis (175 Amherst St., New Britain, Conn. 06053, USA). Senelis buvo Stanton Dubnick, vedęs Maryanną Simauskaitę 1896 m., mirė 1915 m. balandžio mėn. Turėjo tris brolius ir vieną seserį Mount Carmel, Pennsylvania. Broliai (George, Joseph ir Anthony) gyveno Čikagoje, vėliau persikėlė į Torontą; sesers vardas Mary Shepauskas.

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7

Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Įstaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78

(kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 61 71 62

Fax (3702) 22 63 68

RE/MAX Above the Crowd!
Juožas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnaujantis lietuvių kalba.
Nemokamas namų įvertinimas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRAUDA

Visi draudos

patarnavimai.

Lietuvių kalba

patarnauja

V. Drešeris ir

Rima (Petkutė)

Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai

visose pirkimo ir

pardavimo srityse.

Kreiptis į Valterį

ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

– mortgičių

– mokesčių

– turto ir kt.

Kreiptis į

Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

FAX 533-1122

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje

lietuviškas kelionių biuras

kviečia keliauti kartu!

Keliaukite į Lietuvą

patogiais FINNAIR, KLM, LH ir Austrijos lėktuvais

Kelionės su FINNAIR į Vilnių ir Kauną kiekvieną penktadienį. Skrydžiai nuo gegužės 20 d. iki rugsėjo 30 d. 1994 m.

\$1050 (kan.)

Kelionės su KLM (Olandų oro linija per Amsterdamą)

Kelionės – kiekvieną pirmadienį, trečiadienį, šeštadienį.

DAINŲ ŠVENTĖS grupė

išvyksta KLM lėktuvu liepos 2 d.

Speciali kaina – **\$1239** (kan.)

Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

****

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pram

TORONTONT

Anapilio žinios

— Praeią sekmadienį gražiai praėjo Kapinių lankymo diena.

— Gegužės 22, sekmadienį, pakrikštyta Gerrard ir Aldonos (Kasperavičiūtės) Morrison dukrelė Rasa-Joana-Anastazija.

— Toronto arkivyskupas pranešė, kad Ontario valdžia norinti įvesti įstatymuose pakeitimus, kurie beveik pilnai pripažintų tos pačios lyties asmenų poros gyvenimą kaip santuoką. Tokia pora turėtų teisę adoptuoti vaikus, mirus partneriui gauti santuokinės pensijos mokesčius bei kitokias lengvatas, kurios teikiamos normaliai santuokinei porai. Arkivyskupas skatina tikinčiuosius priešintis tokiam tos pačios lyties asmenų poros gyvenimo kaip santuokos įteisinimui. Visi skatinami rašyti protesto laiškus savo provincinio parlamento nariams.

— Mišios birželio 5, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Petrą Balčiūną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už Pakalų seimą.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 105 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Vytautas ir Angelė Staškai iš Klivlando, Ohio. Svečius su pažindino ir pranešimus padarė LN sekretorius E. Pamataitis ir LN revizijos komisijos narys H. Sukauskas.

— Gegužės 27, penktadienį, "Lokyje" įvyko lietuviškos dainos vakaronė pagerbti naujus narius – bičiulius. Programą atliko muz. Lilija Turūtaitė. Vakaronė buvo surošyta "Lokio" komiteto, kuriam vadovauja Valteris Drešeris.

— Gegužės 29, sekmadienį, 1 v.p.p. LN seklyčioje įvyko LN vyrų būrelio valdybos posėdis. Buvo aptarti bazaro, Karavano, gegužinės ir stovyklos reikalai.

— Birželio 3, penktadienį, 7.30 v.v. bičiuliams pageidaujant muz. Lilija Turūtaitė vėl atliks programą. Visi nauji svetainės nariai – bičiuliai, jaunimas ir senimas maloniai kviečiami atsilankyti.

— LN valdybos posėdis įvyks birželio 9, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Nauja LN narė – Alana Victoria Colgan.

— LN reikalingas darbininkas pastato priežiūrai. Kreiptis į LN raštinę tel. 532-3311.

— Aukos Slaugos namams priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose, arba tiesiog siųsti: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Kun. Povilas Dilys, daugelį metų aptarnavęs Toronto evangelikų-liuteronų Išganytojo parapiją, liepos 1 d. persikelia nuolatiniam gyvenimui į Čikagą.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" nuoširdžiai dėkoja Stasei Bušinskienei už \$50 auką.

A. a. Zigmui Gedminui mirus, užjausdami žmoną Anelę ir šeimą, Regina Butkevičienė ir vaikai aukėjo "Tėviškės žiburiams" \$10.

A. a. Zigmo Gedmino atminimui vietoje gėlių Algis, Anelė Barkauskai, Grand Bend, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$30.

Adomo Jakšto spaustuvei aukėjo: \$100 – J. Staškevičius.

Šv. Kazimiero kolegijai Romoje aukėjo: \$100 – E. J. Gudai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukėjo: \$100 – E. A. Šiška, A. N. Benotai (a.a. J. Purono, T. Benotienės ir V. Zako mirties metinių proga), M. Juozaitienė su šeima (a.a. Prano Juozaičio mirties I metinių proga).

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis, birželio 3, mėnesio pirmasis. Pirmasis mėnesio penktadieniai mūsų šventovėje vyksta Šv. valanda 7 v.v. su Mišiom 7.20 v.v. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Parapijos kunigai lanko ligonius ir senelius namuose ar prieglaudose iš anksto susitarus.

— Ateinanti šeštadienį Gyvojo Rožinio draugija 10.30 v.r. mūsų šventovėje kalba Rožinį, o po to – Mišios. Pensininkų namuose 5 v.p.p. bus laikomos Mišios.

— Ruošiasi tuoktis Dana O. Dirmantaitė ir Aras P. Sužiedėlis.

— Susituokė Andrius Karosas ir Meredith Wartons.

— Jaunų šeimų stovykla "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoj, bus rugpjūčio 6-13 d.d. Informacijas teikia Anita (416) 251-2657 ir Lili (416) 740-3689.

— Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja P. Jurėnas su pagalbininku R. Ziogariu, paskutinį kartą prieš vasaros atostogas veiks birželio 12 d. Visi kviečiami apsirūpinti knygomis, kad užtektų visai vasarai.

— Registracija skautų-čių į "Romuvos" stovyklą vyks birželio 14 d. 7.30 v.v. mūsų muzikos studijoje.

— Vakaronėi Sibiro tremtiniams remti bilietai yra platinami salėje po Mišių. Vakaronė vyks birželio 9 d., 7.30 v.v. mūsų parapijos didžiojo salėje. Bus meninė programa ir vaišės.

— Mišios birželio 5, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Anelę ir Praną Vaserius, už a.a. Stasį Merkelį; 9.20 v.r. – už Pranskevičių ir Černiauskų šeimų mirusius; 10.15 v.r. – už a.a. Antaną Štūikį, a.a. Emiliją ir Antaną Banėnus, a.a. Kostą Lukošį; 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Tradicinis kapinių lankymas gegužės 29 d. sutraukė labai daug tautiečių iš Toronto, Mississaugos, Oakvillės, Hamiltono ir kitų vietovių. Nemažai buvo matyti svečių ir iš Lietuvos. Lankytojai užplūdo ne vien tik Šv. Jono lietuvių kapines, pražydusias naujais žiedais, bet ir visą Anapilo sodą. Daugelis domėsi dailininkų Palmyros Damijonaitienės juostų ir Kęstučio Keparučio skulptūrų paroda, kuri vyko muziejaus-archyvo Parodų salėje. Ją atidarant kalbėjo ir dailininkus pristatė Anapilio moterų būrelio pirm. R. Celejewska. Dail. Antanas Tamošaitis ilgesniu žodžiu paaiškino apie lietuviškąsias juostas. Parodos svečiai buvo vaišinami kava ir skanėniais, jaukioj aplinkoj dalinosi išpuoštais, rinkosi meninius darbus.

Didžiojoje Anapilio salėje veikė J. Girklienės ir talkininkių paruoštų lietuviškų patiekalų valgykla, kuri vidudienį buvo perpildyta lankytojų. Ją pasirūpino KLKM dr-jos šios parapijos skyrius.

Mišias 3 v.p.p. kapinių koplyčioje koncelebravo klebonas kun. J. Staškus, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Liauba, OFM, kun. K. Kaknevičius, kun. E. Jurgutis, OFM, kun. Vyt. Volertas ir kun. E. Putrimas, pasakęs atitinkamą pamokslą. Giedoją Liet. kankinių parapijos choras, vad. muz. J. Govedì, ir sol. R. Paulionis. Autoaikštės judėjimą tvarkė VI. Pūtvio kuopos šauliai. DI.

GEĖS

PARUOŠIAME geles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

Dail. Palmyros Damijonaitienės austų juostų dar bus galima įsigyti Lietuvos kankinių parapijos salėje birželio 5, sekmadienį po Mišių. Tai paskutinė proga. R.C.

Tarptautinis Karavano, kuriame dalyvaus ir lietuviai, vyks Toronto birželio 17-25 d.d. Prisikėlimo parapijos patalpose bus lietuvių paviljonas "Vilnius", kurio rengimo komitetą sudaro Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris. Karavano pelnas skiriamas Punsko šventovės remontui. Pasai, su kuriais galima įeiti į visus paviljonus, platinami Prisikėlimo ir Paramos kooperatyvuose. Paso kaina – \$12, o Karavano metu – \$14.

Maironio mokyklos paroda veiks KLB Muziejuje-archyve nuo kapinių lankymo dienos (sekmadienį gegužės 29) iki liepos mėnesio. Visi kviečiami aplankyti parodą, pasižiūrėti mokinčių darbų.

Toronto Maironio mokyklai aukėjo: \$1,500 – Prisikėlimo parapiją; \$200 – B. J. Danaičiai. Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškam švietimui. **Vedėja**

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga nuoširdžiai dėkoja aukotojams už paramą veiklai: \$4,500 – Kanados lietuvių fondui; \$1,000 – Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui; \$100 – Delhi-Tillsonburg lietuvių bendruomenei, Elvyrai Kronienei, kun. J. Liaubai, OFM, A. Liaukui; \$50 – R. Chomanskytei; \$12 – S. Domeikienei; \$10 – P. Jankauskui.

Sibirinių tremimų minėjimas įvyks birželio 14 d., antradienį, 7.30 v.v. Šv. Pauliaus anglikonų šventovėje (227 Bloor St. E., prie Jarvis gatvės kampo). Visi kviečiami gausiai dalyvauti, neleiddžiant užmiršti okupanto ir jo tarnų vykdyto nusikaltimo prieš lietuvių tautą ir žmoniją.

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

visus kviečia dalyvauti metiniame

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ

MINEJIME

birželio 14, antradienį, 7.30 valandą vakaro. Ekumeninės pamaldos

Toronto anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje (227 Bloor St. E., prie Jarvis gatvės kampo).

Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rikiuotei į pamaldas rinktis 7 val. vakaro šventovės kiemelyje. Gausiu dalyvavimu pagerbkime ištremtųjų ir Sibire žuvusiųjų atminimą.

Kanados baltiečių federacija

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

MERGINA IŠ LIETUVOS šeštadienį gal išvalyti namus. Skambinti tel. 416-535-8519 Loreta.

IEŠKAU nerūkančios, rusiška kalbančios auklės vaikams, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Skambinti Vicky tel. 905-660-7000 iki 7 v.v. ir tel. 416-736-1419 po 7 v.v.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su atskiru įėjimu ir bendra prausykla birželio ar liepos mėnesiais ant ežero kranto Wasagoje-Springhurst, Ont. Skambinti tel. 416-239-7268.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

GALIU PRIŽIURĖTI vyresnio amžiaus asmenį savo namuose. Skambinti Birutei tel. 905-848-2497.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, su tvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronto.

KAUNE IŠNUOMOJAMI BUTAI 1 ar 2 miegamųjų, ramiam rajone arti autobusų, su baldais, pilna virtuve, vonia, telefonu ir TV. Kaina: \$30-\$40 (US) savaitė. Galimas buties aptarnavimas ar automobilis su vairuotoju. Telefonas (Kaune): 77-66-21 Antanui. Adresas: Pramonės prospektas 49-92, Pašto dėžė 733, Kaunas 3036, Lithuania.

PARDUODAMAS 5 kambarių butas Kaune, II-ame aukšte, su patogumais, gerame rajone. Skambinti kiekvieną dieną po 10 v.vak.; pirmadieniais ir trečiadieniais – visą dieną; šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8-12 val. ryto, tel. 1-312-881-7466.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilį vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

JAUNAS VYRAS, stropus ir patyręs dažytojas atlieka įvairius (mažus ir didelius) namų vidaus dažymo darbus greitai, švariai ir sąžiningai. Skambinti Linui tel. 416-767-8987 Toronto.

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Vaziuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigų pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma	.....	.....
Patarnavimas 4% arba 3%	.....	.....
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$ 00	\$ 00
Siuntėjas:	Gavėjas:	.....
.....	.....	.....
Tel.	Tel.	.....

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

MONTREALQUE

Pirmųjų išvežimų į Sibirą minėjimas įvyks birželio 12, sekmadienį, AV parapijoje. Ekumeninės pamaldos 3 v.p.p. ir po to parapijos salėje kavutė. Minėjimą rengia Baltiečių federacijos Montrealio skyriaus estų bendruomenė. Visi kviečiami dalyvauti.

D. Baltrukonio ir P. Adamonio iniciatyva buvo gražiai paminėti 1944 m. Vilniaus krašte žuvę Lietuvos rinktinės kariai. Gegužės 20 d. AV šventovėje buvo atlaikytos už juos specialios pamaldos.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyriaus narių susirinkimas įvyko gegužės 22 d. seselių namuose. Pirminkavo G. Kudžmienė, sekretoriavo J. Adomoniene. Pirminkinė padarė išsamų pranešimą apie dr-jos skyrių atstovų suvažiavimą Toronte. Nutarta pasiūti "Vaiko tėviškės namų" fondui Lietuvoje skyriaus surinktus pinigus – \$10,300. Gėlių prisegimu pagerbtos ir garbės narės Toronto suvažiavime pakeltos – J. Baltuonienė, B. Rupšienė ir D. Staškevičienė. Susirinkimas baigtas jausimais visais.

Krista Ottaitė susituokė su Gary Bailey gegužės 21 d. AV šventovėje.

Vedyboms ruošiasi Danius Piečaitis, a.a. Zinos ir Juozo Piečaičių sūnus, su Michelle Birtz.

Joanne ir Leonardo Intų dukrelė

pakrikštyta Hayley-Cheryl-Stephanie vardais. Ši jauna šeima specialiai atvyko iš Edmontono, Alta., šioms krikštynoms į AV šventovę, kurioje pats Leonardas buvo krikštytas.

A. a. Edvardas Čičinskas, 64 m. amžiaus, mirė gegužės 20 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje gegužės 24 d. palaidotas Mount Royal kapinėse. Liūdi žmona, trys dukterys, kurių dvi su šeimomis, sesuo, brolis ir kiti giminės. **B.S.**

A. a. Petrė Bendzaitienė, buvusi montrealietė, į Torontą persikėlusi 1982 m., mirė 1994 m. gegužės 13 d.

Poetas bei rašytojas Raymond Philip – Raimundas Filipavičius, seniau gyvenęs Montrealyje, o dabar – Ste. Anne-de-Bellevue, išleisdino naują savo poezijos rinkinį anglų kalba "Flowers in Magnetic Fields". Leidinys dedikuotas "to Andrea, Gaston Miron and Rev. Pranas Gaidas". Vieną to rinkinio eilėraštį "Mano kelionė per dangų ir pragarą" esanti pažadėjusi išvesti į lietuvių kalbą ir atsiųsti "Tėviškės žiburiams" Editą Nazaraite. Tai jau ketvirtas jo poezijos leidinys. Autorius yra gimęs Vokietijos Luebecke, užaugęs Montrealyje, studijavęs McGill ir Concordia universitetuose. **Kor.**

40 METŲ!

Ką gi tai reiškia darbe?

40 METŲ reiškia pastovumą

principingumą

darbo liniją

tikslo siekimą

Viskas tai gerai ir gražu, bet be Jūsų – klientų,

kurie pasitikėjote, be Jūsų – lietuviai, kurie

davėte pradžią – nieko nebūtų buvę.

Todėl šiandien tariame Jums

nuoširdų AČIŲ!

Ir ateityje būkime kartu darbe, maldoje,

lietuviškoje veikloje, versle:

VIENYBĖJE GALYBĖ!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 722-3545

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.50%	Taupymo – special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	6.75%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.00%	Taupymo – kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einaimos sask.	1.00%
1 metų	5.00%	RRIF-RRSP – 1 m.term.	6.50%
180 d. - 364 d.	5.00%	RRIF-RRSP – 2 m.term.	6.75%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF-RRSP – 3 m.term.	7.00%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines – nuo	7.25%
1 metų	7.75%		
2 metų	8.25%		
3 metų	8.50%		

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

ATOSTOGOS SAULETOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Shepherd gatvės. \$645 1 mėnesi. Į kainą įeina mokesčiai už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvių. Skambinti tel. (416) 742-5254, (416) 749-2319.

LANKANTIS Lietuvoje, kosmetinių operacijų klausimais kreiptis į plastinės chirurgijos specialistą prof. dr. Viktorą Baltaitį. Informacija Vilniuje tel. 74 24 24.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros keramikos plytelių stiklo bloko langų dažymo ir kt. Irenigame rūsius vonias pirtis lauko verandas įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiamo stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus. Skambinti telefonu

905-544-1056

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

High Park – Indian Rd., atskiras namas, 11 kambarių, 3 virtuvės, parduotuvė, aru tramvajaus ir požemi. Parduotuvė. Skambinti tel. 231-3000.

Teodoras (Ted) Stanulis